

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Collage, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Naplópap, Magyar Híradó, Californiai Magyar Farmer.

A legfrissebb és legnagyobb magyar nyelvű Amerikai lap. — Megjelenik minden nap.

NO. 102. SZÁM.

HARMONADIK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Szombathely, 1920. Május 1.

THIRD

YEAR.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

EL PASOBAN ELKÉSZÜLTEK A LEGROSSZABBRA

Tartanak tőle, hogy Juarezben is felláznak. El Pasóban "vigyázz" ba helyezkedtek az amerikai katonák.

A mexicói helyzet egyre sulyosabb lesz, mondják a jelentések.

EL PASO, április 29. — El Pasóban utasították az amerikai katonákat, hogy minden eshetőségre legyenek készen abban az esetben, ha Juarezben tényleg kitor a forradalom, ahogy azt az előjelek mutatják.

Az el pasoi rendőrséget már lefegyverezték és munióval is ellátták. A rendőrök már meg húzták azt a határvonalat, amelyen túl civilek a Rio Grandet nem közelíthetik meg.

A juarezi vármegye pénzt egy el pasoi bankban helyezték el.

WASHINGTON, április 29. — Egy a mexicói kormány részéről érkezett hivatalos jelentések, mint a forradalmárok kijelentése, hogy Juarezban nem erősített hírek mind arról számolnak be, hogy Mexicóban a Carranza elleni forradalom mind szélesebb körben terjed. A forradalom legerősebb magának a fővárosnak, Mexico Citynek a közelében.

A forradalomra nézve jellemző, hogy eddig majdnem vértelenül folyt le és nincsen egyelőre kiliátás arra, hogy nagyobb mértékben folyjon vér, kivéve, ha a forradalmi elemek között esetleg a szövetséges kerülnék tulsulyba, mint washingtoni katonai körökben kizártan tartanak, mert ha ezt el tudták volna érni, akkor már régebben megtették volna.

A rebellek eddig nem voltak képesek teljesen tulsulyba helyezkedni. A helyzet egyelőre az, dacára annak, hogy a forradalom egyre jobban terjed, hogy a kormány a hatalmat még mindig a kezében tartja.

Mazatlan körül a rebellek már elhelyezkedtek, sőt esatarendbe is álltak, a támadást azonban egyre halogatták.

JUAREZ, április 29. — Dow amerikai konzul azt jelenti innét, hogy Chihuahuaiban teljes nyugalom uralkodik és az amerikaiaknak semmi bajuk nincsen.

Agua Pietraból azt jelentik, hogy Mazatlant Angel Flores rebellek táborának emberei az utolsó huszonegy óra alatt megtámadták, de a támadásnak egyáltalán nincsen olyan ereje, mint ahogy azt eredetileg számították.

A helyzet általában nem mondható teljesen kielégítőnek, azonban valószínűnek látszik, hogy a krízis nem sokára elmúlik, ha csak közben a szenvedélyek ki nem robbannak valahol nagyobb erővel, amin, tekintve a mexikói vérmérsékletet, egyáltalán nem lehetne csodálkozni.

AZ ADRIAI KÉRDÉS

San Remóban tanácskoznak az érdekelte országok külügyminiszterei.

SAN REMO, ápr. 29. — Nizában tanácskozást tartott Vittorio Scialoja olasz és Anton Trumbitch jugoszláv külügyminiszter az adriai kérdés megoldását illetően. Abban állapodtak meg, hogy a tanácskozást folytatni fogják a Maggiore tó mellett levő Strébanban.

A legfelsőbb tanács francia és angol delegátusai vasárnap visszatértek Párisba. Az angolok százhúszan, a franciák meg negyvenen voltak. Nitti miniszternek volt a becsüt Olaszország részéről a delegátusoktól.

JÓZSEF FERENC FŐHERCEG A SZABADSÁG OLVASÓIHOZ

József Ferenc királyi herceg fogadta a Szabadság tudósítóját és nyilatkozott a vezetése alatt álló olcsó ebéd akcióról

A volt uralkodó családnak egyetlen ága tartózkodik most Magyarországon: a magyarnak született s a magyarsággal teljesen összefonódott József királyi herceg, aki tudvaleg az angol királylány is rokonságban van. A háború alatt hadvezér volt az olasz fronton, azután visszatért Budapestre, a forradalmak elől nem menekült el s bőven kivette a részét egész családjával a kommün idejének szenvedéseiből is. A népszerű királyi hercegek épp oly népszerű a fia is, az ifjú József Ferenc, aki szintén az olasz fronton, harcolt, mint huszárszázados s most fáradhatatlan munkása egy nagy szabású társadalmi akciónak, amely a szegény fővárosi polgárságot és a munkásokat akarja olcsó ebéddel ellátni.

Budapesten megvannak a fizikai eszközök az akció végrehajtására. A fővárosnak óriási központi konyhái vannak, ahol modern berendezésű gépek segítségével és hatalmas gőzfűtésű sütőkben — harmincháromöt ezer ebédet lehet megfőzni, melyet a város különböző helyén étkezőkben osztanak szét. A tömegfőzésnek és a módja nagy tisztelő- és élelmiszer megtakarítással jár, mindenképpen alkalmas volna arra, hogy a városi élelmiszer válságban a legelősebbeknél enyhítsen, ha volna elég nyersanyag, ha volna elég munkaerő.

Hogy minden részletet megtudjunk erről a hatalmas akcióról, magához József Ferenc királyi herceghöz fordultunk.

Ötvenéves lekötelező módon volt szíves fogadni a budavári palotában a Szabadság munkatársát. Közvetlenül és kimerítően, mindenről teljesen tájékozottan beszélt.

Mi indította Fenségedet arra, hogy az akció irányítását kezébe vegye? — Volt az első kérdés.

Már a kommunizmus alatt nyilvánvaló volt, hogy Budapestre az idén eszések napok várnak. Minden józan gondolkodó embernek látnia kellett, hogy abból az anarchiából, melyet a természeti rend felborítása idézett elő, a bolsevizmus bukása után nem tudunk rögtön kilábolni. Amikor az ősz folyamán láttam, hogy a nyomor milyen mértékűt ölt, minden áron segíteni szerettem volna. Ugy éreztem, hogy amikor veszély van, mindenki, rangra és társadalmi állásra való tekintet nélkül meg kell tennie a magáét. De sajnos, minden segítségi módozat csak távoli reményeknek ígérkezett. Többtermelés, kertgazdaság; az ilyen dolgokból csak évek múlva lehet haszna a fővárosi közönségnek. Épp ezért örömmel fogadtam, amikor Scheuer Róbert mérnök ur, — akit különben még a fronttól igen jól ismertem, — egy társadalmi akció lehetőségére és a fővárosi közönség elnyelésére kihasználására hívta fel figyelmemet. Egyedül az ilyen irányú akció bizonyult a legszükségesebbnek, mert azonnali segítséget volt képes nyújtani.

Vannak-e Fenségednek személyes tapasztalatai az akcióval kapcsolatban? — Munkánkat igen sok tanulmány, tanácskozás és tárgyalás, előzte meg. Eleinte bizalmas körben beszéltek meg a dolgokat, amikor

is Marschalkó Államtitkár ur volt segítségünkre jó tanácsaival és gardag tapasztalataival. Azután a főváros képviselőivel Lieber főjegyző kormánybiztos urral, Sobiller tanácsjegyző urral, majd magával Bódy polgármester urral is folytatott tárgyalásokat. Sok részletet kellett megbeszélni és még több nehézségeket elhárítani. Szerencsére az összes tényszerű jöndulatu támogatása folytán ez is sikerült, úgy, hogy az akció hamarosan megkezdhetjük. Az igazi nehézségek azonban csak ezután következtek, mert az első pillanatban nem állott rendelkezésünkre elegendő mennyiségű élelmiszer. A szükséges óriási mennyiség beszerzéséhez hosszabb idő kell és addig csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudjuk a rászorultakat élelmezni. Biztosan hiszem azonban, hogy rövidesen ezzel is rendbe jövünk.

Allandósulni fog-e az akció? — Egyelőre a céloom, hogy az új termésig, tehát öt-hat hónapig, vagyis a legnagyob inség idején segítünk a főváros szegényorsu lakosságán. Ez persze nem jelenti azt, hogy ezután nem lesznek élelmezési nehézségek. Mondhatom, Budapest olyan súlyos hónapok előtt áll, mint még soha. Épp ezért nagyon meg lesznek elégedve, ha ezt el tudjuk érni, hogy az éhségtől megmentsük a nagy tömegeket. Ha ez sikerül, akkor majd keressük valami módot arra, hogy az akció, bár kisebb arányokban ugyan, de valahog mégis tovább folytassuk.

Kiket kíván az akció az olcsó étkezés előnyében részesíteni? — A szegényebb középosztályt és azokat, akiknek semmijük sincs. Itt persze vigyáznunk kell arra, hogy ne munkanélküli segélyt csinájnák az olcsó ebédakcióból, mert ezt igazán nem akarjuk. Erre nézve egyébként részletes tájékoztatást fogunk kiadni.

PARIS, április 29. — Annak a dokumentálására, hogy a mun kása tőmeg milyen nagy, milyen hatalmas, május elsején huszonegy órára, egész Franciaországban az összes ipari munkások letessék a szerszámot.

A szakszervezeti emberek azt jósolják, hogy az ipar összes kezei megállnak majd huszonegy órára, hogy Franciaországban még soha a szakszervezetek történetében olyan teljes munkaszünetet május elsején nem volt, mint az idén lesz.

Valószínűnek látszik, hogy ez idő alatt egyetlen egy vendéglő sem lesz nyitva. Belesznek zárva az összes színházak. Vonatok, villamosok és taxicabek nem fognak járni. Nem lesz az országban sem gáz, sem villany világítás.

A kormány elrendelte, hogy a munkások május elsején ne tartanak sem nyilvános gyűléseket, sem felvonulást.

KIVONULTAK A ROMÁN SEREGEK TISZÁNTULRÓL

Az eredeti demarkációs hadvonalig vonultak vissza a román katonai seregek.

Nincs még megállapítva a végleges határ.

BUDAPEST, ápr. 29. — Gyulánál a Mezőhegyesnek március 30-án magyar csapatok által történt megszállásával a Tiszántúli kiürítés a románok befejezték. A kiürítés a békeszerződés szerinti vonalig terjed, amely vonal azonban nem vág elébe a békekeret szerinti a bizottsági és végleges határmegállapításnak, hanem demarkációs vonalnak tekintendő. E vonalat a szövetségi katonai bizottság a magyar és román katonai parancsnokokok kiküldöttével részleteiben egyelőre akként állapította meg, hogy az a vonal mentén fekvő magyar községek keleti, illetve a románok által megszállott községek nyugati közigazgatási határaival essék össze. Ezáltal elkerültek, hogy egyes községek területének egy része magyar, másik része román közigazgatás alá jusson, ami a községek gazdasági és közigazgatási életét megbénítaná volna.

Az ily módon megállapított vonal mentén a következő községek maradtak magyar közigazgatás alatt: Szatmármegyében Magasliget, Kispalád, Kis- és Nagybold, Gárból, Mételep, Rozsály, Gecealy, Császió, Nagycse, Omlód-Tótfalu, Cseger, Cseger-Ujfalu, Ura, Tyukod, Nyírk, Vállaj, Penészak, Zajta község határtartományoságra vonatkozólag a tárgyalások folyamataiban vannak, a község egyelőre román megszállás alatt áll. Szabolcsmegyében Nyírbétek, Nyírbárány, Biharharmegye Bodmér, Nagyléta, Vértés, Monostorpály, Hosszapály, Esztár, Kismarja, Nagykerék, Bojt, Biharkezes, Artánd, Bereghégyháza, Told, Mezősas, Magyarhomony, Körösszalók, Körösnyághar, Biharugra, Geszt, Mezőgyám, Méhkerék, Kötögyán, Sarkad, — Kóka, Ocsaj, Debő, Köröstenpály községek határtartományoságról tárgyalnak, a falvak egyelőre román megszállás alatt vannak.

Békesben Gyulavári, Gyula, Aradmegyeben Elek; Csanádmegyében Kevermes, Dombegyháza, Battonya, Mezőhegyes, Pityvar, Csanádpalota, Köhegy, Magyarcsanak. A mezőhegyes-nagylyak (csak a vasúti állomás) — apátfalvai vasutvonal egész hosszában magyar területen maradt.

A demarkációs vonal mindkét oldalán semleges zónát állapítottak meg, amelyet a hadsereghez tartozó csapatok nem szállhatnak meg. A demarkációs vonalon, illetve a semleges zónában fekvő községekben, miután azok a nemzeti hadsereg csapatai által meg nem szállhatók, csak a rendőrség, csendőrség, határrendőrség és közigazgatási hatóságok működhetnek. A községekbe való utazást kizárólag az illető katonai körzetparancsnokok engedélyezhetik és pedig a Szatmár, Szabolcs és Biharharmegyekben fekvő községekbe, a debreceni, a Békés, Arad- és csanádmezejei falvakban pedig a szegedi m. kir. körzetparancsnokok.

7.75 PERCENTES SÖR. BOSTON, április 29. — Az állam képviselőháza, nagy többséggel tegnap elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely kimondja, hogy az állam területén legújabb szabad gyártani, eladni és élvezni a 7.75 percentes sört.

Ez a törvényjavaslat az állam szenátusa már elfogadta. A törvény azonosítást végett most a kormányzó elé kerül.

Mentsük meg a szibériai magyar hadifoglyokat!

Vegyük ki a koporsójukból az élve eltemetett magyarokat!

Amerikába érkeztek a Magyar Vörös Kereszt küldöttel, akik assal a szent fogadalommal léptek partra, hogy KISZABADITJAK az orosz fogságukból a Szibériában selylő magyar hadifoglyok ereit.

A kiszabadítás nagy és nemes munkája most már EGYEDÜL az amerikai magyarságtól függ. Az amerikai magyarság áldozatkészsége teheti csak lehetővé, hogy sok ezer derék magyar ifjút megmenthessünk a lassu, de bizonyos pusztulástól.

Erre a célra MINDENKINEK adnia KELL. Erre a kéreésre az válaszolhat csak NEM-mel, akinek lelkeből kiégett a szeretetnek, a jósnak, a tisztaságnak UTÓLSÓ sikrja is. A szibériai hadifoglyok kiszabadítására és hazaszállítására szánt adományokat elfogadja a SZABADSÁG kiadóhivatala is, de beküldhető az Amerikai Magyar Szövetségnek, (206 K. of C. Bldg. Youngstown, O.), vagy az American Relief Committee for Hungarian Sufferers-nek Hotel McAlpin Room 304 New York City.)

A FÖLDMIVELÉSI MINISZTER A FARMEROKÉRT

Meredith arra buzdítja a diákokat, tanítókat, hivatalos embereket, hogy a nyáron farmunkat végezzék.

A miniszter szerint a farmmunkák hiányának drágaság lesz a következménye.

WASHINGTON, ápr. 29. — E. T. Meredith földmívelési miniszterhez az ország minden részéről olyan jelentések érkeznek, hogy a farmokon nagy a munkahiány, aminek a termés csökkenése, ennek pedig a farmtermékek árának felszálása lesz a következménye.

A miniszter szerint a farmmunkák hiányon másképp nem lehet segíteni, mint úgy, hogyha a felsőbb iskolai tanulók, a tanítók, tanárok, hivatalos emberek a nyáron arval töltek el vakációjukat, hogy farmon pótolják egy-két munkát.

A farmmunkák hiányt az a körülmény okozza, hogy a farmokról a városokba önnik a fiatalok, ahol a gyárakban jobban keresnek és több élvezetet találhatnak mint a farmokon, jóllehet a farmokon is emelkedett a munkabér 15—25 százalékkal.

Meredith mozgalmat indít, hogy az ország népének figyelmét felhívja a farmmunkások hiánya miatt fenyegető veszedelemre. Felhívására már szervezik a farmmunkások hadseregét a kollegiumokban és egyetemeken.

Az ország földmívelési viszonyaira jellemző az ohioi helyzet. Itt a miniszterhez érkezett jelentés szerint

"A nagy ipari központok, mint Cleveland, Akron, Youngstown stb. közelében nem tudnak a farmerek munkát kapni, jóllehet nem egy helyen havi 100 dollár fizetnek a munkásoknak ellátáson kívül. Jó munkást 75—80 dolláron alul sehol sem lehet kapni. Igen sok farmer az idén kisebb területtel mivel a munkáshiányra való tekintettel."

NEMET MEGBIZOTTAK, AKIK SPABA MENNEK MAJD.

BERLIN, ápr. 29. — Noha a szövetségeseknek az a jérégyke, amiben a németeket is meghívják a Spaban tartandó konferenciára, még nem érkezett meg Berlinbe, máris megtörténtek az intézkedések arra, hogy a konferencián kik képviselik majd Németországot.

A küldötték Müller kancellár s Köster, a fiatal külügyminiszter lesznek. Berlinben különben nagy örömmel vették a san remoi konferenciának ezt a meghívó határozatát.

LONDON, ápr. 29. — A szoviet kormány jelenti Moszkvából, hogy a lengyel fronton a vörös sereg van előnyben. Győztes utasítottuk vissza az ellenséges támadást az egész podoliai határvonalon.

TÖBB VÁLASZTÁSI EREDMÉNY MÉG BIZONYTALAN

New Jersey államban a Johnson párt a szavazatok hivatalos megszámlálását akarja kérni.

A jövő hét politikai naptára is érdekesnek ígérkezik.

NEW YORK, ápr. 29. — Hiram Johnson szenátor. kampányának vezetői azt fogják követelni, hogy New Jersey államban hivatalosan számolják újra össze az előválasztási eredményeket, amint azt a Johnson párt vezérekből elhatározták. Az összeszámolásra az ad okot, hogy máris több helyről panaszok kaptak amatt, hogy a számlálásban kedveztek volna Wood-

AMERIKA ÉS ANGOLORSZÁG ÚJ FELADATA

Sir Oliver Lodge angol tudós szerint a háború mindenkorra való megszüntetése legyen a két ország célja.

SAN FRANCISCO, Cal., április 29. — Sir Oliver Lodge, az amerikai körúton levő ősz angol tudós, aki különösen a szellemi kérdések az apostola, érdekes nyilatkozatot tett a háborúról.

Amerikának és Angolországnak, — mondotta — van egy újabb nagy feladata, amit együtt kell elvégezniük. Ez a feladat a háborúban mindörökké való megszüntetése s megakadályozása, hogy civilizálatlan népek ismét véres zűrzavart okozzanak a világot.

Nekem úgy látszik, hogy a háború teljesen öröki munka, — folytatta a tudós. — Ma kevés hasznát látjuk a lezajlott nagy vérengzésnek. Rászakadt a világra anélkül, hogy óhajtott volna s nem volt hasznára annak a nemzetnek sem, amely megindította.

Tény az, hogy katonáinknak hióségsége bámulatos és gyönyörű volt. De a háború egyéb jótulajdonosát nem emelt ki. A hióségséget nem is a háború adta a szivekbe. Az embernek nem kell az embertársát megölni, hogy hióségséget bebizonyítsa.

A nagy hatalmak okulhattak a világháborúból s most arra kell törekedniük, hogy jobb világot teremtsenek. A háború alatt a nemzetek együttműködése volt egyike a tapasztalt okos dolgoknak. Ezt az együttműködést most jóra lehet fordítani s hogy jóra fordítsuk, azért a felelősség nagy részét az angolok bezzeljez nemzetek van.

Meg kell állapodni, hogy a hadseregek létszámát leszálítsa minden ország. Az, aki a házárt fegyverrel tölti meg, előbb utóbb fegyvert ragad a szomszédja ellen.

Csupán rendőri haderőre van szükségünk, hogy a csinytevő nemzeteket törvényszerűre letré képszerítsük. A nemzeteknek nem kell háborút indítani egymás ellen s nem kell várakozni emeli határainkon, s mint ext Canada és Amerika példája igazolja.

LENGYELEK VESZTETEK JELENTIK A VÖRÖSÖK.

LONDON, ápr. 29. — A szoviet kormány jelenti Moszkvából, hogy a lengyel fronton a vörös sereg van előnyben. Győztes utasítottuk vissza az ellenséges támadást az egész podoliai határvonalon.

NEW YORK, április 29. — A puhászén bányászok nem fogadják el a tizenöt percentes béremelést.

NEW YORK, április 29. — A puhászén bányászoknál a végrehajtó bizottsága tegnap értesítette a puhászénbányák tulajdonosainak bizottságát, hogy a bányatulajdonosok az ellen-jánlatát, amit a bányászok bányajánlatára tettek, nem fogadják el.

Ez az ajánlat tizenöt percentes béremelésre vonatkozott. A bányatulajdonosok erre ismét ajánlatot tettek. Azt ajánlották, hogy a kérdést terjesszék arbitráli bizottság elé. Ezt az ajánlatot a bányászok végrehajtó bizottsága egyhangú határozattal elvetette.

Ipari és politikai körökben most izgatottan várják, hogy miképpen fog ez a helyzet kialakulni.

Eszmék küzdelme

A Z Egyesült Államok Kereskedelmi Kamarája eszmékkel akar harcolni az ipari nyugtalankodás, a társadalmi elégtelenség és a tudatlan radikálisizmussal szemben. Ezt a harcot nem lehet megharcolni hathatósan fizikai erővel, olyan eszközökkel, amelyek soha nem hűsödnek sebetek okoznak. A polgárságnak az a kötelessége, hogy a rossz eszmék ellen jó eszmékkel harcoljon. Szerencsétlenségére, igen sok olyan amerikai, akinek meg volt az alkalmát ahhoz, hogy nevelődjen s aki olyan bátran harcolt a nagy háborúban a civilizáció megmentése érdekében, hajlandósága van arra, hogy kivonja magát ebből a fegyverszünet utáni küzdelemből, ami a győzelem elhatározóvá tenné. Franciaország mezein a civilizáció csak félig győzelmeskedett. Ellenségei azóta is mindig azon fáradoznak, hogy a mérges gáznál is veszedelmesebb propagandával aláássák és tönkretessék. Ebben a rutinpolgári küzdelemben nem lehet diadalmat és kitüntetések szerzését, de mégis minden jó amerikai az a kötelessége, hogy kivégez abból a maga részét. Ha nem vállalkozik rá önkéntesen, be kell sorozni. A háború sorsát Franciaországban nem volt olyan nehéz megfordítani. És az amerikai intézmények megmentése a belső ellenségétől igen nehéz küzdelem lesz. Ebben a háborúban, amit nem nyers erővel, de eszmékkel kell megnyerni, nem lehet felmenteni a szolgálat alól senkit.

Az Egyesült Államok Kereskedelmi Kamarája a határra küldi, az első vonalba és a tartalékba a maga 1300 ipari és kereskedelmi szervezetét. Ezek jól felszerelték majd szervező munkát: tényekkel, következtetésekkel s a tapasztalatból lesújt tanulságokkal. Türemény fogják mindenfelé és mindenhol a tudatlanság és vakbizalom ellenében. Ezer meg ezer szószékkel fogják hirdetni a közgazdasági alapelveket. Az amerikai kormányzatot rendszerint olyan módon akarják meggyarazni s bemutatni, hogy az a beszémlőket elhallgattassa. Nyomában lesznek a demagógiának s leszögeknek annak hazugságait. Szembe néznek a kormányzat ellenségeinek s lelékezzik őket, ahol csak szembetalálkoznak. A köznevelés és a nyilvános elítélés elől nem hagynak elmenekülni egyetlen gazembert sem.

"Az eszmék hangosabban dörögnek világszerte, mint az ágyúk. A gondolat hatalmasabb a hadseregnél", — szokták mondani. De az eszmék legyenek egészségesek, amelyek kiállják az elemzés próbáját s a miéket igazat ad a tapasztalat. A Kereskedelmi Kamarára által mozgásba hozott erő és szervezetek nem sietnek eléggé a határra. Az országban tapasztalható ipari nyugtalankodás és társadalmi elégtelenség legnagyobb része, — nem mindenik, — az alattomos megfélemlítés és az igazság rosszakaratú elferdítésének eredménye. Amiben sok része van a tudatlanságnak s az osztály-előítéletnek is.

Az a hadjárata, amelyik meg akarja változtatni a mostani társadalmi rendszert s alá akarja ázni a kormányzatot, már hónapokkal ezelőtt kezdődött. Nem szövívőre mond az, aki azt mondja, hogy azok az erők, amiket a Kereskedelmi Kamara sorakoztat most, az amerikai intézmények megmentésére indulnak harcba.

Millerand kudarca

A SAN REMOI konferencia véget ért a francia miniszterelnök is, az angol miniszterelnök is a maga számára követelte a győzelmet. Az igazi győzelem, az angol miniszterelnök, — hallgat. Az olaszok és az angolok azonban szoros összetartással mentek már San Remo s ezért, a Nitti sikeréből részt kérhet Lloyd George is. Azt ellenben bajos volna megmagyarázni, hogy miért tartja az eredményt győzelemnek a francia miniszterelnök is. Millerand nem tudta ezt megmagyarázni a maga képviselőinek sem, akik fagyos hallgatagsággal fogadták a beszámolót a kamarában. A konferencia legfontosabb határozata mindenestre az, hogy Franciaország ezután egymagában nem léphet fel a békeszerződés végrehajtása dolgában a németekkel szemben s ki kell jelentenie, hogy német terület anektálására nem tart számot. Legfőképpen pedig beleegyeznek, hogy a legfőbb tanács konferencián ezután Németország képviselői is jelen lesznek. Ezeket a határozatokat valóban nem lehet francia sikerként mondani. Szó sincs róla, ezeket a keserű pillákat cukrozva adják be a franciáknak. Millerand úgy látszik, csak a cukrot érzi meg. A francia Kamara azonban tisztában van az orvosság természetével s nem lehet esodálni, ha nem tapsol örömben, mikor a keserűséget le kell nyelnie.

A mérséklet politikáját hirdetik Magyarországon a higgadt politikusok

A Nemzeti Középpárt elnökének nagyrészt meggyőző nyilatkozata. — A belső rendteremtés előfeltétele.

A magyarországi politikai helyzetről nem alkothunk megbízható képet, mert napról-napra változnak a kialakulások; nem csillapultak meg le a súlyos megpróbáltatások által felkavart szenvedélyek, nem kezdetű meg komoly munkát a fiatal nemzetgyűlés és minden jövőszóló tervek kerékkötője az a körülmény, hogy nem köthetett meg békét az ország.

Az általános politikai helyzetéről, a nyugodt, higgadt politikuskok álláspontjáról megbízható felvilágosítást nyújt Kúrhly Lajos bárónak, a Nemzeti Középpárt elnökének magyar nyilatkozata, mely a budapesti "8 órai újság" április 4-iki számában jelent meg:

"Minden ingó és ingatlan vagyonomat hagyom Szemere Gáspár fiára (tudommal csak egy van).
Ennek nagykorúságát felkértem kedves rokonomat, Szemere Hubát, hogy a vagyonot kezelje, amiről kérem őt, hogy ezért évi 12,000 koronát tiszteletdíjat elfogadjon kégyeskedjék".

Az érdekes az a dologban, hogy a háború alatt elhunyt Szemere Gáspárnak csakugyan csak egy fia maradt, mikor ez a végrendelet íródott, de rá hat hétre született egy másik, tehát ez a magyar törvények szerint — az emblematikus örökösödés alapján — szintén jogot formálhatna az örökségre, — mely eddigi összeírásokról 100 millió koronát tesz ki.

Tudtukkal azonban sem az özevgy, sem a gyám, sem a család ezt a különös és rövid végrendeletet nem szándékozik megtámadni. Pedig az elhunyt főúr, sokak állítása szerint, szóbelileg többeknél ígért részt nagy vagyonból.

Szemere Hubát példát Szemere Kálmán huszárnagyra, a hajdani híres urlovára és az utóbbi évtizedekben nagy versenytársa a managerjére. Sem há szolgáira és nagyszámú famulusaira: hási historikusára, titkárára, felléptársaira.

A nagy vagyon jelentékeny része a pusztaszentlőrinci ingatlanban fekszik, melyet Szemere Miklós mintegy tizenötszög évt meg ve Cséry Lajosról, körülbelül három millió koronáért. Ez a földbirtok már a háború előtt mintegy tízezeresért érte meg a vételárát, ma pedig szinte kizsákmithatatlanság az értéke. Versenytársa, vidéki ingatlanai, továbbá a műtörténelg becses kéziratai, könyv- és oklevéltára, ékszerai szintén nagy értéket képviselnek, de a legenda azt tartja, hogy a bécsi Schacher-szallóbeli lakása cél faliestésében 50,000 darab aranyat tartogatott, — szűkebb napokra, for his rainy days, ahogy az angol mondja. Lehet különben, hogy az utóbbi csak feltételezés és meglepés. Annyi azonban bizonyos, hogy az érdekes ember után sok érdekes holmi maradt családra és az utókora. Pesti szállóiban, ahol puritán egyszerűséggel egy vaságyon aludt, rengeteg összevásárolt érték van feloldozás alatt. Ujjfalussy Fodor fővárosi tisztviselő végtel ez a terhes és felelősségteljes munkát és máris annyira haladt, hogy a nagy anyag jórészt osztályozta és katalogizálta.

ROCKEFELLER JR. UJABB ADOMÁNYA.
Az Interchurch World Movement céljára John D. Rockefeller jr. újabban ismét 2,000,000 dollárt adományozott.

NEW YORK, április 29. — John D. Rockefeller jr. a New World mozgalomhoz újabb két millió dollárral járult hozzá. A fiatal Rockefeller az északi baptistákat az új adományról távirat útján értesítette.

Ez a mozgalom része az Interchurch World Movementnek. Ennek a céljára 336,000,000 dollárt akarnak összehozni. Mr. Rockefeller erre a célra már adományozott 450,000 dollárt.

LEGOLCSÓBBAN

A nálunk jegyzett magyar hadikölcsönkötvények kiküldését megkezdtük.
Aki az eredeti kötvényeket személyesen akarja átvenni, jelentkezzen nyugtájával a főüzletben.
Aki a kötvényeket eddig még nem kapta meg, küldje be nyugtáját, és pontos címét, hogy az eredeti kötvényt címére azonnal elküldhessük.

Társasutazás Magyarországra

EGYIK FÓTISZTVISÉLŐNK SZEMÉLYES FELÜGYELETE ALATT.
Kényelmes, két kényelmes, 12 napos gyorshajón Triestig. — Főtisztviselőnk amerikai állampolgár, beszél angolul, magyarul, németül és tótul és minthogy a fegyverszünet óta már megjárta Európát, tudja, miként kell az utasok érdekeit megvédeni.
Főtisztviselőnk nemcsak a hajón ügyel utasaink kelletésére, de megvédi érdekeit a vámviszályoktól, megakadályozza utasaink kifosztását, zsarolását, megvédi részükre a vasuti jegyet, elikései őket Budapestig, illetve Kassáig, egyezményt elkövet, hogy a társasutazás résztvevői a tengeren és szárazföldön kellemetlenségeknek ne legyenek kitéve. Ha a társasutazásban részt akar venni, küldjön \$20.00 előleget a hajójegyre, melynek ára \$85.35. Haddiódó \$5.00 külön.

A HAJÓ 1920. ÉVI MÁJUS HÓ 11-IKÉN INDUL.

Vidéki utasokat idejében értesítjük, mikor érkeznek New Yorkba. A vasutállomásán megvárjuk őket, olcsó és kényelmes ellátásról, valamint podgyásruokról gondoskodunk. Bővebb felvilágosítást szívesen adunk.

NEMETH ÁLLAMI BANK

NEMETH JANOS, elnök.
FŐCZLET:
10 EAST 22ND STREET NEW YORK CITY
A Bankpalotában.
FIKOCZLET:
1597 SECOND AVENUE Corner 83rd Street.

Uj Butcher és Hentes üzlet Akronban.

Értesitem az akroni magyarságot, hogy a vevőim kényelmére, jó hírnevű grocery üzletben

MÉSZÁRSZÉKET

Állítottam be, a hol a legjobb minőségű friss vágású marha, borjú és disznóhúsok, valamint ó-hazai médrá szakember által készített hurka, kolbász, paprikás, szalonna és mindennemű füstölt húsok és felvágottak mérsékelt áron lesznek minden időben kihasználva. Kérve a magyarság szives figyelmét.

PAPP VINCE

Grocery és Butcher üzlete
651 SO. MAIN STR. AKRON, OHIO

ISMERI ÖN A VERHOVAY SEGÉLY EGYLETET?

Ismerkedjék meg vele még ma. Az ismeretség hasznára lesz Önnek és családjának. Keresse fel a helybeli fiók tisztviselőit, vagy tagjait, ők majd részletes felvilágosítást adnak Önnek.
Ha az Ön lakóhelyén nincsen fiókja a Verhovay Segély Egyletnek, az esetben írjon felvilágosításért a központi titkárnak erre a címre:
Secretary
Verhovay Aid Association,
Hazleton, Pa.

MAGYAR ORVOS CHICAGOBAN.

Dr. Max Thorek

Az Amerikai Kórház igazgató főorvosa. Sebész és Női Betegségek Specialistája.
Rendel vérool irodájában:
Michigan Ave. és Washington Street sarkán, a Michigan Boulevard Buildingben, Room 322. 1-3-ig naponta.
Az Amerikai kórházban:
Irving Park Boulevard & Broadway sarkán, délelőtt 10-12-ig, délután 4-6-ig, vasárnap csak délelőtt.
Telefon számok: Wellington 78. — Lake View 152.

A JUGOSZLÁV FORRADALOM.

Jugoszláviában, a vörös forradalom alatt igen sok embert meggyilkoltak. — Laibachban általános estrájk van.

LONDON, április 29. — A Messageronak Triestből azt jelentik, mondja a Central Newsnak egy Rómából Londonba érkezett jelentése, hogy Jugoszláviában kitört a vörös forradalom. Belgrádban minden utcáron dolgoznak a gépfegyverek, mondja a jelentés. Zágrábban, Belgrádban és Laibachban százezrek ülték meg az embereket.
Az itteni jugoszláv hivatalos körök egyáltalán nincsenek meglepve és azt mondják, hogy a Belgrádból érkezett legutolsó hírek egyáltalán nem nyugtalanítóak. A jugoszláv hivatalos körök véleménye az, hogy a jugoszláv vörös forradalom híreit féltelenkedő olaszok gyártották, akik mindenáron szeretnék megakadályozni a szerb-olasz tárgyalásokat.
BÉCS, április 29. — A jugoszláv sajtóiroda jelentése szerint Laibachban, ahol általános

BLOKAD
A határokat a vasuti állták.
TRIESZT. blokádi, aminek el kell sabb termésváros árát. télet a megszüntette.
A regulát megszállotta állomásokat sinesket és a városba.
A városba a városból is sen megtiltja, jes kocsiok kedniök. A patoknak is, hogy a részül sem lágal.
FUME. A nuzio egyt nap este lövegek, am jött ki a hadyárvány es hajó elban, sem esett kár.
A torpedó eredeti utja nélkül kötöt

WASHINGTON
A papir ryzingatot rottság előtt more Sun ki koratot tén ezer tonnva gyártást. Sz az az oka annyira meg rak azzal tartani. Sok dollallos fogl papírdíjazás tési árakat

KO
küldjön földi ke lyama.
A checke országi dolláré

AME
AME

AME
AME

AME
AME

AME
AME

AME
AME

AME
AME

AME
AME

AME
AME

KÁBEL VAGY POSTA

utján, teljes felelősség mellett utalunk át pénzt Magyarország minden részébe és gondoskodunk arról, hogy budapesti irodánk utján az eredeti POSTAI FELADÓ VEVÉNYT vagy a BANKKÖNYVET ügyfeleink részére mielőbb beszerezzük.

Az Amerikában feladott pénzeket teljes összegükben kapják meg hozzátartozóik vagy helyezzük el ügyfeleink részére budapesti bankokban, még pedig törvényes lebellyezett kékpénzben, vagy ezzel egyenértékű postapénzben.

Budapesti irodánk utján a legtokeletesebb, leggyorsabb kiszolgálást biztosíthatjuk. A legalacsonyabb napi árfolyam mellett küldjük a pénzt minden alkalommal. Hazautazni szándékozó amerikai magyarok küldjenek előleget hajójegyre és felvilágosításért saját érdekükben írjanak a következő címre:

HAJÓJEGYEK

a legalkalmasabb vonalakra.

ÓHAZAI ÜGYEK

pontos és szakértő elintézése.

KISS 133 SECOND AVE. EMIL NEW YORK, N. Y.

SZIGORUAN ŐRZIK A VOLT CSÁSZÁRT ÉS A FELESÉGÉT

Nem igazak azok a hírek, amelyek azt mondják, hogy a németek volt uralkodója összeesett.

A hollandi katonák szigoruan őrzik a volt uralkodó párt.

DOORN, Hollandia, április 29. — Egy amerikai újságírónak alkalmá volt Vilmost, a németek volt uralkodóját és a feleségét közelről megzemlélni a napokban, mikor a volt uralkodó pár Amerongenből leutazott Doornba, az új kastélyukba, hogy annak építkezését megtekinték.

KIEVET BOMBÁZTAK

Moszkvai jelentés szerint Kievet egy lengyel repülő tíz embert megölt.

LONDON, április 29.

Moszkvából ideérkezett drótnélküli távirat arról számol be, hogy a Volhnyában és Podolia-ban előretolt lengyel csapatok, amelyeknek az orosz bolshevik csapatokat sikerült hátraszorítaniok, repülőket küldtek ki felderítő szolgálatra. Egy ilyen repülő megjelent a nagyon fontos Kíev városa felett és arra bombákat dobott le. A bombák összesen tíz embert megöltek. Tízennegy embert pedig súlyosan megsebesítettek.

A pár hatalmas automobilon érkezett Amerongenből.

Nem a főbejáratnál álltak meg — el akarták kerülni az érdeklődőket — hanem egy kis, mellékbejáratnál. Itt köszöntötték őket. Mikor a volt császár megemelte barna vadászkalapját, akkor láttam, hogy a hája sokkal szebb, mint a szakállá.

Ellenben egyenesen megható és tiszteletet parancsoló a volt császárné megjelenése.

A hajja hófehér, az arca rózsás, a ruhája nagyon illendős, egész megjelenése nagyon kedves, nagyon megható, nagyon ur.

A legérdekesebb a szeme, amelyben igazi emberi szomorúság tükröződik.

A császárné szoknyája olyan hosszú, hogy Párisban biztosan kinevetnék érte. Érdekes, hogy

JAPÁN-ORSZ MEGEGYEZÉS VLADIVOSZTKBAN

Az oroszok elfogadták a felülkereskedett japánoknak minden egyes követelését.

A hadihajók követeléséről lemondtak a japánok.

TOKIO, ápr. 29. A hadügy-minisztérium híradása szerint Vladivostokban az oroszok elfogadták a japánok valamennyi követelését annak az egynek kivételével, hogy szolgáltatassák át a hadihajókat is s erről a követelésről maguk a japánok is lemondottak.

TOKIO, ápr. 29. Hivatalos híradás szerint az egyezkedési tárgyalások az oroszok és a japánok között április 17-én kezdődtek Vladivostokban.

A japán megbízott az utóbbi ösztetűségeket a felelősséget a japánokra hárította, ezeket mondva:

A japán kormány nagy sajnálkozással látja az oroszoknak azt a törekvését, hogy az ösztetűségeket a felelősséget a japánokra akarja hárítani.

A japánoknak elegendő bizonyíték áll rendelkezésükre, hogy ennek az ellenkezőjét bizonyítsák. Ennyit japán szükségesség tart már a tárgyalások elején lezögezni.

Az oroszok erre azzal válaszoltak, hogy a tárgyalásokat a békés viszony helyreállítása érdekében szeretnék eredményesen befejezni, nehogy újabb ösztetűségekre legyen ok.

Kérték azonban, hogy ne bojgassák azt a kérdést, hogy kit terhel a felelősség az április 4-diki eseményekért.

Az oroszok a következő hat kivánságot terjesztették elő:

Fogadják el a japánok a további tárgyalások kiindulási pontjául az ápr. 4-dike előtti állapotokat. Ne avatkozzanak Oroszország belső ügyeibe. Bocsássák szabadon az orosz foglyokat. Hozzák vissza az okkupált táborokat. Adják vissza az elkobzott vagyon, vonják vissza a távíró és vasúti vonalak őrzésére rendelt katonaságot és adják vissza az elkobzott fegyvereket.

A japánok feltételei ezek voltak:

A hadügyminisztérium megmagyarázza azt az elhatározását, hogy az egyezkedések részleteit nyilvánosságra hozza. A dolog ugyanis úgy áll, hogy az oroszok titoktartást kértek ugyan, mégis nyilvánosságra hozták a japán feltételeket. Ezek a feltételek azt kívánják, hogy az oroszok vonuljanak vissza legalább husz mérföldnyire minden irányban a japánok által megszállta tartott részekről. Hogy ezen a vidéken a rendet az orosz rendőrség tartsa fenn. Hogy az üres zónában levő gyarak, továbbá minden hadihajó, fegyver és muníció adassék át a japánoknak ideiglenesen. Hogy a forgalom helyreállításában működjenek közre a japán csapatok is s ha kell ezeknek a feltételeknek végrehajtására nevezzenek ki egy közös bizottságot.

LONDON, április 29.

Moszkvából ideérkezett drótnélküli távirat arról számol be, hogy a Volhnyában és Podolia-ban előretolt lengyel csapatok, amelyeknek az orosz bolshevik csapatokat sikerült hátraszorítaniok, repülőket küldtek ki felderítő szolgálatra. Egy ilyen repülő megjelent a nagyon fontos Kíev városa felett és arra bombákat dobott le. A bombák összesen tíz embert megöltek. Tízennegy embert pedig súlyosan megsebesítettek.

Konstantinápolyból érkezett jelentések arról számolnak be, hogy mialatt a lengyel offenzíva folyt, Wrangel tábornok, a bolshevik ellenes csapatok fővezére szintén támadott a krimi félszigeten. Wrangel tábornok dél Oroszországból már szép eredményeket ért el.

A tábornok legutolsó hivatalos jelentése arról számol be, hogy a szovjet kormány katonáit hét-helyen szorította vissza, sokat megölt közülök és nagyon sokat fogásba ejtett.

MILLERAND, HOGY NAGYBRITÁNIA KAPOTT MANDÁTUMOT PALESTINA ÉS MESOPOTÁMIA FELETT.

"Megkaptuk-e Mosult?" hangzott a közbeszólás, a kamara beszéd alatt semmi lelkesedésnek nem adta jelét. Millerand az elhangzott közbeszólást válasz nélkül hagyta.

Kijelentette a miniszterelnök, hogy Frankfurt és Darmstadt megszállott vidékét ki kell üríteni a francia csapatoknak, mihelyt a szövetségesek bizottsága megállapítja, hogy a németek visszavonták az oda küldött fölös számú katonaságot.

"Megmondottam San Remóban, hangoztatta Millerand, hogy bűn feltenni Franciaországról, hogy Németországnak újabb részeit akarja magához csatolni."

A török békeszerződés részleteit addig nem lehet nyilvánosságra hozni, míg a török bekezdődtek annak átvételére Párisba nem érkeznek május 10-én.

A törökök azonban megmaradnak Konstantinápolyban s ott, ahol többségben vannak."

A CUKORSPEKULÁNSOK ELLEN.

Törvényjavaslatot nyújtanak be a képviselőházban.

WASHINGTON, ápr. 29.

Howard oklahomai képviselő a napokban törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé, valószínűleg az igazságügyminisztérium előzetes jóváhagyása mellett, a cukor árának mesterséges felszökötési ellen.

Howard tanácskozott H. Figg igazságügyminiszteri élelmiszerbiztossal a javaslatával kapcsolatban.

Az oklahomai képviselő szerint a cukor árának nem lett volna szabad a mai magasságra emelkedni. Az áremelkedést a cukorral spekulálók okozták.

Ertesülése szerint gyakran megtörténik, hogy egy vagonon cukor három-négy kereskedő kezén is átmegy, mielőtt a fogyasztóknak kimérik.

NEM TAPSOL A FRANCIA KAMARA MILLERANDNAK

A San Remóból visszaérkezett miniszterelnök beszámolóját komor csöndben hallgatták végig.

Millerand szerint az antánts egységesebb, mint valaha.

PARIS, ápr. 29. — Millerand miniszterelnök, aki most érkezett vissza San Remóból, beszámolt a kamarában a képviselőknek az előlejt tanácskozáskor s annak a reményének adott kifejezést, hogy a konferencia munkája nem fog bavalónak bizonyulni.

Különösen erősen hangoztatta azt, hogy az olaszok milyen tüntetően barátságosan fogadták a francia miniszterelnököt s a két latin faj között az egyetértés sokkal nagyobb mint valaha is volt.

Kifejtette a miniszterelnök, hogy le kell tenni minden olyan eszméről, hogy a versaillesi békeszerződést valaha is revízióknak vessék alá. "Az antánt sokkal szilárdabb, mint valaha is volt, mondotta, s San Remóból azzal a meggyőződéssel távoztunk valamennyien, hogy a bizalmunk nagyobb egymásban és erőnk is meg van a dolgok végrehajtására."

Felolvasta Millerand azt a közös nyilatkozatot, amit a konferencia a békefeltételek végrehajtása végett Németországhoz intéz s amelyben az is benne foglaltatik, hogy a legközelebb a belgiumi Spa városában összehívandó konferenciára már a németek képviselői is meghívást fognak nyerni.

A képviselők a miniszterelnök kijelentését a legtokeletessebb csöndben hallgatták végig, csak akkor kiáltott közbe egy képviselő, mikor azt hangoztatta Millerand, hogy Nagybr

BLOKÁD FIUME ELLEN

A határokat szigoruan őrzik és a vasúti állomásokat megszálltatták.

TRIESZT, április 29.

Az a blokádnak, amelyet Fiume városának el kell tennie, a legnagyobb veszélyt jelent, ami eddig a várost érte. A város öszezöttetését a külvilággal teljesen megszüntették.

A reguláris olasz csapatok megszállották az összes vasúti állomásokat, felszedték a vasúti síneket és gépfegyverrel őrzik a város határát.

A városba való bemenetelt és a városból való kijövetelt teljesen megtiltották, még csak a teljes kocsiknak sem lehet közlekedniük. A reguláris olasz csapatoknak sikerült elérniük azt is, hogy a város a tengeren keresztül sem érintkezhet a külvilággal.

FIUME, április 29.

D'Annunzio egyik csatahajója rálőtt egy olasz torpedónaszárra tegnap este Fiume közelében. A lövegek, amelyek körül huszat lőtt ki a hajó, körülbelül ezer yardnyira csaptak le az ellenséges hajó előtt. Sem anyagiakban, sem emberéletben nem esett kár.

Az UJSÁGPAPIROS DRÁGASÁGA.

WASHINGTON, ápr. 29. — A papír drágaság dolgában vizsgálatot vezető szenátusi bizottság előtt Patterson a Baltimore Sun kiadója azt a nyilatkozatot tette, hogy jövőre 30 ezer tonnával emelik a papírgyártást. Szerinte a hiánynak az az oka, hogy a fogyasztás annyira megnőtt, hogy a gyárak azzal nem képesek lépést tartani. Sok kiadó azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a papírdrágaság miatt az előfizetési árakat felemeljék.

WASHINGTON, ápr. 29.

A papír drágaság dolgában vizsgálatot vezető szenátusi bizottság előtt Patterson a Baltimore Sun kiadója azt a nyilatkozatot tette, hogy jövőre 30 ezer tonnával emelik a papírgyártást. Szerinte a hiánynak az az oka, hogy a fogyasztás annyira megnőtt, hogy a gyárak azzal nem képesek lépést tartani. Sok kiadó azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a papírdrágaság miatt az előfizetési árakat felemeljék.

KORONÁK HELYETT

küldjön dollárokat Magyarországra. A dollár külföldi kereslete miatt, Magyarországon a dollár árfolyama jobb mint itt.

Az American Express Company elad külföldi checket és pénztalványt dollár értékben, magyarországi pénzküldésre. Jugosláviába szintén csakis dollárértékben eszközöl átutalásokat.

Romániába és Czecho-Slovákiába azonban azoknak helyi pénznemében eszközöl átutalásokat. A pénzküldési árjegyzék ma, mely változásnak van kitéve, a következő:

- 100 CSEHO SLOVAK KORONA \$2.10
- 100 ROMÁN LEI \$2.10

(Póstadij csak 25 cent bármily összegnél.)

Nagyobb összegnél ár-engedmény. Ezen utalványok bármelyikét megkaphatja bármely American Express Railway irodában, fiókügynökségeknél vagy az American Express Company irodáiban New York, Boston, Philadelphia, Baltimore, Washington, Buffalo, Pittsburgh, Cleveland, Cincinnati, Chicago, Detroit, Minneapolis, Milwaukee, St. Louis, Kansas City, San Francisco, Los Angeles, Seattle és Montrealban.

Vagy írjon anyanyelvén a következő címre:

AMERICAN EXPRESS COMPANY

Foreign Money Order Department "F" 65 Broadway, New York

Clevelandi irodánk: 2048 East 9th Street

Bármikor és bárhová küld pénzt, követelje az American Express Company nyugtáját. Ez megóvjá önt a károsodástól.

A DAYTONI ÉS KÖRNYÉKI MAGYAROK FIGYELMÉBE!

Tisztelettel értesítjük mindazokat, akiket érdekel, hogy hajójegyket Triest, Hamburg, Rotterdam és Antwerp kikötőkből Amerikába bankunknál válthatnak.

Pénzt és draftet küldünk Magyarországra a legolcsóbban. Bankintézetünk a North Main Street 25-ik számú házában van.

Mielőtt hajójegyvet vásárolna, vagy pénzt küldene az óhazába, látogasson be bankunkba; szívesen szolgálunk felvilágosítással. Külföldi osztályunkat J. D. Moskowitz vezeti, akit mindenki jól ismer, így nem szorul bővebb bemutatásra, hiszen 21 esztendeje lakik itt közöttünk. Moskowitz ur örömmel áll mindenki szolgálatára.

THE DAYTON SAVINGS & TRUST CO.

M. K. Mackevich, J. D. Moskowitz, A North Daytoni fiók külföldi osztályának vezetője.

megmutassák a világnak, az angol kormányt minden keveset tett az érdekében — ha egyáltalán tett valamit.

TEVÉKENYEK A NÉMETEK

SAN FRANCISCO, Cal., ápr. 29. — Volt német katonatisztek és tengerésztisztek ezrel mennek Japánországra, ahol a kormánytól jó fizetéssel kapnak alkalmazást a hadseregben. A németek Dél-Amerikán keresztül utaznak Japánországra, mint a déli országokból most érkezett amerikaiak beszélik. Legnagyobb részük svájci utlevéllel van ellátva.

Altitóltag mindegyüknek hiteltelen szerződés van már előre a birtokában. Volt rá eset, hogy egy német buvárbójának a kapitánya az egész legénységgel együtt egyszerre utazott át ilyen szerződéssel Japánországra.

KÖZVETLEN HAJÓ TRIESTBE

Május 11-én indul a BELVEDERE Hajójegy Triestig \$100 és \$5 adó.

Pakkjáról minden irányban gondoskodunk. — Pénzbevitásra nem kényszerítjük. Irjon még ma az alanti címre:

VON POLENZ & CO., Inc. 450 W. 42nd STREET New York City.

CLEVELANDI HIREK

CLEVELAND AZ ÉHEZŐ MAGYAR GYERMEKEKÉRT

A CLEVELANDI SEGÉLY BIZOTTSÁG MUNKÁLKODÁSÁNAK EREDMÉNYE. — HIVATALOS KIMUTATÁS.

Az Éhező Magyarországi Gyermek Segélyező Bizottság, amely a múlt őszel kezdte meg áldásos működését...

35.008.24 dollárt mutat ki a bizottság, mint azt az összeget, amelyet összehozott a magyarországi gyermeknyomor enyhítésére.

Clevelandből a bizottság a következő összegeket juttatta el az American Relief Administration magyar gyermeksegélyező osztályához...

Table with 2 columns: Date and Amount. Lists various contributions from October 1919 to April 1920.

Table with 2 columns: Description and Amount. Lists specific items like clothing and food.

Összesen beérkezett 1414 adakozótól \$15,008.24

Összesen biztosított a nemes célra a mai napig a Clevelandi Segélybizottság által \$35,008.24

PETRAŠ LAJOS, a gyűjtés vezetője.

VARGA E. HUGÓ, bizottsági elnök.

SÖRÖS ANDRÁS, bizottsági pénztárnok.

A clevelandi gyűjtés összegében szerepelnek a Szabadság olvasóinak adományai is.

Cleveland magyarsága hála lehet a Segély Bizottság nemcsak a fevett három vezetőjéért...

DEWAR RENDŐRHADNAGY BÜNPERE.

Megalakult az esküdtsek s megkezdődött a tárgyalás Crawford övegye zokog a tárgyaló teremben.

Szerdán délután formális megkezdődött John Dewar rendőrhadnagy bünpérének tárgyalása.

Bernon bíró törvényszékén megjelent az övegye is a fiaskájával együtt.

Délben már megállapodtak a tizenkét esküdt személyében.

Charles F. Ager, jr. 29, 7105 Lorain Ave.

Alex Andrews, 31, 2330 E. 74th Str.

Hugh W. Dorrington, 29, 4308 Superior Ave.

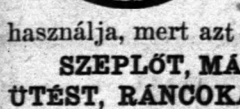
Elmer E. King, 35, 1391 E. 80th Str.

Ralph D. Bonnell, 26, 1419 Starkweather Ave.

MINDEN OKOS NŐ

A SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR

MARGIT KRÉMJÉT

használja, mert azt teljesen ártalmatlan.

SZEPLŐT, MAJFOLTOT, PATTANÁST, KIÜTÉST, RÁNCOKAT elmulaszt.

Az arcot üdév teszi és bársonysimává varázsolja.

Szegény és gazdag egyaránt használja.

Tegyen egy kísérletet és állandóan fogja használni.

Egy tégely a hozzá való szappannal együtt 1 dollár postán küldve.

SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR

9115 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

PEDISIN THE FISHER CHEMICAL CO.

3013 EAST 56th STREET, CLEVELAND, OHIO

KORONA PATIKA

2812 EAST 79th ST., Holton sarok, CLEVELAND, O.

ban is voltak, miután Holló Imrénének a W. 24th Str. és Franklin Ave. sarkán levő szalonjából eltávoztak.

Itt említtük meg, hogy Holló Imre szerint Dewar és a rendőrszámra már azelőtt is voltak szalonokban...

Kedden temették el nagy részvét mellett a Szepeleszi (Szepe)m. községből kivándorolt Potenga Istvánt...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohl Jánost, a Szabadság nyomdájának művezetőjét nagy öröm érte.

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

ládja, Bauer István és családja, Soltész Mihály és családja...

A MUZSIKUS LEÁNY.

Az Amerikai Magyar Szintársulat vasárnapoz egy hétre csak délután tart előadást.

Az Amerikai Magyar Szintársulat vasárnapoz egy hétre...

Egy három felvonásos operett, a Muzsikus leány kerül színre.

A darab mesélje is, zenéje is kitűnő.

A darabban kitűnő szerep jut a szintársulat valamennyi tagjának.

Jegyek a szokott helyeken már kaphatók az előadásra.

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

POTENGA ISTVÁN TEMETÉSE.

Nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára a régi amerikai derék magyart.

Kedden temették el nagy részvét mellett a Szepeleszi (Szepe)m. községből kivándorolt Potenga Istvánt...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

WOLNER JANOSNÉ TEMETÉSE.

A rokonok és barátok nagy számban vették körül az oly korán elhunyt Wolner Janosnét...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

CSALÁDI ÖRÖM.

Kohl Jánost, a Szabadság nyomdájának művezetőjét nagy öröm érte.

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők föl a jóbarátok...

Az elhunyt család főkoporsójára koszorút helyeztek a gyászoló család...

Kohlék 2175 W. 106th streeti otthonát nagyszámú keresők

KIS HIRDETESEK

ARSZABASA. KERESTETES MUNKAT NYER... MUNKAT NYER - FERFI...

MOLDEREK

és emberek, kik a Molder mes- tersegert meg akarják tanulni... LINK BELT CO.

CHIPPEREK felvételnek. Electric Steel & Forge Co.

FA MUNKAS GEPEN DOLGOZNI kerestetik. NATIONAL SANITARY MFG CO.

FAMUNKASOK PLANEROK FORMAZOK... NATIONAL SANITARY MFG CO.

MUNKAT NYER - FERFI. MT ASZTALOSOK kerestetnek.

Cukorrépa munkások kerest- tetnek a U. S. Sugar Company részére.

FAMUNKASOK automobill vázára felvételnek.

MASHAM MFG. CO. A Euclid és 4713 St. Market mögött

FERFIAK felvételnek vagonok tisztítására.

KERESUNK egy szüretre segédet 30 fizetésű.

NAPSZAMOSOK állandó munkára felvétel- nek.

B. L. MARBLE CHAIR CO. Stop 22, A. B. C. Line Bedford, Ohio

CIPISZOSZOK kerestetik, akár darab- szám, akár heti fizetés.

ELSO OSZTALYU BUTCHER, ki üzle- tet önállóan képes vezetni.

4 SZORME FINISHELO KESZITOK felvételnek.

CLEVELAND FUR SHOP 746 Euclid Ave. Cleveland, O.

MUASZTALOSOK állandó munkára azonnal felvételnek.

VAZA EPITOK felvételnek.

Vagy tíz kitünö munká- sra van szükségünk.

THE BAKER R. & L. CO. 2180 W. 25th St.

Gsaládos Cukorrépa Munkásokal

keresünk a Continental Sugar Co. részére.

Cincinnati, O. Charles Papp, 1682 Central Ave.

Columbus, O. Alexander Gaal, 1926 Persons St.

Cleveland, O. John Keck, 1559 E. 31st St.

Akron, O. John Refi, 337 Wash- ington St.

Berberton, O. Mike Khromis, 427 Bolivar Road

Chicago, Ill. John Popovics, 1329 W. 18th Place.

Continental Sugar Company Toledo, Ohio

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

RÉZ MODLIKOK fevételnek. THE BROOKSIDE BRASS MFG. COMPANY

KET ELSORENDU elpojavito seged- tek keresek.

MONITOR KEZEK és MOLDEREK felvételnek.

STERLING BRASS CO. 47-ik utca és St. Clair sarak, Cleveland, O.

SZEGESSELOK FEUTOK BUCKER-UP MUNKASOK.

PUNCH PRESS KEZELOK PUNCH PRESS HELPEREK DIE FITTEREK.

PARISH & BINGHAM CORP. Madison Ave. és 106 St., Cleveland, O.

A felvételi iroda vasárnap 9-12 között nyitva van.

MUNKAT NYER - NO. MOSONOT keres két tagból álló eme- leti.

KERESK egy idősebb asszonyt egy gyermekkel.

KERESK egy jóvávaló asszonyt gyermekkel.

GYAKORLOTT MAGYAR SZAKACSNOK kerestetik.

INTELLIGENS LEANYt keresek or- vosi irodába.

EGY UGYES LEANYt keresek család- i ügyeinek elvégzésére.

ELSORENDU SZAKACSNOK restau- rantba vagy klubba.

GYAKORLOTT LEANYt átalános házi munkára felvételnek.

2 JO FIZETESU 2 szakácsné, 2 takarítóné, 3 felszolgálóné.

VARGA MIHALY 33 Roomas Hotelja B. 237 WILLIAMSON, W. VA.

SZAKACSNÉ urt házhoz, jó fi- zetésű felvételnek.

JAKAB JÁNOS és JAKAB SÁNDOR unokatevévételnek.

PETHO ANDRÁS, Nagy-Lónya, be- rugalmasított szövetek.

GOMYAI BALÁZS bátyjamat keresem.

KERESK bútorasztalt, CSONTOS JÁNOS, Zempléni megye.

OHAIAS MÉRZAROS és HENTER keresek állandó munkára.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

2 SZOBA KONTHA emeleten, 3177 West 45. Str., Cleveland, O.

BUTOROZOTT SZOBAK. GYMERKELTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

GYERMEKTELEN övezésszabványt.

KERESK 'FELTÉ- MENEK JAVIK AVTIKI LÁT.

EGY JÓ ALLAPOTBAN lévő Cleve- land Motorcycle.

EGY OVERLAND, 2 szobás, hazat- uatás miatt eladó.

ELADÓ KÉT KIS KEPCSE. Megte- kinthető a West Park O.

EGY 1919-ES IGEN JÓ álla- potban lévő Overland automobill.

ELADÓ HAZAK. Mielőtt bárhol farnogot vesz, kérje ki tanácsomat.

ELADÓ HAZAK. Buckeye Rd. közelében az E. 124-ik utcán egy 12 szobás.

VERES TESTVÉREK 10302 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

NYOLC SZOBAK HAZ ELADÓ. Minden kényelem.

Házak, Telkek, Üzletek vétele eladás és elcserélés vé- gettel.

CSASZAR GYULA 10209 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

ELADÓ Farmok. 35 akér, Medinához közel.

VERES TESTVÉREK 10302 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

ELADÓ Farmok. 25 akér jó épületekkel.

VERES TESTVÉREK 10302 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

BERBEADÓ FARMOK. BERBEADÓ egy 50 akéras farm.

OKTATÁS. 14 éven át folytatólagos.

Miss Blanche Schweitzer, 1264 LEXINGTON AVE., NEW YORK.

A világháború és a béke következménye.

1919-ES ÉVI ÉRTÉKESÍTÉS. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

FRANK G. NUNN. 3324 LORAIN AVENUE, A TURN HALL szomszé- g.

DR. BACKY GYULA. Magyar Orvosi Klinika és Sanatóriuma.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ÉLETMENTŐ. Ezen kiválón érdekes és tanul- ságos könyv.

ELADÓ Farmok. 10 szobás a Rawlings Ave. fűrdővel.

8 szobás az E. 125-ik ut- cán, minden kényelemmel.

8 szobás modern ház az E. 117-ik utcán \$6000, kész- pénz \$24000.

10 szobás a Woodland mel- lett, villany, fűrdő, furnace.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

ELADÓ Farmok. 10 szobás a Rawlings Ave. fűrdővel.

8 szobás az E. 125-ik ut- cán, minden kényelemmel.

8 szobás modern ház az E. 117-ik utcán \$6000, kész- pénz \$24000.

10 szobás a Woodland mel- lett, villany, fűrdő, furnace.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

10 szobás új ház az E. 107- ik utca mellett.

VASÁRNAP

szabadság Sunday Magazine

Jön a május

TAVASZ VAN. Jön a május. Fáradt testű munkások nézik a napkeltét meg a harmatos fűben futkározó feketenyaku rigókat. És örülnek az életnek. A rét tele van pimpóvirággal, kénsárga foltokkal, az égbolt szegélye egy kissé ködös s a víz fölött lilás pára fekszik. Egészen szép kép. Meleg napfényt ígérő reggele a tavasznak. És... most is eszembe jut Jeszenák tanár ur, meg Koleszár Jóska, mint minden tavasszal.

Jeszenák tanár ur egyszer nagyon megharagudott ránk az ötödikben. Május első napja volt és ennek öröme kénsárga pimpóvirágokkal díszítettük fel magunkat és az osztályt. Mindenkinek pimpóvirág volt a gomlyukába tűzve, minden gomblyukban egy-egy száll pimpó. Ugy néztünk ki, mint a sárgagombos, frakkos lakájok. És pimpóvirágok voltak a katedrán is, a pódiumon is elszórva, pimpókat szurtunk a tintatartókba és pimpót kötöttünk az ablakok kilincsére is sárga szalaggal.

— Ki volt az a gazember?

Ki volt? Ezen a kérdésen igazán jól mulattunk. Ki volt? Hát mindenki volt. És, hogy röhögünk Jeszenák tanár uron, az bizony nagy illetlenség volt, de ebben a pillanatban nagyon természetes. És most talán az a hallatlan vakmerőség is természetes volt, hogy mikor Jeszenák tanár ur legjobban verte öklével az asztalt és közbe idegesen bökdösött egy kulccsal az asztalfiók kuleslyuka körül, hogy kiszedje az osztálykönyvet, — akkor mosolyogva kiállott a katedra elé Benyiczky és beszédet intézett hozzá május elseje alkalomból és elmondotta hirtelen böbeszédűséggel, hogy ez a nap a virágok ünnepe s a szív is ilyenkor, mint a virág, gyenge, nemes és megbocsájtó...

A tanár urnak kidagadtak homlokán az erek és elkékült az ajka.

— Hagyd abba, Benyiczky, — mondotta fuldokolva, mert...

— Nem hagyom abba, tanár ur, — szavalt tovább Benyiczky, — mert május elseje a virágok ünnepe...

— Hagyd abba, Benyiczky!

— ... A virágok ünnepe és a virágok ünnepén nem lehet kalitkába zárni a madarat, nem lehet az osztály ebben a mohaszagu szobában....

— Fiaim, — szólalt meg ekkor Jeszenák tanár ur, — nevetlen kölykök vagytok, de szívemből szeretlek benneteket s ezért megbocsájtok. Május elseje csakugyan a virágok és a szívek ünnepe. Az ifjuság ünnepe. És ez a legszebb ünnep a világon. És talán igazatok van abban, hogy ma nem itt kéne eltölteni a napot, de mi, öregek, akik már beleöszültünk az életbe, — szomorú dolog, de rég elfelejtettünk...

Eddig jutott Jeszenák tanár ur, mikor valahol az utolsó padokban valaki félhangosan megszólalt:

— Elmarad az óra...

— Az óra elmarad — zugott végig az osztályon.

Jeszenák tanár ur bölintott egyet felénk. Nem szólt egy szót se többet, de éreztük, hogy nem lehet már másként. Lángoló arccal rohantunk ki a folyosóra s a lelkesedésünk a többi osztályokra is átragadt. Egymásután pattantak föl a széles, szárnyas ajtók és tódult ki a rengeteg diák. A tanárok egy pillanatra tanácstalanul állottak meg az ajtók küszöbén s aztán ők is jöttek utánunk. És ekkor lopva, halkán kibujt közöttünk az ajtón Koleszár Jóska, egy vézna, kis diák, aki elmaradt a vágató csapatától, akit nem lelkesített vad, féktelen rohanásra a tavaszi napfény s akinek most is sápadt volt az arca, mint mindig. Kétkézze szoritotta melléhez gondosan összekötött könyvecskéit, a kék borítéku füzeteket s félénken behúzódott egy falmélyedésbe.

Valaki úgy, futtában visszakiáltott rá:

— Gyere velünk, Jóska.

A tanárok ekkor vették észre.

— No, kis öreg — mondotta neki Jeszenák tanár ur — hát te nem szaladsz a többi után?

Jóska hol a tanároknak, hol a rohanó bajtársai után nézett és szomorú barna szeméből kiesordult a könny.

Jeszenák tanár ur elfordította a fejét és lassan becsoszogott a kapun.

A Jeszenák tanár ur dikciója mindezeknél fogva abba maradt és soha se tudtuk meg tőle, mit akart még mondani.

És azóta minden május elsején elttöprengtem azon, vajjon mit is felednek el az élet gondjaiba beleöszült öregek. Sokáig vártam a megoldásra, de megjött.

Ma már tudom, hogy örülni felednek el az élet gondjaiban megöszült emberek, pedig még messzé volnék a napszállattól.

ÉRÉGY APJUK VIDD AZT
A ROHADT KIK PIZT
LEBILLEGEZNI!
HEJ!!!

Konjádi Wanyula

BUDAPESTI POSTA

Börze-romantika. — Keresztény és keresztyén. — Hogyan ment Huszár.
Életfogytiglan. — Ez is antiszemitizmus?

Pár napig gyönyörű tavaszi idő volt. Fűszeres, langy, meleg, verőfényes napsütés. Még a börze lovagjai is tele tüdővel szívták a tömde előtt a tavaszi, friss levegőt és elméláztak a kora tavasz szépségein.

— Mily kék az ég, — sóhajtott fel egy ábrándos tőzsdei valutamatador.

— Noná posta! — felelte a másik romantikus hajlandóságu börzespekuláns rögtön.

Az Egyesült Kiszgazda és Földművespárt elhatározta, hogy címében feltünteti a keresztény jellegét. Minthogy a pártban katolikusok és protestánsok vannak, mind a két felekezet hívei ragaszkodtak ahhoz, hogy mindkettőjük jellegét tüntesse fel a párt címe és ezért e címben állapodtak meg. Egyesült-Keresztény és Keresztyén Kiszgazda és Földművespárt. A keresztény fejezi ki a katolikusok és a keresztyén a protestánsok odatarozandóságát.

Mint értesülünk, mielőtt ezt határozták volna el, a következő indítványokat jelentették be a párt címére vonatkozólag:

— Egyesült Katholikus és Protestáns Kiszgazda és Földművespárt.

— Egyesült Római Katholikus, Görög Katholikus, Örmény Katholikus, Görög Keleti Evangélikus, Református, Agostai Evangélikus, Unitárius, Baptista és Nazaréni Kiszgazda és Földművespárt.

Minthogy a párt egyrésze Rubinek, másik része nagyatádi Szabó Istvánt és harmadik része sokorópátkai Szabó Istvánt vallja vezéréül, mind erősebben hangzik fel a kívánság, hogy a vezérek szerint való elosztást is tüntesse fel a párt címe.

Minthogy a pártban nagybirtokosok, bértlők, ügyvédek, orvosok, gyógyszerészek, lelkészek, tanítók, mérnökök, volt főispánok, nyugalmazott tisztviselők, iparosok és kereskedők is vannak, e szakmák képviselői joggal követelik, hogy az ő foglalkozásuk jellegét is kifejezze a párt címe.

Minthogy a párt egy része dunántúli, másrésze Duna-Tisza-közi, nyugatmagyarországi, felvidéki, budapesti, megszállott területi és tiszántúli, csak helyesíthető az a felfogás, hogy a párt címe tükrözze vissza a képviselők e vidékenkénti megoszlását is.

Ellenben igazán érthető, ha ragaszkodnak a párt nős, özvegy, elvált, legény és agglegény; dohányos és nem dohányos; szőke, barna, őz, vörös és kopasz; borissza, sörissza, bornemissza és sörnemissza; cugos, füzös, gomboscipós és csizmás tagjai e jellegük kidomborításához, tehát elhatározták, hogy a párt legközelebb a következő címet veszi fel:

Egyesült Római Katholikus, Görög Katholikus, Örmény Katholikus, Görög Keleti Evangélikus Református, Agostai Evangélikus, Unitárius, Baptista és Nazaréni, Rubinekista, nagyatádi Szabó Istvánista és sokorópátkai Szabó Istvánista; Dunántúli, Duna-Tisza-közi, Nyugatmagyarországi, Felvidéki, Budapesti, Megszállott Területi és Tiszántúli; Nős, Özvegy, Elvált, Legény és Agglegény; Dohányos és Nem Dohányos; Szőke, Barna, Őz, Vörös és Kopasz; Borissza, Sörissza, Bornemissza és Sörnemissza; Cugos, Füzös, Gomboscipós és Csizmás, Nagybirtokos, Bértlő, Ügyvéd, Orvos, Gyógyszerész, Lelkész, Tanító, Tanár, Mérnök, Volt Főispán, Nyugalmazott Tisztviselő, Iparos, Kereskedő, Kiszgazda és Földművespárt.

A Keresztény Nemzeti egyesülés pártjának klubjában zajgó, lüktető, eleven volt az élet a kormány válság alatt. Ember ember hátán tolongott a gyönyörű palotában. Minden valamire — és kevésbé valamire való ember hátán ott terjeszkedett hatatlanul is

a napoleoni szállóige borjuja, amelyben szerénytelenül bujik meg a miniszteri vagy államtitkári marsallbot.

Nagy viták folytak arról, hogy ki lesz a miniszterelnök? Egy miniszterelnökjelölt tréfásan mondta a körülötte állóknak:

— Képzéjétek, már a lapok is azt tippelik, hogy én jövök.

— Igen, te jössz! — Harsogta hűzelegve egy jó barát, amire azonban egy rosszmaju honatya megjegyezte: ?

— Igen te jössz, de úgy jössz, mintha mennél.

Akkor lépett a csoporthoz Huszár Károly, aki nevetve mondta:

— Én azonban megyek. Megyek, hála az Istennek.

— Te azonban úgy megy, mintha jönnél, felelte rögtön ugyanaz a honatya.

Bandholtz amerikai tábornok — megértő, jó barátunk — egyik kitűnő tisztje csodálkozva fordult a béke-feltételek nyilvánosságra jutása után egy magyar politikushoz, akivel jó barátságban volt:

— Nagy a megdöbbenés, én azonban sokkal mélyebb gyászt gondoltam. Amikor Magyarországot így megszábdalják, megnyomorítják, azt hittem, minden ember zokogni fog az utcán.

— Erre csak egy tréfás példával válaszolhatok — felelte a magyar politikus. — Egy jó ismerősömet lefogták Kun Bélák, forradalmi törvényszék elé állították, Isten tudja, milyen súlyos volt ellene a vád. A forradalmi törvényszék életfogytiglani fegyházra is ítélte. Amikor kihirdették előtte az ítéletet, elvette magát.

— Felháborító — kiáltott fel az egyik forradalmi bíró — még ilyenkor is nevet, amikor életfogytiglani fegyházra ítél! — Azon nevetek, mert nem értem jól az ítéletet.

— Nem érti! Életfogytiglan!

— Ezt értem. Csak azt nem tudom, hogy az én életem fogytáig vagy a kommunizmus élete fogytáig?!

— Gyászolunk mi, még is döbentünk — fejezte be a tréfás applikációt a magyar politikus — de igazán nem esünk kétségbe, mert mi is tudjuk, hogy meddig tart ez az életfogytiglani fegyház.

Egy újsütetű keresztény beszélte el ezt a históriát:

— Elvitte az ördög az ilyen antiszemitizmust! A bátyám a régi, rossz kommunista világban keresztelkedett ki. Amikor üldözték a keresztényeket. Egyszerűen elment a plébánoshoz, bejelentette, hogy katolikus akar lenni. Másnap már katolikus is volt. En most tértem át a katolikus hitre, amikor üldözik a zsidót. Három hónapig kellett szaladgálnom reggeltől estig fűhöz-fához. Megálázkodnom a rabbinusnál, kunyerálnom a plébánosnak, iratokat szerezni össze mindenféle hivatalban, megtanulni harminckét imát, levizsgázni a katekizmusból s így lehettem nagy nehezen keresztény. Hát így festett az, amikor üldözték a keresztényeket és így fest az, amikor üldözik a zsidót!

Nándi bácsi

Irta:
Váry Rezső

ALÁNYOK férjhezmenetele okozza mindig a legnehezebb gondot a szülőknek. Talán erre vezethető vissza a legtöbb anyának az a titkos vágya, hogy inkább fiut akar, mint leányt. A fiu majd csak szerez magának feleséget — ámbátor a mai viszonyok között ez is nehéz feladat — de a leány számára már a szülőknek kell megfelelő férj után nézni. Ritka és csöppet sem dicséretes kivétel az olyan leány, aki tud magának férjet halászni. Ez a férjért való küzdelem sajátos képességeket fejlesztett ki évezredek óta anyákban és lányokban egyaránt. Ezeket a tulajdonságokat azonban a férfiak nem méltányolják eléggé és rendszeren csak utólag, már későn, látják be végzetes könnyelműségüket.

A mi esetünkben az a nevezetes, hogy ezek a képességek nem az anyában, hanem az apában voltak meg.

A Tarnovszky-családot is leánygyermekkel áldotta meg a gondviselés. Hiába epekedett a férjénél jóval fiatalabb asszony fiugyermekért, hiába erősködött a büszke apa a kritikus napokban, hogy az új honpolgár nemének diadala lesz — a tudós asszony leányt állapított meg az újszülöttnél.

Az apa kissé röstelte is, fájlalta is a dolgot, de aztán megbékült a tényen, amely talán egyedül megváltoztathatatlan ezen a földtekén s nagyot fohászokodva vette karjába a eseesemőt, mert hát a gyermek mégis csak tőle van, ő az apja. Az anya szomorúan mosolygott örvendő férjére s máris arra gondolt, hogy mikorra ez a kislány eladósorba kerül, husz évvel idősebb férje talán már nem is lesz életben.

Mikor a gyermekágyból fölkel, a bánatos anyát az apa vigasztalni akarta:

— Ne busulj, asszonykám, a második biztosan fiu lesz...

A felesége korholó szemekkel nézett rá.

— Ugyan, hova gondolsz, Nándor!... Még mit nem akarsz?

A férj elérte és mélyen leszállott örömeinek hófoka, de azért mégis azt sugta neki belülről valami, hogy nagy halálával tartozik feleségének.

— Hát így is jól van. Köszönöm neked, Annuskám, hogy ilyen nagy örömet és büszkeséget szerezteél nekem.

Az asszonynak igen jól estek férje szavai és most már ő is együtt örült vele.

— Meglátod, olyan gyönyörű lány lesz belőle, mint te voltál. Bolondulni fognak utána a férfiak...

A fiatal asszonynak nehéz volt aggodalmát leplezni. Igaz, gyönyörű leány volt ő is, így hallotta udvarlótól, de mégis egy nyugalmazott őrnagynak kellett a kezét nyújtania, ha nem akart pártában maradni.

Mert bizony Tarnovszky Nándor kiérdemesült huszárőrnagy volt már, amikor a szépséges Bodoky Anna kezét megérintte. Daliás férfi volt ugyan még mindig, de már igen közel járt az ötvenhez, a leány pedig csak a huszonkettedik évét töltötte be. De hát nem tehetett egyebet az imádóktól körülrajongott szép leány, mint azt, hogy odaadta kezét a becsületes, öreg hadfinak. Az udvarlótól ugyan vénleány maradhatott volna, mert nem volt hozomány.

Erre gondolt az ifjú anya, aki már a születés percei után leánya jövődő sorsán tündökött.

Multak az évek és az egyik szép tavaszra arra ébredtek a szülők, hogy az ő kis Annuskájuk virágzó hajadonná fejlődött. Ekkorra azonban a daliás legénykedő apa fehérhaju bácsi lett, akinek csak katonásan kikent, ősz bajuszán és marciális arcvonásain látszott meg, hogy valaha huszárőrnagy volt. Fiatal felesége is csendes, komoly asszonynyá öregedett férje mellett; a verőfényes, ábrándos tavasz után szinte nyár nélkül köszöntött be hozzá a korai ősz. Annuska évről-évre szebb, gyönyörűbb lett, a szülők gondja még ép olyan mértékben gyarapodott. De mégis boldogok voltak, mert gyermekükben találták meg egyetlen örömet és boldogságukat, aki meg is érdemelte szülei szeretetét, mert engedelmes, jószívű és okos leány volt. Apja már a kataszternél is vállalt munkát, hogy minél többet rakhasson félre egyetlen gyermeke számára, anyja pedig csodálatos művészzel vezette a háztartást. A legjobb intézetekbe járatták leányukat, a legelőkelőbb társaságban éltek és mégis esinos összeget tudott megtakarítani az asszony férje nyugdíjából.

A legnagyobb boldogága az volt az öreg katonának, ha végigsétálhatott a korszón családjával. Ilyenkor mindig ragyogó egyenruháját öltötte fel és peckesen lépkedett leánya és még mindig szép felesége társaságában. Annuska is büszke volt szüleiére és jól esett látnia, hogy huszáros, öreg papája és mellette fiatalasága miatt is érdekes mamája élénk feltűnést keltenek.

Csakhamar jelentkeztek az udvarlók. Egyre sürűbbek lettek a látogatások és ha a korszón megjelentek, Annuskát egész raj kísérte.

Az apa bosszankodva rángatta bozontos szemöldökét. Sehogy sem tetszett neki a dolog. Meg is mondta véleményét otthon katonás nyíltsággal.

— Olyanok ezek az éretlen uracsok, mint a darazsak. Minden szép virágot körülzummognak s aztán vígan döngve továszállanak, mindenütt csak romlást hagyva maguk után...

Annuska szíveeskéje fájni kezdett e szavakra. Anyja esítitgatni próbálta a zordon apát:

— De Nándor, lányunk már eladó sorban van. Ismerkedés nélkül pedig nem megy a dolog...

Az őrnagy dühös lett arra a gondolatra, hogy maholnap elviszük leányát a házból. Valósággal féltékeny volt már előre is arra az érdemtelen fickóra, aki a lányát megkapja. De be kellett látnia, hogy ez minden lány sorsa.

— Hiszen én nem bánom, ha ismerkedik... De csak elfogadható fiatalemberrel, akiknek komoly szándékaik vannak.

— Azt sohasem lehet előre tudni, — veté ellen szerényen az anya.

Az őrnagy nem tudott erre hamarosan mit felelni. Mégsem hagyta magát:

— Majd megmutatom én... Nem tűröm, hogy minden taeskó az én lányom körül tanulja meg az udvarlást és még valamelyik elcsavarja a fejét.

Ebben volt valami igaz, ezt az anya tudta a legjobban még leánykori emlékeiből. E pont ellen nem is volt kifogása.

Tarnovszky Nándor nyugalmazott huszárőrnagy, de tényleges apa, ettől fogva fontos taktikai feladatokon törte fejét. A hadijátékban gyors felfogású és találatos volt, azért most is hamar elkészült tervével.

Mily nagy volt a felesége és Annuska csodálkozása, hogy a szigorú apa egyszerre a legnyájasabb lett a házba járó fiatalemberek iránt: Letegezte őket, brudert ivott velük és éjfélig is ott marasztotta őket a legszivesebb vendégszeretettel. Sőt olykor azt is megeselekedte, hogy elment a fiukkal együtt mulatni.

Felesége nem állotta meg szó nélkül férje szokatlan viselkedését. Aztán meg az egészségét is féltette.

— Nándor, Nándor... hát öregesgedre járod megint a bolondját!

— Ne félts engem, asszonykám, csak a lányunk érdekében történik. Bíz rád.

Az asszony utóbb megnyugodott, mert férje mindig józanul tért meg és beteg se lett.

A fiuk úgy összebarátkoztak a derék apával, hogy már egyszerűen Nándi bácsinak szólították és kitérték előttük szívük legféltettebb titkait is. Az őrnagy meg csak ezt akarta. Ha aztán észrevette, hogy valamelyik a fiuk közül nagyon is sokat legyeskedik lánya körül, azt különösen bizalmára méltatta és mikor a többiek egyenként hazaszállingóztak, még ott tartotta és apai gyónatás alá vette. Jól tudta, hogy borbán az igazság, ennél fogva borközi állapotban mindenkinek kimondja, ami a szíven fekszik.

— Hát, ösém, olyan nagyon tetszik neked a lányom?

— Rendszeren így kezdte.

— Ő a legszebb lány a világon, Nándi bátyám.

— Aztán szereted is?

— Imádom.

— Ez eddig igen szép, ösém.

Erre aztán koccintottak. Nándi bácsi kőszörült egyet torkán és folytatta a kérdézet:

— Ne vedd zokon, ha szívügyedbe ártom magam, de hát apád lehetnék, és a jó tanács rád is elfér.

A kezelésbe vett szerelmes fiu váltig biztosította Nándi bácsit, hogy ez a bizalom a legnagyobb kitüntetés rá nézve, melyet sohasem tud meghálálni.

— Minden jóra való és okos szerelemnek házasság a vége.

— Jól mondd, kedves bátyám.

— Neked is bizonyára ez a végső célod, ugy-e?

A fiu most már érezni kezdte, hogy sarokba szoritják és nem mert az öregnek szemébe nézni. De Nándi bácsi könyörtelenül folytatta a vallatást:

— El akarod venni feleségül Annuskát?

A kérdezett sietett koccintani és némi gondolkodás után felelt:

— Szó sincs róla; elvenném Annuskát...

— Az öreg menten rácsapott néhány sürgető szóval:

— Beszélj világosan.

A fiu nem tért ki a nyílt válasz elől.

— Ha több fizetésem volna... Vagy talán esetleg az Annuskának némi hozomány is lenne...

INITIALE

És nem tudom, miért jöttél utamba.

— Sápadt, hazug esti világításban

Hogy alakod csak néha-néha lássam

És akkor is a ködbe elshavna?

Ha néha szent, lopott percek során

Szemünk tűznyila egymásba/akad

Hogy nézzük egymást: néma két talány

Kiknek egymást megfejteni nem szabad?

Hogy meglássam a boldogságot benned,

De csak messzi üvegfalakon át

S lobogó ifjúságom elfegyezze

Egy életlő nagy szomorúság?

Hogy a lelkemben mind sirig kövess

Hozzászegődvé sohasé jöhess

Csak éjjel, csak testetlen álmódásul?

Hogy te legyél a legforróbb ígérlet

S ígérletnek maradj, ne légy enyém?

Külön égjen ki vérem s a véred,

Azért jöttél elém? — —

BENDE MÁRIA

Az öreg bodor füstöt fujt a szivarjából.

— Van-e adósságod?

A fiu majd fölszisszent, mert ez a kérdés az elevenébe vágott.

— Van.

— Sok?

Ennyi kínos faggatás után meg kellett vigasztalni az elkeseredett szerelmezt.

— Azért ne lógasd az orrodát, öcsém. Hiszen ha nem is veheted el a lányomat, jó barátok maradunk.

Ujra koccintottak, ittak és bé lévén fejezve a tárgyalás, fölkeredtek. Elválás előtt még néhány szava volt az öregnek.

— Mindenkor szívesen látlak, öcsém, de... katonásan szólva... tüzet szüntess. Érted?

És a legjobb barátságban bucsuztak el egymástól.

Nemsokára azonban komoly udvarló jelent meg a látóhatáron. Mérnök volt a kataszteri hivatalban, ahol az örnagy is dolgozott. Csinos fiu volt, szolid, jó fizetésű, és még szép jövő állott előtte. Egy ilyen vő épen megfelelt. A mérnök egyre gyakrabban járogatott el a házhoz és Annuska is vonzódott hozzá. Valahányszor távozott a mérnök, az apa mindig kikísérte a kapuig és jókedvűen dörzsölgetve a kezét tért vissza.

— Kérő ám a házhoz, — jóslgatta feleségének.

A piruló Annuskát pedig apai szeretettel megeirógatta.

Az öreg huszár már alig fért bőrében az örömtől. Mindent a fiatalok keze ügyére rendezett, hogy minél simábban és hamarosabban menjen a dolog. Felesége pedig mindent ráhagyott férjére, mert látta, hogy jól csinálja szerepét. Avar Géza mérnök neki is tetszett, megérdemli a család bizalmát és lányuk kezét. És ez volt a fő, mert egyetlen céljuk a lányuk boldogsága.

Mikor az apa úgy vélte, hogy eléggé megérett az ügy, elhatározó lépésre szánta el magát. Katonáktól tanulta, hogy a legfontosabb a döntő pillanatban akcióra lépni. Most leányát vette előbb vallatásra, mert a mérnökkel hamar végez, az életviszonyait ugyanis ismerte már.

Egy gyönyörű tavaszi napon vivta ki az örnagy taktikai diadalát. Ebéd után pipaszó mellett a kertbe ment le gondolkozni és épen kapóra ott találta lányát. Annuska nagyon ábrándos hangulatban volt. A meleg napsugár, a tavaszi pompában nyíló virágok és az egész természetben pezsgő ifjú élet az ő szívében is kipattanított egy titokban fejlődő bimbót. Ma érezte egészen világosan Annuska, hogy szereti Avar, és még ma felelnie is kell neki, mert tegnap szerelmet vallott. Abban állapotok meg, hogy ha Annuska felelete kedvező lesz, akkor azt egy szál piros rózsával adja tudtára.

Epen ötöt ütött a toronyóra és Annuska most hirtelen egy rózsabokor fölé hajolva, a legszebb piros rózsát leszakította róla.

Az apja mosolyogva kérdezte:

— Kinek szántad?

— Neki...

Este nagyon sokáig maradt náluk Avar. Mikor éjfél tájban, boldog arccal távozni készült, az öreg örnagy is vele tartott. Anélkül, hogy megbeszéltek volna, közös akarattal a nagyvendéglőbe nyitottak be, ahol már csak néhány álmos pincér lézengett a cigányokon kívül.

A pincér az öreg huszárörnagytól kézigyintéséből is megértette, hogy mit parancsol. Néhány pillanat múlva már ott állott mellettük a hűtőben a francia pezsgő.

Az apa kezébe vévén a habzó poharat, így koccintott a fiuval:

— Mire iszunk ma, öcsém?

— Ha kedves bátyám is úgy akarja, mint mi, akkor az Annuska, meg az én... a mi boldogságunkra...

Olyan széles kedve kerekedett, mint hadnagy korában. A cigányok egyszeriben a hátuk mögé kerültek és úgy húzták a szebbnél szebb nótákat. Tudták ők azt, hogy mi kell most az öreg urnak, meg a fiatal urnak... Hajnalig mulattak és a jókedvtől, meg a sok pezsgőtől alaposan becsiptek. Különösen a szolid Avar mérnöknek ártott meg az ital, mert ő az éféle huszáros mulatáshoz nem igen volt szokva. Az öreg katona még keményen tartotta magát, de a jövődöbeli vő már csak a fal mellett bírt menni. A cigányoknak eszükbe jutott, hogy ilyenkor éjjeli zene is dukál valakinek, azért hát utánuk sompolyogtak.

Mikor a Tarnovszkyék háza elé ért a kis csapat, a cigányok a kisasszony ablaka alá álltak föl. Nem kellett már diktálni se, hogy melyik nótát húzzák itt el.

Avar Géza a járda szélén ült, mert nem bírt már a lábán állani és úgy verte a taktust, az örnagy pedig a kapu mellé rejtőzött, hogy meg ne lássa a lány korbély apját, mert sejtette, hogy az most a zsalugáterek nyílásai mögül leskelődik...

A szerenádtól végeztével a cigányok szépen hazamentek, de Avar nem bírt a járdáról fölkelni, annyira fejébe szállotta pezsgő. Az öreg sokáig emelgette, egyengette a fiut és azon tanakodott, hogy mit csináljon vele. Sohasem ér vele baba, ha el is kísérelte.

— Eh, mit; ugyis a familiához tartozol már maholnap... — dűnnyögött az öreg és nagy lassan, óvatosan becipelte magával a házba.

Ott aztán lefektette az egyik üres szobában...

Reggel a szobaleány fölfedezte a hálóvendéget és sugdosva tett jelentést a nagyságának, meg a kisasszonynak. Képzeltetni, mily nagy volt a megbotránkozás!...

Avar mérnök délig aludt s aztán valahogyan suttymban kieresztette az öreg a házból, hogy senki meg ne lássa. A fiu a föld alá szertett volna sülyedni szegényletében.

Nem tehetett mást, mint amit ugyanis meg akart már tenni, de csak az öszön. — felöltötte szalonruháját és még aznap a délutáni látogatás alatt megkérte Annuska kezét. Ezzel aztán rendbe volt-hozva az ügy.

Mikor aztán a szülők boldog beleegyezésük kijelentése után magukra hagyták a fiatalokat, az asszony érthetetlenül nézett férjére és szinte kedve lett volna őt megdorgálni.

Az öreg megzimatolta a veszedelmet és azért megelőzte. Békítőleg simogatta felesége haját, meg arcát és esztalanul nézett a szeméi közé.

— Ugy-e, jól csináltam?...

Arisztokrácia a természetben

NEM demokrácia képezi a természeti berendezések lényegét, hanem egy mindent kéréltetetlenül lenyűgöző arisztokrácia. A mit a világegyetemben látunk, tapasztalunk, minden ezt bizonyítja, az ellenkezőt, vagyis az egyenlőséget semmi. Egyenlőség csak a halálban van, az életben a lények közötti különbség éppen akkora, mint a lények száma, ez pedig végtelen. Sem a világtestek, sem a csupán nagyító üveggel látható férgek nem képeznek köztársaságot. Az erősebb mindig nagyobb hatalmi körrel bír, amelybe a gyengébbek beletörödni kénytelenek. A Földön az összes lényeket lenyűgözi értelme erejével az ember, aki azonban rabja a Földnek s ennek erőivel szemben tehetetlen, sokszor nyomorult semmiség. Viszont a Föld a naprendszerben elenyésző parány és összes bolygó társasával szövetkezve sem volna képes a Nap hatalmát magáról lerázni, hogy aztán szabadon, függetlenül száguldhasson a világűrben. És maga a apN! Nos, ez sem szuverén égitest, mert egy még nagyobb, még hatalmasabb csillag uralkodik fölötté, a mely körül szintén megszabott pályát kell befutnia.

A természetnek ez a szembetűnően arisztokratikus berendezése állandóan foglalkoztatja a gondolkodókat, akik sehogyse tudják a Darwin-féle és Spenceer-féle evolúciós tanításokat a világprobléma megoldásának elfogadni. Hogy egyik faj a másikkól fejlődött volna, valamenynyit pedig az ősejéből, ez lehet meglepő, esetleg tetszetős elmélet, a mely azonban nem támogatható mással, mint kiesinyes, jelentéktelen tünetekkel. Ezek a tünetek egy lény alkatának csupán elváltozásait mutatják, nem pedig egy más tulajdonságokkal bíró másik lénynek fokozatos kifejlődését. Már pedig az alkat elváltozásai csak akkor érintik a lényeket, ha általuk új tulajdonságok jönnek létre, vagyis: ha új faj támad, amely aztán a lények arisztokratikus sorrendjében saját helyét elfoglalja.

Ilyen új fajok azóta, amióta az ember tudja az esztét, nem állottak elő. A földön ma is ugyanaz az állat- és növényvilág van, amely volt hateréz év előtt. Egyes fajok családjainak sokasága csupán kereszteződés folytán lett még nagyobb, de ez a kereszteződés új fajt nem teremtett. Egy állatot azonban amely átmenet volna a kutyából a macskába, a világ még nem látott soha, ugyancsak nincsen átmeneti lény a majom és az ember közt. Hat évezred alatt, a kigyó mindig kigyó maradt, nem származott más tulajdonságú állattól és nem hozott létre olyan utódokat, amelyek tőle elütöttek volna. Pedig hateréz év még egy olyan fejlődés alatt sem csekélység, amely az elmélet szerint csak millió és millió esztendő alatt megy végbe. Ha egyebet nem, de legalább a fejlődésnek egy árnyalatát látnunk kellene a temérdek faj valamelyikénél. Látnunk kellene például egy majomfajt, amely Arisztotelesz idejében még gorilla volt, de ma már több a gorillánál, ha nem is egészen ember. Azonban ilyen majomfaj soha nem volt és jelenleg sincsen. Ha az embert mégis a majommal rokon állatfajnak tekintenők, akkor is szembeötlő volna, hogy még testi alkaltát illetőleg sem közeledett az emberhez, egy hajszálnyival sem. A természet ne enged fejlődést, csak változást. A lények közötti kasztok választófalait semmi idő meg nem szüntetheti. Igenis keletkeznek új fajok, de nem más fajokból fejlődés vagy eszenévésedések következtében, hanem egyenesen a természet öléből, ahonnan a többi is származott. Keletkeznek pedig ezek állandó, meghatározott képességekkel, amelyek azonnal nyilvánulnak egész teljességükben, mihelyt a körülmények ezt szükségessé teszik. Az idők folyamán új képességeket egyetlen állat vagy növény sem kapott soha és nem kap ma sem. Minden fajnak abban a helyzetében kell életét leélnie, amelyet az arisztokrata természet számára kijelölt. Hasztalanul is igyekezne ebből a helyzetből csak egy fokkal is feljebb törtetni: nincs hozzá képessége. Az évezredek előtti szarvasmarhának sem adatott meg, hogy tudatára jöjjön rendkívüli testi erejének az emberrel szemben: a mai szarvasmarhának sincs ez megadva, azért ma szakasztott azon a módon húzza az igát és megy a mészárszékre, mint a legelső szarvasmarhák.

Ami az emberi fejlődést illeti, amely az óriási haladásban nyilvánul és az evolúciós tévedés szülőokának tekinthető, éppen az elmondottakból következik, hogy ez a fejlődés csak mese, vagy látszat. Mert ugyan mi az embernél az, ami fejlődött volna? Mi az, ami a mai embert a régiebb korok emberétől megkülönböztetné? Más az ember ma, mint volt egykor? Annak jelei mutatkoznak talán szervezetében, hogy belőle egy magasabb rendű lény fog fejlődni, olyan lény, aki ha így halad, teszem, tízezer év múlva, már nem lesz ember, mert a természet arisztokráciájának következő lépcsőfokára hág? Valóban ilyen jelek nem mutatkoznak. Az ember sem kivétel: az ő lényeges tulajdonságai és képességei ép úgy nem fejlődtek, amint nem fejlődtek a többi földi lény tulajdonságai és képességei. A haladás nem tartozik az ember lényegéhez, csupán arra mutat, hogy az ember olyan körülmények közt is meg tud élni, a milyen körülményeket a civilizált államokban manapság ő maga létrehozott. Az a képesség azonban, hogy idáig juthatott, nem fejlődés folytán lett sajátjává, hanem az övé volt kezdettől fogva, ha a körülmények miatt néha nem is nyilvánult. És ne vélje senki, hogy az ugynevezett fejlődésnek ahhoz a fokához, amelyen a művelt nemzetek intelligenciája áll, évezredek kellene, mert hisz mindenki tudja, hogy alig hétszáz év előtt még a legotrombább középkorban éltek ennek az intelligenciának az ősei és hogy ugyanez a középkor a többi világgrészen még most is uralkodik. Mert továbbá a fejlődés, ha a valóságban is meg volna, nem csupán az elméletben, nem szorítkozhatna egyes területek lakóira, hanem kiterjedne az egész emberiségre, ezenkívül folytonosnak, stagnálást nem ismerőnek kellene lennie.

Ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítja a történelem. A fejlődés mindig csak egyes népekre szorítkozott és mindig efemer jelentőségű volt, mert további fejlődés nem sarjadozott belőle. Sőt azt sem állíthatni, hogy a művelt népek jelenlegi korszaka a már letűnt művelt korszakok fölött állana. Mert ha az ember legszebb képességének a gondolkodás mélységét és nemes irányát tekintjük, akkor a régi görög nép ebben kétségkívül túlszárnyalt bennünket. Mi többről tudunk beszélni, de aránylag kevesebben vagyunk, akik olyan szépen gondolkoznak, ahogyan Perikles korszakában általánosan gondolkoztak.

(Folytatás a 6-ik oldalon)

A Vámosék fogadott fia

Irta:
Nagy Endre

AKÉT öreg árcs ragyogott a boldogságtól, amint négyen ültek az asztalhoz. Lajos Etus mellett ült és szemét lesülte, szerényen kanalazta a finom tyuklevest. Csupa nagy arisztokraták szoktak így enni, vagy pedig szegény ördögök, akik "napot" esznek gazdag asztaloknál.

Vámosné elégtelen nézegette a két fiatal és titkon összemosolygott az urával. Vámos megértette a mosolygást és bölintett a fejével.

— Ezek jól össze fognak illeni!

Ebédután Lajos elment az egyetemre, hogy beiratkozzék. Vámos elkísérte és boldog apai büszkeséggel szurta le a tandíjat. Aztán együtt mentek a régi szállásra, — egy nyomorúságos kis hónapos szobába — ahol az adósságot hozták rendbe. Végül még a könyvesboltokat is bejárták, mert Lajosnak sok könyvre volt szüksége.

Egészen beesteledett, mikor haza értek. Az öreg asszony már nyugtalanul várta őket.

— Sokáig maradtatok!

Vámos büszke méltósággal felelt:

— Mit tudsz te ahhoz, mamus! A fiu dolgát kellett elintézni.

El kellett mondaniok mindent, hol jártak, mit végeztek. A mamus a könyveket is sorra nézegette és nagyon elszörnyedt, mikor meghallotta, hogy azt mind betéve kell megtanulni. Most már nagy respektussal nézett Lajosra és amint nézte, ismét könnybelábadt a szeme.

— Nézd csak, apus, épp olyan a homloka, mint a Pistukáé volt. Itt ment be a golyó, ugy-e?

— Nem a', hanem valamivel följebb.

— Dehogy, itt ment be. Mintha most is látnám! Még egy hajfűrt hozzátapadt a vérhez, így ni.

Lajos megint összerázkódott és úgy érezte, mintha lassan, forrón szivárogná a vér a koponyájából.

Vacsora után még elbeszélgettek egy keveset. Aztán Lajos föllélt az asztaltól és illedelmesen kezét esékolt az öreg asszonynak:

— Én be megyek. Nekem sok tanulni valóm van és holnap korán fogok kelni.

A két öreg hosszan utána nézett. Vámosné könnybeborult szemmel mondta:

— Olyan szelid, mint egy leány. És este kilenc órákor már lefekszik. A mi szegény Pistukánk mindig elment hazulról vacsora után, pedig sokszor haragudtál érte, ugy-e apus?

Vámos mérgesen föl pattant:

— Én haragudtam? Sohse! Ha elment, hát jól tette! Vér volt az ereiben, nem káposztalé! Én se voltam külön, mikor legényember voltam!

A mamus ijedten elhallgatott és Vámos is duzzogva ült a kályhához. Először duzzogott hosszú, hosszú idő óta.

Odabenn pedig, a meleg kis legényszobában, a fiatal ember remegő szívvel szaladgált föl-alá boldog izgalomban. Kipróbálta a ruganyos diványt, a kényelmes karosszékeket, a puha ágyat; elgyönyörködött a telt szekrényekben; az új, fölívágtalan könyvekben, aztán a párás ablaküveghez szorítva homlokát, kinézett a havas utcára és megrázkódva mormogta:

— Brr! Be hideg lehet odakünn!

Ejszaka egy kis meglepetést eszelt ki Vámos a mamusnak.

Kora hajnalban kiszedte a szekrényből Pista ruháit, amelyeket legutoljára viselt; mind odalopta Lajos ágya elé. Édesdeden aludt a fiu, az asztalon a könyv, bizonyosan amellel érte utól az álom.

Az öreg még a lélegzetét is visszafojtotta, nehogy fölébressze. De hiába, rakosgatás közben mégis csak megbotlott egy székből és a zörrenésre hirtelen fölriadt a fiu és, az álmos emberek türelmetlen bosszúságával mormogott. De egy pillanat múlva, a mint tudatára ébredt, hogy hol van és

amint megismerte az öregot, édes mosolygással mondta:

— Sokáig aludtam, ugy-e?

— Dehogy, dehogy! Csak aludj tovább, drágám! A világot sem akartalak megzavarni. Csak a ruhádat cseréltem ki másikkal. Aludj csak még messze van a reggel.

Az öreg mentegetőzve, szegyenkezve sompolygott vissza az ágyba és ébren, izgatottan várta a reggelizés idejét.

Együtt ültek már a mamussal az asztal mellett, a kékvirágos, damaszt abroszon párolgott már a tejes és kávé kanna, csak a fiura vártak, hogy összeönthessék a kávé. Az öreg a bajuszát rágtá izgatottságában és folyton hol a mamusra, hol pedig az ajtóra paslógott. Végre, végre jött a fiu s a mama örömsikoltással ugrott föl a székből. A Pistuka sárga ruhája volt rajta, sötétbarna zsinor-szegélyvel és esokorra kötött, fekete nyakkendővel. Maga Vámos is meghökent e nagy hasonlatosságlátán. Ide oda forgatták, nézegették, megtapogatták, de a mamus még így se akart hinni a valóságban.

Még akkor is hosszan nézett utána, mikor Lajos már kezét esékoltva elment hazulról. Élénk, mélyen szántó álom után szokott így elmerengeni az ember. Aztán mosolygó sirással mondta:

— Látod, hogy mennyivel rendesebben kötötte meg a esokrot. Pistuka mindig csak görsre kötötte. Elégszer bosszankodtam miatta.

Vámos ingerülten esapott öklével az asztalra, hogy a kávésfindsák is ijedt ál-métkodással kocódtak össze. (Nem szoktak volt ilyen jelenetekhez ebben a házban.)

— Tudtam! Tudtam, hogy megint találsz rajta valamit! Hát ha éppen tudni akarod, szebb is volt az ugy!

— De bizony, ugy szép az, ha rendes!

— No hát az nem igaz! Azt csak gigerlik hordják így. Valóságos majom-parádé! Igen, igen, majom!

— M-m-majom!

Egyszerre elhallgattak mind a ketten. Érezték, hogy most olyan határhoz értek, a hol ismeretlen, szörnyű veszedelmeket jelentene minden lépés.

Hallgattak komoran, dacosan és ha lopva mégis egymásra pillantottak: oly szokatlannak, idegennek látták egymást. Mint a mikor két ember között hirtelen zöld görög-tűzet gyujtanak föl és mindegyik csak a másiknak elzöldült ábrázatját látja... Igen, igen, köztük is ilyen láng villogott: a féltékenység.

Ezúttal dőlben hallgatagon folyt le az ebéd, pedig Etus is az asztalnál ült. Azaz dehogy is "pedig"! Éppen Etus volt a légkomorabb köztük. Lajos kézzel-lábbal próbált a tetszésére válni, de nem ment sehogy. A leány, lesütötte szemét s csak néha vetette rá tekintetét, akkor is esupa irtózással, megvetéssel és valami átható kémskedéssel, amittől az is begombolkozik, akinek semmi rejteni valója nincsen.

Lajos e délután hiába hajolt a tankönyveire és hiába falta mutatós buzgósággal a betűket. Az a hideg arc, az az átható tekintet mindig ott táncolt előtte.

Végre is beesapta a könyvet és két tenyerébe temetve az arcát, me-reven farkasszemét nézett vele. Gyűlölködve sziszegte:

— Ugy-e, hogy őt szereted?

És irtózással gondolt arra a másikra, aki átlőtt koponyával porladt most a sírban...

Virágoztak az akácfaék már a villasoron és a bódító, szerelmet fakasztó illatában ott sétált Lajos Etussal. Azt mondta, hogy csak véletlenül találkozott vele, pedig hát órák óta ácsorgott már itt, hogy meglesse, mikor kilép hazulról. Itt esőides volt a város és ha el is suhant erre egy-egy kocsis, zajtalanul gördült végig a sima aszfalton. Lajos halkán, lehajtott fejjel kezdte:

— Etus, bármennyire törjem is a fejem, nem tudok eligazodni magán. Aludni se tudok, mindig azon töprengek, hogy valóban ha ragszik-e reám. És ha haragszik, — miért? Ezzel most tisztába keli jönnünk. Elvégre tudja, hogy ket-tönket, egymásnak szántak és én... én... a magam részéről, annyit mondhatok, Etus, hogy én magát nagyon szeretem.

Etus ránézett és pillantása tele volt gyűlölettel. Ő is halkán beszélt:

— Hát jó, jöjjünk tisztába egymással! Kicsoda ön? Folyton ezen tűnődöm és nem tudok tisztába jönni vele. Azt sem tudom, hogy honnan jött, mi volt azelőtt. Csak azt látom, hogy itt van és kiaknázza két rövidlátó öreg ember illuzióját. Ön hasonlít hozzá? Ön? Oh, ha ismerte volna őt! Talán akkor ön se merne ilyen vakmerő dolgot állítani. Sze-

En irtózom tőle, mint ahogy irtózom egy holttesttől, amely lelketlenül jönne elem...

Sokáig aludtam ugy-e?

Az ágyból feleje mosolygott a Pista véres teteme, am... mosolygva biztatta: "No gyere ide mellem, megládd, majd téged is szeretni fognak!"

gony bacsikám és nénikém! Ők talán kárpótlást találnak öbén és ezért megbocsájtom, hogy ön, a jövővény foglalja el az Ő helyét az asztalnál. De ön követelő, ön náham is éni akar az Ő jogával. Nos, ezt megtöltem! Az ön szemem nem rövidít, engem ön nem kárpótol senkiért... óh, soha sem fog engem Ő érte kárpótolni senki!... Hagyjon el! Hagyjon el! En irtó-zom öntől, mint ahogy irtó-zom egy holttesttől, amely lelketlenül jönne elém...

Lajos nem válaszolt. Még csak nem is köszönt, hanem sápadt arcúval rohant haza.

Haza!... Kacagni szeretett volna, mikor észbe jutott, hogy ő ezt az idegen jölétet otthonának nevezte. Mily igaza volt annak a leánynak! Mennyire a szívébe látott. Hónapokig nézte megvetéssel őt, a szédelgőt, a nyomorfit, a parazitát

és a parazita elég oktan volt, hogy még szerelemről álmódzott! Észrevétlenül akart beosonni a szobájába, de Vámos elfogta a folyosón és leültette magával szemben. Nehezen kezdett a beszédbe, nagyon kínos volt a mondanivalója. Ugyanis a mamussal immár türethetetlen volt a helyzet. Az egykor oly békés fészkekben mindennapos volt a cívódás. Végre is abban egyeztek meg, hogy elküldik a fiút külföldre utazni. Így legalább távol lesz a háztól az egyenetlenkedés okozója.

— Edes fiam, — kezdte Vámos — valamit mondani szeretnék neked, de attól félek, hogy úgy magyaráznád, mintha mi már nem szeretnénk úgy, mint azelőtt. Pedig hát... izé...

Lajos arcát előntötte a vér. A tüdeje úgy mihált, hogy szinte megpattant a keble. Most már világosan látta, hogy mi fog következni.

Belényugodott és keserűen mosolyogva várta. Az öreg pedig folytatta:

— Neked is jót tenne, ha most egy kifest utazni mennél, világot látni. No-no, azért persze én le nem veszem a kezemet rólad, a pénz miatt ne busulj, majd én...

Lajos fölugrott a székből és eszelősen ordította:

— Nem kell! Most már semmi sem kell. Ah, mi voltam én eddig! Flettelén báb, amelyet két öreg fésülgetett, öltöztetett, játszadozva. Addig szerettem, amíg egy foszló hullához hasonlítottam és mert jobb voltam, mint az a másik, — megvetettek! Elég volt ebből a hullaszagu kenyérből! Undorodom tőle.

Berontott a szobájába és magára zárta az ajtót. Mámorosan, riadtan nézett körül a kényelmes, puha bu-

torok között, amelyekben már egyszer megtalálta otthonát.

Most úgy érezte, mint az álhódító, akinek pusztulnia kell innen, mert diadalmasan közeledik az igazi hódító. Igen, igen! Az a másik visszajött és sápadt arcával, vérző homlokával újra elfoglalta helyét a szívekben...

Hirtelen megdöbbenve állott meg. A szekrényen, üveg bura alatt rózsás pisztoly állott, a pisztoly mellett poros cédulán az öreg írása: "Ezzel ölte meg magát Pista fiam." Ez a pisztoly, mint valami sírból kinyújtott száraz kéz hívogatta és az ágyból feléje mosolygott a Pista véres teteme, amint mosolygva biztatta: —

— No, gyere hát ide mellém! Meg lásd majd téged is szeretni fognak.

Nem gondolkozott már, csak — engedelmeskedett.

Irta:
Illy János

Porbahullott rózsza

PÁK VENDEL, megyei szántiszt, harminchatéves és kopasz, egy napon így szót magához, mikor a tükör előtt a nyakkendőjét csokorba kötötte:

— Kelemen Algát fogom feleségül venni!...

Egy kisse meg is hőkent erre a merész és cseppet sem szerény elhatározásra. Hogyisne, mikor Kelemen Olga volt a város büszkesége, a pörgő korzó- és oszonnapietyák egyetlen beszéd tárgya, a megyebálok tándkirálynője, szóval mindaz, ami egy fiatal és nagyon szép leányt érdekessé tud emelni az emberek szemében.

A korzó délhőttönként ugyan csak a tiszt kardok, a hetyke, félrekapott aranyzsinóros sapkák úgy szikráztak a napfényben, mint ha ez a sok suhogó, szédült szavu udvarlás, sarkantyupengés, arany-paszománt mind-mind szükséges és hozzájáruló keret lett volna Kelemen Olga szépségéhez.

Pák Vendel néha egy kisse megsédült ennyi fényes, kábitó szavu férfibók hálatára, de azután fel-motosskált benne a szunnyadó eszemes józan ész, melyet csodálatosképen nem tudni, kitől örökölt ez a kopasz kis szürke emberke (lévén a Pákok mind könyvelmü és bolond emberek):

— Kelemen Algát fogom feleségül venni!... majd egyszer, néhány év múlva, ha kiálszik a tűz, amit ez a sok monokfi és kardcsörtetés gyújtott körülötte... majd akkor, ha egyszer egyedül marad és megáll engem a körülötte támadt homályban árván, váróan gubbasztani a becsületes 40 évemmel, a kopasz fejemmel... és a számtisztísi fizetésemmel... és makacsul hitt benne, hogy ez a nap egyszer mégis csak eljön!...

Valami hasonlítotté is kezdett benne bújkálni, ha ezzel a titkos gondolatával foglalkozott. Ugy látta, mintha Kelemen Olga egy büszkén pompázó, óriás-sziamu piros rózsza volna, melyek Pák Vendel csak akkor fog feltűzni szürke, magányos életének kopott ünnep-méjére, ha a bizton elkövetkező vihar kegyetlen kézzel letépi a rózsát. Ha aztán a rózsza porba hull, akkor ő felveszi, lefrieskázza rósa a port és a keblére öleli...

Igy képzelte valahogy Pák Vendel Kelemen Olgával való házasságát.

Hogy nem egészen így történt, annak igazán nem Pák Vendel volt az oka. Mert az egyik kardcsörtetés mind állhatatosabb lett Olga körül, a többi már lassan el is maradt a leány mellől és Kelemen papa egy napon reszkető kezekkel számolta ki a hatalmas kauciót Mágocsy főhadnagy kezéhez. A Kelemen-család bámulva hallgatta a

sok ropogó bankó sustorgását, az alku meg volt kötve, Kelemen Olga tavaszra Mágocsy Istvánné lett.

— Hm... — morrant meg Pák Vendelben a csöndes hümmögés — azért én nem adom fel a reményt, még nincs vége mindennek... A felesége, hát aztán!... Az arcán hirtelen elsötétedett a mosoly... Nem... nem, erre nem szabad gondolni!... Hogy az a fiatal lánggal tüzelő arc egy napon fehérre sápadjon... Nem, nem... ez kegyetlenség volna... ilyet várni... "Kelemen Olga nem lesz a feleségem" — korrigálta ki makacs dacos hitét Pák Vendel, mikor a tükör előtt újra a nyakkendőjét kötötte.

Egy év múlva egy napon Mágocsy főhadnagyék utcai szobájából cernahangu cingár kis gyereksírás lepte meg az embereket. Pák Vendel megállt az ablak alatt, a kalapját levette kopasz fejéről, mintha templomban állana, de a szívében egyszerre vad félelem dörömbölt: Hát van nekem jogom itt megállni és hallgatni ezt a gügyögő első hajnalhasadását egy emberi életnek... nekem, aki halálát kívántam egy embernek, csak azért... nem... nem, mégsem, ez nem igaz... igyekezett elhessegetni magáról ezeket a sötét gondolatokat, amelyek rátelepedtek az agyára. Ugy érezte, hogy titkon mégis csak benne lappang valahol az a riadt, fekete kívánság, melyre iszonyodva nézett, mint egy rosszállatu lopott bundára, mely ráterül a testre és nem enged szabadon lélekezni... A halálát kívántam egy embernek!

Egy fűhelt júliusvégi napon nagy sürgős-forgás támadt a kasszárnya körül. Pák Vendel bent ült a hivatalában és zavartalanul rubrikázta a kegyetlen nagy számokat, amelyekhez tulajdonképen semmi köze sem volt. Annak idején mindahárom sorozáson alkalmazatlannak találták. Egy kisse fonáknak, egy kisse boostellennek érezte most ezt a helyzetet, becsapta a vaskos nagy könyvet és odament az ablakhoz, amely alatt épen most vonultak el dalosszáju, tűzesszemü fiatal legények. Az egyik csapatnak az élén Mágocsy főhadnagy lovagolt, a nyakát

csendes, férfias szomorú-büszkeséggel feszítette hátra, ki tudja, mire gondolhatott, a csákóján virág pompázott, asszonykéz tüzte oda. Pák Vendel szinte maga előtt látta a finom fehér ujjak motoszkálását, de ebben a percében megint eléje hullott a sötét kép, most már szinte egészen éles konturokkal: látta elfehéredve, örök-szóltanul Mágocsy István főhadnagy arcát!... Megriadt ettől a képtől: — Nem, én nem akarom! — sikoltott bele titkosan jajduló lelki szavakkal a dohos vármegyei hivatal poros, akasztágu csöndjébe, de a gondolat most már nem eresztette, megnyergelte, mint lovas a makrancos paripát: — Egy ember meg fog halni, mert én... úgy kívántam! — és nem tudott több szabadulni tőle...

II.

Egy csöndes téli estén, melyen fehér báronytakaró alatt pihent a meggyötört föld, megjött a riasztó hír a városba: Mágocsy főhadnagy elesett!...

Az emberek csöndes sajnálkozással gondoltak a szép fiatal özvegyre, meg a kis göndörhaju babára, csak Pák Vendel rohant el irtózva az emberek szeme elől. Minden könny, minden fekete részvét mint ha erős ütésre merevedne és órá hullana. Ugy érzi, hogy valahol elhibázta az életét, egy ponton el kellene mindent felejtetni és újra kezdeni. Néha le akarta rázni magáról a reá ugrott riadt gyötrelmet, mint ahogy a port akarta lefrieskázni arról a porbahullott rózsáról, melyet szürke, magányos élete kopott ünnepőjére kívánt föltűzni egyszer... de nem sikerült. — "Nem akarom feleségül venni özvegy Mágocsy Istvánnét!" harsogta bele sötét kétségbeeséssel a lelke nyugtalan háborgásába, de nem jött visszhang a szavára, csak távoli morajlásként érezte, hogy Pák Vendel mégis csak fehérre kívánta egy egészséges, piros arcifju lobozását!...

III.

Tavaszra az özvegy hazahozatta az ura holttestét. Most már mindennap kijárt a temetőbe egy cso-

kor vérpiros rózsával. Egy napon egy szürke, fáradt szemü kis emberkébe botlott a temető kapujánál. A rózsacsokor hirtelen meglazulásában leesett egy vérpiros rózsza a porba. Az asszony nem vette észre, de a szürke, fáradt szemü kis emberke möhön kapott a virág után, kisse poros volt... le akarta fujni rósa a port... a kabátjára akarta tűzni... de a keze reszketett, nem bírta el a rózsza térhét, szinte lehúza a földre a karját a nagy súly. Megvárta, míg az özvegy elcsirna könnyeit a sírnál, egy titkos bünbánó surranással ott temett a friss dombnál... a szeme körülfutott a néma temetőn, lefujta a port a szirmokról, csöndesen kilendült kezéből a rózsza, oda a többi mellé... kopott kabátja pedig árván, virágtalanul meredt arra a sok-sok piros rózsára, a mely mind egyetlen ember sírját díszítette...

Arisztokrácia a természetben

(Folytatás a 4-ik oldalról)

Eddig ahhoz voltunk szokva, hogy csodáljuk a természetet, a mely az ő kifürkészhetetlen erőivel a lényeknek olyan óriási változatosságát bírja létrehozni. Egyszerre aztán jött az evolúciós elmélet, és mi még jobban elképedve láttuk, hogy ez az elmélet megtagadja a természettől a változatosan alkotó képességet, megtagadja azt, hogy amit létrehoz, az azonnal tökéletes lehessen, mert a tökéletesség csak fejlődés által érhető el s a természet eleinte csak primitív sejtek létrehozására volt képes. Az ilyen elmélet megszerkesztői elefelejtik azt, hogy a földön már több mberiség is élt, amelyek minden fejlődés nélkül, egyszerre támadtak, mihelyt létüknek megfelelőek voltak a viszonyok és eltűntek, mihelyt megszűntek létük feltételei.

Hanem az ember minduntalan kitalál valami tetszetős új képzelenséget, hogy a régi, már megszokott képzelenségnek helyébe állítsa. Ha annyit és olyan tisztán gondolkoznánk, mint Plátó kortársai, a természet egyszerű megfigyelése folytán is rájövünk, hogy egyes tudósok fixa ideákat akarnak a nyakunkba varrni, olyan fixa ideákat, amelyeket a mindennapi tapasztalás is megcáfól. A természet arisztokráciája és az ebből folyó igazságok olyan világosak, hogy csak egyszer kell rájuk mutatni és a gondolkodni szerető emberek azonnal tisztában vannak mindennel. Aki pedig nem szeret gondolkodni, az tovább is meg fog hajolni minden teória előtt, csak képtelen teória legyen.

AZ ÉSZAKI SARKVIDÉKRŐL

Jégország titkaiból. — Kik vállalkoztak eddig az északi sark felfedezésére. Sikertelen és kevésbé sikeres expedíciók.

Ezért vitte hát Nordenskjöld magával az említett két lappot akiknek csakugyan nagy hasznát is vette, mert midőn Grönland belsejében utazott, rendszeren ezt a két embert küldte előre, hogy a vidéket vizsgálják meg s arról hozzanak hírt. És a két lapp ezen feladatnak kitűnően meg is felelt, roppant területet szélgyorsasággal befutván, lábaikra erősített hosszú, csónak alakú talpaikon, a melyeket újabb időben nálunk is kezdenek divatba hozni s "lábszánkó"-nak neveznek.

Borzasztó sivárnak, kietlennek találta Nordenskjöld Grönland belsejét s nagy darabon nem látott egyéb élőlényt néhány apró féregnél, mely csodálatos módon, a jégen élőködött.

Különbö a szárazföld belsejét borító jégen nyáron alig lehet valahol egy kis száraz helyet találni; a jég felülete olyanforma, mint a pép s a mi legkülönösebb: iszapos, sáros. Honnét származhatik ezen iszap oly távol minden szárazföldtől?

Nordenskjöld úgy véli, hogy a szél sodorhatja ide ezeket a földrészeket óriási távolságból, de van aztán a között olyan por is elég, a mi a világból származott. Nevezetesen, midőn egy-egy úgynevezett futócsillag lecsik, az földünk légkörébe érve, részint elég, részint porrá zúzódik és le hull a földre. Nálunk a fekete, vagy egyéb színű földön nem tűnhetik ez fel, hanem igenis meglátszik, ha a sarkvidék tiszta havára le hull, a mint-hogy csakugyan sok más helyen is találtak már a sarki tájakat borító havon ilyen rejtélyes port.

Némelyek azt állítják erről a porról, hogy tán a tűzhányó hegyekből származik, melyek a hamut, füstöt, óriási magasságra fellövelvén, egész a fellegek közé, azokkal együtt a sarkvidékekre is elkerülnek; azonban nagyító üveg alatt vizsgálat alá véve az említett iszapot, nem hasonlít az ahhoz az anyaghoz, amit a tűzökádó hegyek ki szoktak hányni, tehát onnan még sem eredhetnek.

Talált azonban Nordenskjöld szép tiszta jeget is, melyen keresztül patakok folydogáltak, egy nagy tóba egyesülve, a tó vize aztán roppant döngéssel szakadt bele egy mély jég-szakadékba. Ennek a falai tökéletesen simák voltak, a legkisebb folt vagy hiányosság nélkül, mint a leggyönyörűbb kicsiszolt fehér márvány. Oly nagyszerű volt ez a látvány, hogy még a lappok is, akik semmiféle természeti szépséggel nem törődtek, meglepetésükben csodálkozva kiáltottak fel.

Grönland a belseje felé lassan, de mindig emelkedik, anélkül, hogy ott, a hol Nordenskjöld ez alkalommal járt, hegynek, vagy csúcsnak csak nyoma is volna.

Nordenskjöld ezen kirándulásában, ez mlített férgen kívül semmi élőlényt nem látott, kivéve két hollót, melyek észak felől repülve, párszor körülkeringtek a társaságot, azután ugyanazon irányban a merről jöttek, megint visszazálltak.

Augusztus 4-én fordult vissza Nordenskjöld s hazáját minden baj nélkül elérte.

Utazásának tapasztalatai megerősítették azt az addig is táplált véleményt, hogy Grönland belseje teljesen jéggel van borítva, kivéve aránylag csekély részeit. Az egész terület valódi jégsivatag.

A "Lena" utazása.

Említettük, hogy a "Lena" nevű hajó, mely a "Vega"-t kísérte, augusztus 27-én búcsút vett emettől s dél felé tartott, hogy a Lena folyóba benyomuljon.

A Lena nagyon sok ágban szakad a jeges tengerbe s ezen ágak egyikébe hajóztak be utasaink. De bizony a dolog nem ment valami könnyen, s a hajó csakhamar megfenneklett, egy homokpadon, úgy, hogy sem előre, sem hátra nem bírtak menni.

Egynehány tunguz (ottani benszülött lakos) fatörzsből vajt csónakokon odavezették ugyan, de utasaink sehogyan sem tudták velük beszélni, mert a nyelvüket nem értették. Szerettek volna közülök egyet hajókalauznak megfogadni, de hát szándékukat nem tudták a tunguzokkal megértetni, míg ezek végre megúván a sok haszontalan beszédet, megfordultak s utasainkat szépen a faképnél hagyták.

Végre azonban nagynehezen sikerült a zátonyról elszabadulniok s belezúrtak a hatalmas folyó főágába, hol az utazás már sokkal könnyebben ment.

Szeptember 8-án eljutottak egy Belan nevű faluba, hol már oroszok is laktak. Ezek szerfelett megörültek a jövevényeknek, elannyira, hogy szerencsés utazásuk öröme hálaladó istenitisztelést is tartottak. A miséző pap mellett egy sekrestyét, földig érő birkabőr kaftánban csóvált egy roppant nagy füstölőt, mely azonban egyre kellemetlenebb szagú füstöt adott, míg végre a sekrestyét magát is egészen elborította a nagy füst. Csak ekkor vették észre, hogy a buzgó férfiak a kaftánja is tüzet fogott s ez okozta azt a szörnyű, orrterkerő illatot. Ez a kis dolog azonban cseppet sem akadályozta a szertartást, a jámbor sekrestyét egy vödör vízzel nyakon öntötték s általános derűtség közt eloltották a tüzet, azután pedig folytatták a misézést tovább.

Másnap folytatta útját a "Lena", felszedvén fedélzetére a papot és egy kormányhivatalnokot is, de ezek csakhamar annyira leitták magukat, hogy szépen partra kellett őket tenni.

Ugyanezen hó 21-én elért a "Lena" Jakuczk városába, hol nagy örömmel és tisztelettel fogadták úgy a kormány, mint a magánosok. Hogy ide eljusson, az volt a "Lena" főcélja és ezt szerencsésen el is érte, bizonyítván ezáltal, hogy a Lena folyón közlekedni lehet a jegestengerrel.

terjedésben. A tundra fölött, apró tavakkal borított síkság, alacsony hegyláncokkal s keskeny völgyelésekkel. A tundrát nyáron nem borítja ugyna hó, de a föld csekély mélységre állandóan meg van fagyva, sőt néha a földrétegek tiszta jégkéreggel váltakoznak.

Ezen rétegekben találtak több ízben, ősvilági elefánt, vagyis mammoth-hullákat, még most is olyan épen, mint azok annyi ezer évvel azelőtt odakerültek.

Dél felé óriási magasságu fenyvesek váltják fel a silány növényzetet s itt kezdődik az a rengeteg erdő, a melynél a világon nagyobb nincs. Fejsze nem érte még ezeket a fákat, a mint kivesznek, ott rothadnak el, míg a fiatalabb nemzedék újra a régi helyét pótolja.

E roppant erdőségek tisztásain kevés számú szamojed, osztyák, tunguz és jakut lakik, kiknek némely részük már keresztény volna. De hogy keresztény voltuk mily gyenge lábon áll s mennyire tele vannak még pogány szokásokkal, arról többek közt temetőik is tanuskodnak. Egy helyen partra szállva, ilyen temetőre találtak az utazók az ós rengetegben. A halottak a föld felszínén nagy ládában fektettek; minden láda végén volt ugyan feltűzve egy-egy kereszt, de azért a megholt ruhája és egy csomó élelmiszer sem hiányzott a sírok mellől, a mi mind régi pogány szokásra mutat.

A "Jeanette" hajó veszedelme.

Midőn a "Vega" elindult, úgy számítottak, hogy már az 1878. év őszén Japánba fog érni, mivel azonban ez az elbeszélte befagyás miatt nem következhetett be, a művelt világban mindenütt azt kezdték hinni, hogy a "Vega" szerencsétlenül járt, vagy legjobb esetben a szibériai partokon befagyott. Hogy tehát e felől megbizonyosodjanak s a "Vega" utasainak esetleg segítségére legyenek, az amerikai "Herald" című újság gazdag tulajdonosa, Bennett, aki annak idején Stanleyt is Afrikába küldte — egy hajót szerelt fel, a "Jeanette"-t, hogy az keresse fel a "Vegát" s esetleg a Bering-szoroson át nyomuljon fe laz északi sarkig.

El is indult a "Jeanette" mindenféle keléssel gazdagon felszerelve 1879. június 8-án öt tisztel, két tudóssal és huszonegy legénnyel, ezenkívül még két indiai vadászt és negyven százhúzó kuttyát is vive magával. A Bering-szoroson keresztül jutottak s midőn ott megtudták, hogy a "Vega" már megmenekült, az északi sark elérését vették célba.

Hanem ez az utazás nagyon szerencsétlenül ütött ki, mely még a sarkvidéki utazások közt is párját ritkítja. Hosszas, nehéz küzdelem után 1881. június 17-én összeszezta a jég a hajót, mely az uj-szibériai szigetektől északra elsüllyedt.

Az utasok már előre kimenekültek egy jégtáblára, hova az élelmiszerek s eszközök egy részét is kihordták s elhatározták, hogy most már részint szánkákon, részint csónakokon fogják megkísérteni, hogy Szibéria északi partjaira elérjenek, hol emberlakta helyeket reméltek találni. (Folytatjuk)

MOSSON DÖRZSÖLÉS NÉLKÜL!

Ha azt akarja, hogy egy heti ruhája ki legyen mosva gy cenért hófehérre minden dörzsölés nélkül, akkor használja a Mitchell Magic Mosóport. Ne mártalmas a ruhára, sem a kézre. Megpuhítja a legkeményebb vizet is. Kiveszi a zsír pecsétet, vért, stb. s nincs benne méreg, amely tönkre teszi a ruhát a harmadik mosásnál. Megér-e a felesége egészsége egy centet? Hozassa meg, mi adunk egy dol-lárért annyit, mint más társaságok háromért. Postaköltség 10 cent. Egy csomag 6 hónapra elegendő. Írjon magyarul, mert magyarul vagyunk. Mail Order House, Glenfield, N. Y. Ügynökök kerestetnek.

Nem lesz itt érdektelen röviden beszélni arról, hogy milyen világ van a Lena s egyéb nagy szibériai folyók mellékén.

Az északi részekben tehát az úgynevezett tundrák terülnék el, még pedig roppant ki-

A VASARNAP NAGY HUMOROS OLDALA

Rajzolta: Gene Byrnes

A

— Istén, Nem volt semmi pátoz...
 seg. Ugy mo...
 né: hány óra...
 semmi csoda...
 kellett. Min...
 kezek munká...
 ritókkal, ab...
 vel, kárpitta...
 lö, benne egy...
 ben reszkető...
 főhadnagy ut...
 Istenhez ezt...
 Természetes...
 olyan semmi...
 s benne a vit...
 ki ez oskúg...
 viselhetlen...
 polgári ebéd...
 semmi, az is...
 megváltozott...
 ában egy sz...
 viselő tilt...
 Most egy be...
 sa sokkozott...
 hasem lesz...
 civil. S akim...
 reszketés...
 magából, az...
 áltatta, hogy...
 lakásban az...
 tik ott, ahol...
 védő ember...
 megtudta, ho...
 meg ott ébb...
 ő abbahagy...
 Megérezte...
 minden a re...
 Aranka, a...
 volt, mint...
 me épp ug...
 mint azelőt...
 idejében, am...
 gondolat...
 kicsi asszony...
 sem másult...
 aa sem rossz...
 — Néhány...
 gyűszű. Jaj...
 att nem kell...
 És az emb...
 füres vigaszt...
 a sokk el...
 áll s a kár...
 kerül. De lá...
 élet helyre...
 szony nem...
 többé a ré...
 Mély szor...
 rag nélkül...
 kának ismer...
 lyekekről nem...
 Nem tagad...
 megmondan...
 eddigi élet...
 ebbe a társ...
 egy Zsibó...
 őese, egy...
 nánd, város...
 háboru telep...
 ben, most...
 ázó főhad...
 rendje is...
 A hábor...
 vatalnok...
 val? No ig...
 alapja a...
 érintkezés...
 — ő igen...
 hogy hisse...
 hon. De lá...
 a pohársz...

ASSZONYOK LÁNYOK

A jövő árnyéka

— Isten, látod ezt?

Nem volt ebben a kifakadásban semmi pátozás és semmi rendkívülség. Ugy mondta, mintha kérdezné: hány óra? S nem is volt abban semmi csoda, amit Istennek látnia kellett. Mindössze egy szorgalmas kezek munkájától mindenféle terítővel, abroszokkal, lámpaernyővel, kárpittal bevont polgári ebédlő, benne egy minden tagjában, ízben részkető katona. Sebes Mihály főhadnagy ur, tulajdon maga, a ki Istenhez ezt a kérdést intézte.

Természetesen ő nem találta olyan semmisnek a polgári ebédlőt s benne a vitustancos katonáit. Neki ez csakugyan rendkívüli, sőt elviselhetetlen volt. Az is, hogy a polgári ebédlőben nem változott semmi, az is, hogy ő maga teljesen megváltozott. Azelőtt ebben a szobában egy szép jövőre számító tiszt viselőült szemben a feleségével. Most egy bémává lőtt és nyavalyás-sá sokkolt főhadnagy, akiből sohasem lesz többé sem katona, sem civil. S akinek, noha a szavakat a reszketésséggel csak úgy kirázta magából, az ezse helyén volt. És látta, hogy ebben a kicsi polgári lakásban az élet nem folytatódhatik ott, ahol abba maradt. S a szenvedő ember érzékenységével máris megtudta, hogy az élet nem áll meg ott ebben a kis lakásban, ahol ő abba hagyta.

Megérezte, pedig az ő számára minden a régiek készült. A kis Aranka, a felesége, épp oly kicsi volt, mint azelőtt. Szép fekete szemé épp úgy az övébe kulcsolva, mint azelőtt a boldogság legszebb idejében, amikor a vágyakat és gondolatokat is meg akarta látni a kicsi asszony. Az okos beszédje sem másult meg, a jólelkű kacagása sem rozsdásodott be.

Néhány hónap alatt meggyógyulsz. Jaj be jó, hogy a karod miatt nem kell visszamennem!

És az ember tudta, hogy ez nem füres vigasztalás, mert csakugyan: a sokk elmúlik, a reszketésség eláll s a karja miatt rokkantsorba kerül. De látott többet is: a régi élet helyre nem áll többé, az asszony nem a régi és ő sem lehet többé a régi.

Mély szeretettel és minden harag nélkül konstata. A kis Aranka ismeretségei vannak, melyekről nem tudott számot adni. Nem tagadás, igazán nem tudta megmondani, hogy ki nem lépve eddigi életmódjából, hogyan került ebbe a társaságba. Ez a társaság egy Zsibó grófné és annak unokaöccse, egy Zsibó gróf. Zsibó Ferdinánd, vöröskeresztes megbízott a háboru elején, hadtáptiszt később, most helyőrségi szolgálatban álló főhadnagy, akinek vaskorona-rendje is van.

A háboru sok bolond fordulatot teremt. Hogy kerül össze a kis hivatalnok felesége a grófi családdal? No igen, a kórházban. De mi alapja a kórházon kívül baráti érintkezésnek? Nincs benne semmi, — ő igen, egészen bizonyos benne, hogy hűséges asszonyt talált itthon. De lám, egy új hamutálcá áll a pohárszéken s a kis lakáson bár

állott, de finom cigarettafüst érzik meg. Ő maga nem dohányzik, de az asszonyka magányában rákapott a cigarettázásra. Lám, a munkakosarában ott van egy skatulya egyiptomi cigarettá, — wiesbadeni gyártmány és mellette egy kicsi ezüst cigarettatárca — a gróf monogrammjával.

Erre a cigarettatárca kérdezte Sebes főhadnagy ur:

— Isten, látod ezt?

A cigarettatárca hasonlította össze a béna karjával s a részkető egész mivoltával s nem is dühöngött, nem is lázongott: elismerte, hogy ez a kis ezüsttárca több, mint — ő.

Milyen furcsa. A kicsi asszony minden teketória nélkül feléje szaladt és a nyakát átfogta, fanatikus szeretettel megcsókolja. A méltóságos asszony, mintha soha másutt nem lett volna, a hálószobában lecsapja a kalapját s a haját igazítja, magasra emelt karokkal tér vissza.

— Nos, Sebeske, jobban van? És Ferdinánd ugyancsak minden erőltetés nélkül megragadja a reszkető kezét s erős szorítással iparkodik a remegést megállítani. És fiatal, férfias szeme oly nyíltan, oly biztatón tekint az övébe, hogy feldobog a szíve: igen, az ő lelkesmerete rossz, nem ezé az emberre!

Hogy oly szabadon, oly becsületesen otthon érezték magukat, minden gyanunak utját állja. De éppen ez a baj. Hogy ennyire otthonosak, nem engedi meg, hogy ő ott hon érezze magát. Elvégre ő elment s nem ismerte őket s visszajött és most otthonosan találja az ő tiszta kis szegénységében ez idegen embereket, akik neki idegenek, a feleségének nem. Nem érti, de valahogyan úgy érzi, hogy iyestéle csak

holt emberrel eshetik meg, ha felátad.

Tépelődik. No igen, ezek igen előkelő emberek, de polgári sorban élnek, kevés jövedelemből. A grófné férje ezredes és egyebük nincs is. A fiatal grófnak talán van valamiskéje, de viszont fizetése alig szóra érdemes. Tehát életbelileg nem is kellett nagyon magasról leereszkedniük. S a kicsi asszony abba a kórházba került, melyet a grófné vezetett s a fiu vöröskeresztes megbízott volt. S a grófné megdöbbentett az a bátor asszonyka, aki igazán csak ápoló és a távol határon levő urat erős lélekkel és hittel visszavárta. Nincs ebben sem mi csodálni való, ne az idegsokkos embert éppen ez sujtotta le. Hogy olyan természetes minden. S hogy a feleségének szóló barátságából természetesen neki is szólnak egy karéjjal. S neki ezt meg illik köszönni, s élni egy barátságból, mely közte és ezek között a finom, jó emberek között sohasem támadt volna.

— Valamit kérdeznék, — szólt este. Ő már ágyban, — ágyba fektetve, gondolta keserűn — az asszonyka, még az ebédlőben ül a nagy asztalnál és újságot olvas. Az újságot leteszi és szerető figyelemmel néz az urára. A távolság a kicsi ebédlő és a kicsi hálószoba között igazán nem nagy. Mintha csak egymás mellett ülnének.

— Kérdezz, lelkem!

Oly várakozóan, nyíltan tekint rá, hogy az ember már megbánta, amit mondani akart. Próbál is viszközni.

— Csak azt, hogy nem vagy-e fáradt?

— Más akartál kérdezni? — szólt az asszony és asszonyi mosolylyal letelepszik az ágy szélére. — Ki vele.

Az ember melle zihál, nem is illik dadogó nyelvére az ékes szó. Kitér belőle:

— Hogy nem alávalóság-e, hogy visszajöttem?

— De Mihály! Nem szégyelled magadat?

— Utban vagyok, érzem, tudom és nem akarok utban lenni, én szeretlek és én nem tehetek róla, ez a baj engem ért és téged sujt és ... és ...

— És? — szól figyelmesen az asszony s merevre egyenesíti a derekát.

Az ember ellágyul, de állja a merev tekintetét. Most már indulat nélkül beszél, mintha csak a lelkén akarna könnyíteni.

— Annyira szeretlek és te olyan jó vagy. Tiszta és ragyogó vagy és boldogtalan vagy és alávalóság minden rossz gondolat, mely téged illethetne. De én itt vagyok és úgy érzem, hogy megszakítottam az életedet. Aranka, mondd meg, én nem akarok neked ártani, mondd meg: ugy-e, te már megszoktad, hogy Ferdinánd gróf van és én nem vagyok? A kicsi asszony arca pirosra váltik.

— Feltékenység? — szólt halkán

— Átok arra, aki téged gyanúsítani mer. De nem mer senki. Nem feltékenység, istenemre, nem! De másfél év óta nincs urad és vannak jó embereid. Egy fél lépéssel ha odább állok, akkor szét vagyok löve. És te övezgy vagy és teljes tisztelességgel találsz fiatal életnek folytatást. Ugy hogy magad sem veszed észre. Ugy ahogy voltaképpen nekem is kívánnom kell, mert nagyon, nagyon szeretlek. — Az asszony fehér, mint a párna. Lassan ráemeli a szemét s keze végigsimul az arcán. Jéghideg az érintése.

— Holnaptól fogva nem érintkezem velük — mondta nyugodtan.

— Nem, nem, — kiált az ember kétségbeesve s olyan furcsa, ahogy a nagy háborgás gügyögve, szinte kómikusan kitérül az ügyetlen, motolláló szájon. — Nem értesz — mondja és tehetetlenségében vissza hanyatlik.

— Értem, — szól a kicsi asszony és tisztán ránéz. — De olyat kérdezel, amiről nem tudok. Mi lenne, ha meghalsz? Nem haltál meg. Nem is fogsz meghalni. És akkor miért tudjam, hogy mi lett volna akkor?

A logika professzora sem beszélt annak idején hidegebb szabatsággal.

— És most beteg vagy és még nem állhatsz a magad lábán. És ne kem nem lehet más gondolatom és esküszöm, hogy nem is lesz.

A szenvedély önkivülete sem tehetett világosabb vallomást. Megfogta az asszony kezét, forrón megcsókolta és ellökte magától. Az asszony meg sem hökkent. Nyugodtan visszatért az ebédlőbe és olvastott tovább.

— Most te beteg vagy — ismételte gondolatában a főhadnagy felesége szavát. S keserűen és fájdalmasan gyült föl benne Istenhez a fohász:

— Isten, Isten, hadd maradjak örökké beteg!

SZENVEDŐ. — Szeretném, ha az alábbi sorokat nagyon figyelmesen olvasná el, mert ebben a néhány sorban megtalálja — ha akarja — azt az orvosságot, amit keres.

Két ember együttélése csak akkor lehet boldog, ha a megértés, az egymás tisztelete és szeretete kölcsönös. Mihelyt egyik fél többet kér a maga számára bármilykéből is, mint amennyit hajlandó adni élettársának, azonnal felbillen az élet nyugalma és megkezdődik a küzdés egy részről a képzelt jogokért, más részről a természetes egyéni szabadság védelméért.

Őn azt hiszi, hogy — miután Őn nő — több jár ki Önnek a tiszteletből. (Igy írja le.) És ebben nagyon téved. A feleség éppen annyira tartozik tisztelni a férjét, mint ez őt s a kölcsönös tiszteletnek a formái mások is, annak mértéke nem lehet különböző. Az az eset, amit leír, azt igazolja, hogy a "nagy vitában" férjének van igaza. Sajnálom, de ezt meg kell mondanom Önnek. És pedig azért van igazs, mert ilyen dolgokban nem szabad férfi embernek engedékenynek lenni. Nem pedig azért, mert ez a férfiasága, az egyénisége és a házasság nyugalmának a rovására megy... amint látni tesszik.

Ennyit elég volna tulajdonképpen leírni, még se mulasztja el Terka néni azt a megjegyzést, hogy már az is baj, mielőtt egy harmadik tanácsára van szükség. Jó lesz visszatérni a kölcsönös, megértő, kettős és együttes családi bíráskodáshoz.

FIATAL LÁNY. — Fiatal lányok ne avatkozzanak ilyen dolgokba bele. A papa és a mama nagyon jól el tudják intézni a maguk ügyeit anélkül is. Vagy ha nem tudják, akkor ezzel se tudják. Egyébként forduljon "mentő ötletem" a mamához. Talán ő elfogadja.

NAGYON JÓ. — Téved, kérem. Egyáltalán nem jó. Jó csak akkor lehetne, ha más költőtől szereznék be a szükségleteit.

TÖBB LEVELRE a jövő héten válaszol Terka néni.

Angol iskola

fátyolszövet, erape (krép);
gingem, gingham, (gingem);
keményvászon, buckram (bak-
röm);
fonal, yarn (járn);
háló, net (net);
kóc, tow (tó);
gyapjfonal, worsted (vuszted);
barkot, fustian (fuszesen);
ingnemű, shirting (sörting);
perkal, cambriemuslin (kém-
rikmaszlin);
damaszt, damask (demeszk);
szakvászon, sacking (szeking);
vitorlavászon, sailcloth (szél-
klat);
paplin, poplin (paplin);
rojt, tassel (teszl), fringe
(frines);
posztó, broad-cloth (bradklat);
piltiszövet, serge (szörds);
fátyol, erape (krép), veil (vél);
esipke, lace (lész);
selyemgáz, gauze (gaz);
felatlasz, satinét (szetinet).

Férfi ruhaneműk. — Men's clo- thing. — Mens klóting.

Ing, shirt (sört);
alsóing, undershirt (ander-
sört);
gatyá, alsónadrág, drawers
(draersz);
hálóing, nightshirt (nájtsört);
fehér ing, white shirt (vájt
sört);
színes ing, colored shirt (ka-
lerd sört);
alsóruha, underwear (ander-
ver);
gallér, collar (kaler);
kézfő, cuffs (kafsz);
nadrág, breeches (bricsesz),
trousers (trauzersz), pants
(pentsz);
nadrágtartó, braces (brészesz);
nyakraváló, necktie (nektáj);
eravat (krevet), bow (bó), four
in hand (fór in hend), slip (szlip);
mellény, waistcoat, (veszkót);
kabát, coat (kót);
dolmány, ujjas, jacket (dzse-
ket);
vízmentes köpeny, mackintosh
(mekintas), raincoat (rénkót);
öltözet, a suit of clothes, (e szut
af klók);
felsőkabát, overcoat (overkót);
köpönyөг, a cloak, (e klók);
kalap, hat (het);
eszima, boots (butsz);
cipő, shoes (szuz);
talp, sole (szól);
sark, heel (hil);
harisnya, socks (szaksz);
papucs, slippers (szlipersz);
zsebkendő, handkerchief (hen-
keresőf);
keztü, gloves (glavsz);
bot, pálcá, cane (kén);
esernyő, umbrella, (ambrela).

MÜKEDVELŐK!

Most érkezett egy nagy
küldemény szindarab és
zenemű. Népszínművek,
Színművek, Drámák, Bohó-
zatok, Vigjátékok 1, 3 és
több felvonásban.

Hegedűk, cimbalomok, csi-
terák, Harmonikák, Cla-
rionetok, nagy választék-
ban.

Kérjen nagy képes ár-
jegyzéket.

EMIL NYITRAY
224 E. 19th St.
New York, N. Y.

A SZOMSZÉD LOVAI

(Folytatás)

A lókimetés érzelme nyíltkozott meg a szomszédban, aminek követ-
keztében igen lassan egymogtunk
tovább, bizonyára nagy bosszusá-
gára a vágtatni kívánczó pari-
páknak, amelyekre a szomszéd
ezen időtől kezdve vizsgáló és ag-
gódó tekinteteket vetett. A leg-
utolsó konflissal is hamarabb
hazajutottunk volna, mint ezekkel
a táltosokkal.

Holnap délelőtt ne fogj be.
Pihentetni kell a lovakat — adta
utasítást a Miska kocsiának a
szomszéd, aki másnap reggel gya-
log ment az istállóba, (ami a har-
madik utcában volt) ahonnan
szintén gyalog érkezett haza.

Délután megint holmi kirándu-
lás volt tervezve a hegyek közé;
de ez a kirándulás elmaradt, mert
délután beborult az idő és sze-
mezni kezdett az eső. A szomszéd
beállított hozzánk és boesánatot
kért, hogy nem köcsizünk ki. Az
idő ugyan nem volna baj, de nem
viszi rá a lelke, hogy ilyen esőben
és sárban zaklassa a lovakat a
hegyi uton, amelyen a lejövétel
erősen megviseli a lovakat. Kiko-
cskázás helyett hát sétára indu-
ltunk a városba, esernyő alatt.

Az utcákon persze, éppen a
csöndes eső miatt, egymást érték
a fiakkerek és a magánfogatok,
módfölött felbőszítve a szomszédot,
aki mindenáron súlyos törvényt
akart hozatni azok ellen, akik elég
szivtelenek ilyen időben hajszol-
gatni a lovakat, amelyek tetőtől-
talpig sárosak lesznek.

Pár nap múlva a vasuton vártam
egy ismerőst, s azt mondtam a
szomszédnak, hogy fogasson be.
Imponálni akartam a vendégem-
nek. A szomszéd éppen nem foga-
dott nyájasan s azt jegyezte meg,
hogy az ilyen kis utért nem érde-
mes befogni az állatokat. Azután
az állomás itt van a közelben s
annyi ott a bérkocsis, hogy szinte
hemzseg. Azoknak a konflisslovak-
nak nem árt, ha hajszolják.

Némi megsértődéssel távoztam,
olyasvalamit észrevéve, hogy a kocsi-
kázástól immár alighanem eles-

tünk, mert a szomszédban teljes
erővel kitört a lókimetés. Amint
hogy ki is tört, annak módja és
rendje szerint. Ha nagyon meleg
volt, ha sár volt, ha szél fújt: a
világ minden kincséért sem foga-
tott volna be s az utját lövasuton
vagy omnibuszon vagy gyalog
tette meg, dacára régebbi nézeté-
nek. Ha pedig sürgősebb dolga
akadt, akkor beült egy konflisba,
s módfölött boldognak érezte ma-
gát ama tudatban, hogy a lovait
kiméli. A lovait, amelyek vágtatás,
eső és szél után áhitotztak, s ame-
lyek erős hizásnak indultak az
istálló által nyújtott kényelemben.

Később hajlandóbb lett volna
tiz pengőt adni kocsiára, mintsem
hogy befogasson s kocsiakázi küld-
jön. Arról meg szó sem volt, hogy
a fogat egész nap ott álljon a
kapu előtt, amint annak idején
ott állott a bérelt fiakker.

Mi pedig természetesen men-
tünk lefelé. Az ösmerősök konsta-
tálni kezdték, hogy a főnyeremény
nek s az örökségnek a nyakára
hágtunk és kerülni kezdtek min-
ket, akik immár gyalogjártunk,
nehogy mi kérjünk tőlük kölcsön.
A hivatalban sem néztek rám
görbe szemmel s a váratlan pénz-
tárvizsgálatok teljesen megszűntek.
Az ördögbe is, az olyan pénztár-
nok, aki az esőben is gyalog jár,
nem követ el hütlenséget.

A szomszéd szintén gyalogjáró
emberre változott s nagy turokat
csinált a hegyek között, meg a
környéken, hóna alatt az esernyő-
vel, ami a fogatot helyettesítette.
Szenvedélyes turista lett belőle s
fönnen dicserő a gyaloglást s
annak minden örömeit.

A Miska kocsi pedig a lovak-
kal együtt hisni és lustulni kez-
dett. Amig azonban ő vigan fogta
fől a helyzetet, addig a kimélt
lovak busulásnak adták a fejüket
s a szomszédra, ha meglátogatta
őket, mélységes szemrehányással
meresztették nagy, okos szemüket,
amelyekkel fájdalmat fejeztek ki
s amelyekkel arra kérték, de hiá-
ba, hogy ne kimélje őket olyan
nagyon.

Rejtvények

1. KÉPREJTVÉNY.

2. VERSEJREJTVÉNY.

Beküldte Gliba, György, Canton, O.
Ha az első betűmet elhagyod,
Szabónak a szerszáma vagyok,
Ha pedig együtt olvasod,
Fekete tollu madár vagyok.

Mi ez?

3. PÓTLÓREJTVÉNY.

Beküldte Motto J. József
Frontier, Wyo.

—u
—s
—ár
—l
—ó
—ó
—b

Április 11-én közölt rejtvényeink
megfejtése: 1) Kaszárnya; 2) Végén
csattan az ostor.

Helyesen fejtették meg: Kiss Már-
ton, Cleveland, O.; Béri Ferenc, Ak-
ron, O.; Kiss János, Canton, O.;
Vad Albert, Youngstown, O.; Kóbor
Miklós, Throop, Pa.; J. Bakay, Bal-
timore, Md.; Nagy László, Chicago,
Ill.; Bolyki István, Pittsburgh, Pa. és
Halász Lajosné, Buffalo, N. Y.

Büvészet

A táncoló alma.

Egy almába lyukat furunk, ebből
kevés higanyt (kénest) csepegtetünk
s a lyukat ismét betapasztjuk. Ezután
az almát meleg kályhára tesszük s
kevés perc múlva táncolni fog az.

Egy megevett darab kenyeret egy
kalap alá varázsolni.

Három kalapot teszünk az asztalra
s mutatjuk, hogy nincs alattuk semmi.
Azután előveszünk egy darab kenyeret
és a közönség szemeláttára nagy ün-
nepélyességgel megesszük. Most kér-
dezzük, hogy melyik kalap alá va-
rázsoljuk a megevett kenyeret és ha
megmutatták a kalapot, feltesszük azt
fejünkre és a kenyér a kalap alatt
lesz.

Egy pohár vizet megforgatni, anélkül,
hogy egy csepp is kiöntődjen.

Egy föül tágasabb pohár széléit
körülveszjük egy bádög-abronccsal,
melynek két szemközti oldalán egy-egy
fülecskéje van. Ezen abroncsba behu-
zunk egy 3 méternyi zsinórt, és pedig
egyik végét az egyik fülecskébe, má-
sik végét a másik fülecskébe és a
zsinór mindkét végén csomót kötünk.
Most megtöltjük a poharat háromneg-
yed részben és a zsinórt úgy fog-
ván, hogy a pohár rajta vízirányosan
függjön; előbb lassan, majd sebese-
ben és sebesebben forgatjuk mind-
addig, míg csak tetszik, és a pohárból
egy csepp víz sem fog kiömlelni.

Hogy lehet elhervadt virágokat ismét
fölfrissíteni?

Az elhervadt virágok szárainak két
harmadát forró vízbe helyezzük, míg
a víz meghűl, a virágok lassankint
teljesen felfrissülnek. Ezután a szá-
rak leforrázott részét levágjuk s a vi-
rágokat friss vízbe tesszük, mire tel-
jes épségüket visszanyerik, ha szer-
felett ki nem voltak már száradva.

A csodálatos papír.

Tintával néhány papírszeletre egy-
egy kérdést írunk s ez alá tiszta
citromlébe mártott tollal ugyanany-
nyi alkalmas választ. Ha a citromlé-
vel irrottak jól megszártjuk, nyoma
sem lesz látható. Ezután a társaság
egyes tagjainak átnyújtjuk a kérdé-
sekkel ellátott papírszeleteket, s
megigérjük, hogy néhány perc alatt
mind egyik alá alkalmas választ va-
rázolunk. Erre a papírszeleteken me-
leg vasalóval néhányszor végig menve,
s citromlével írt válaszok teljes ép-
ségben, fekete betűkkel írva fognak a
társaság bámulatára látszani.

PROFESSOR METCHNIKOV

aki az egész világon híres, megállapította, hogyan lehet száz éves kort
elérni, jó egészségben maradni s fiatalosan érezni mindvégig.

Intézetünk több ismert európai orvos vezetése alatt áll. Azon célból
lett megalapítva, hogy a magyarok szenvedéseit segítsen.

Alapos vizsgálatai alá vetjük mindama betegségeket, melyben honfi-
társaink szenvednek. Több évi tanulmányozás és munka után megalapí-
tottuk ezt az INTEZETET a patent orvosságok előállítására, hogy sike-
relen megküzdhessünk a betegségekkel.

Feltaláltuk a megfelelő gyógyszereket testvéreink gyógyítására
minden betegségknél, bármennyire elhanyagoltak is. Eme gyógyszerek
értékét elismerik kiváló SPECIALISTÁK is. Össze lettek gyűjtve eme
orvosságok alkotásai az egész föld kerékéről. Egy része Magyar-
országról, más része Németországból, Olaszországból, Afrikából és Dél-
Amerikából és írásbeli JÓTLLÁST adunk, hogy megfeleljenek az Egye-
sült Államok törvényeinek.

NE LEGYEN ELKEDVETLENITVE

ha az orvosok fel is adták a reményt Önt kigyógyítani. — Ha bármikor
szüksége van az alatt felsorolt gyógyszerekre, vágja ki ezt a hirdetést,
tegyen keresztet a kívánt gyógyszer neve után, írja alá nevét és címét
és küldje be nekünk. Mindenki INGYEN állunk szolgálatára és őszinte
tanácsot adunk Önnek.

A gyógyszerek neve:

1. Férfi betegségek: ----- Bármely korban és állapotban.
2. Köszvény: ----- Izom- és csuklófájdalmak ellen a test bármely
részében.
3. Vérmelegedés: ----- Különböző és börtbetegségek.
4. Gyengeség: ----- Ifjúkori ballépések.
5. Tüdőbajok: ----- Kétség, Asthma, Bronchitis és Meghülés.
6. Gyomori: ----- A belek és a gyomor rendbehozására.
7. Vesze bajok: ----- Gyenge vesék és vizelet-bajok.
8. Börtbetegségek: ----- Eczema, nyílt sebek és var.
9. Erősítő szer: ----- Gyenge szervezet, vérlány és étvágytalanság.
10. Női betegségek: ----- Havi rendeltenségek, tisztulások és vérzések.

Minden levelezés titoktartás mellett történik.
THE ROMAN MEDICINE COMPANY
STATION 5, PHILADELPHIA, PA.

A gó

A Z öreg Pistát
múl állott, me-
merően nézett me-
a levegő-égbe. Pista
lén abba hagyta a
te kémelelni, mit
apja olyan hosszú
arrafelé, amerre
semmit se látott,
kék eget s az ég
szelid bárányfelé
volna megkérdezt
mit néz, de csak
őreg pedig meg-
lott ott mozdulat-
után rosszkedve
a fejét s esend-
Pedig már
valy ilyenkor má-
Megfordult, me-
nézett s lassan
ba. A gyerek
bámészkodást s
Tavas eleje volt
végtelen pusztas-
fü, a gyp. Né-
hajlásban apró te-
gyült a hóviz s
másikhoz szaladt
rükben az eget. U-
dálni, hogy a bu-
viz s mégis olyan
szott bennük az
ha csak a feje
volna.

Várta, hogy k-
apja s megmutass-
őreg csak nem
nem állhatta Pista-
— Nagyapám!
— Mi az?
— Gyöjjon már!
— Mit akarsz?
az öreg nagy-
— Nézze, nagy-
gyarazta a gyerek
viz, oszt mégis
látszik benne az
Az öreg nézte
mondta:
— Akár csak
— Olyan éppen
— mondta a gy-
— Mig ki nem-
lított rá a nagy-
a messze ég al-
lelni. Pista me-
hogy az imént sz-
a nagyapja, nek-
dezte:

— Mit néz, nagy-
— Várok.
— Mit vár?
— Az első gó?
— Arról győj-
— Arról.
— Még máma?
— Mára, — fe-
meggyőződéssel.
eszébe se jutott,
jék. Rövid esend-
— Osz messzi-
dezte végre Pista-
— De messzi-
— Milyen mess-
— Hát... száz-
idegen országból-
— Messzebből-
nél is? — es-
Ugyan Debrecen-
ból tudta, hogy
napj járás, de
alig tudott elké-
— Debrecennél-
ta a nagyapja né-
Még száz Debrecen-
— Azért jön ha-
— vélte a gyerek
fejbőlintva monda-
— Hát nem kis-
ide ér, biztos.
Még egyet ké-
szíjen s lassan, es-
dult a karámba
faragni. Pista ped-
lejtkezett a tavak
egyet kémelelte, fo-

A gólyák

A Z öreg Bojtor mozdulatlanul állott a karám előtt s merően nézett messze maga elé, a levegő-égre. Pista a karám szélén abbahagyta a játékát s kezdte kémlélni, mit nézhet a nagyapja olyan hosszasan. Nézett ő is arrafelé, amerre a nagyapja. De semmit se látott, csak a tiszta kék eget s az ég alján bodorodó szelid báránnyelűket. Szerette volna megkérdezni a nagyapját, mit néz, de csak hallgatott. Az öreg pedig még darab ideig állott ott mozdulatlanul, szótlanul, azután rosszkedvűen megcsóválta a fejét s esendesen dűnyögte:

— Pedig már jöbetne... Tavaly ilyenkor már itt volt... Megfordult, megegyszer visszaneézett s lassan betért a karámba. A gyerek is abbahagyta a bámészkodást s játszott tovább. Tavasz eleje volt s az egész nagy végtelen, pusztán buján zöldelt a fű, a gyepek. Néhol egy-egy kis hajlásban apró tavakba, foltokba gyűlt a hóvíz s Pista egyikétől a másikhoz szaladt és nézte a tükrökben az eget. Ugy el tudta esüdni, hogy a bokájáig se ért a víz s mégis olyan messzinek látszott bennük az ég lefelé, mint ha csak a feje fölötti eget nézte volna.

Várta, hogy kijöjjen a nagyapja s megmutassa neki. De az öreg csak nem jött ki. Végre nem állhatta Pista, kiáltott:

— Nagyapám!
— Mi az?
— Gyöjjön már, nagyapám!
— Mit akarsz, na? — jött ki az öreg nagy lassan.
— Nézzé, nagyapám, — magyarázta a gyerek, — milyen kis víz, oszt mégis milyen messzinek látszik benne az ég.

Az öreg nézte s nagysokára mondta:

— Akár csak felfelé.
— Olyan éppen, mint a tükör, — mondta a gyerek.
— Mig ki nem szárad, — bólintott rá a nagyapja s azután a messze ég alját kezdte kémlélni. Pista meg csak nézte s hogy az imént szóba állott vele a nagyapja, nekibátorodva kérdezte:

— Mit néz, nagyapám?
— Várok.
— Mit vár?
— Az első gólyát.
— Arról gyön?
— Arról.
— Még máma?
— Máma, — felelt az öreg erős meggyőződéssel. A gyerekek észébe se jutott, hogy kételkedjék. Rövid csend lett.

— Oszt messziről jön? — kérdezte végre Pista.
— De messziről ám!
— Milyen messziről?
— Hát... száz mérföldről... idegen országból...

— Messzebből még Debrecennél is? — csodálkozott Pista. Ugyan Debrecen is csak hallásból tudta, hogy kocsival jó fél-napi járás, de messzebb helyet alig tudott elképzelni.

— Debrecennél? — magyarázta a nagyapja nagy hangon. — Még száz Debrecennél is!

— Azért jön hát olyan sokára, — vélte a gyerek s a nagyapja fejbólintva mondta rá:

— Hát nem kis út! Azért mára ide ér, biztos.

Még egyet kémlt az ég messzije s lassan, esendesen befordult a karámba kariskásnyelet faragni. Pista pedig egészen elfelejtkezett a tavakról s csak az eget kémlte, hogy mikor jön

már a gólya. Csak délfelé hagyta abba a gólyavárást, mikor a nagyapja ebédelni hívta. Elgondolkozva ette a levest s egyszerre csak hangosan felkacagott.

— Mit nevezsz te? — kérdezte a nagyapja.

— Olyan furesa volt! — kacagott Pista felelet helyett.

— Mi volt furesa?

— A kis gólyafiókák odaláza a háztetőn, apáméknál.

— Oszt mi volt furesa rajta?

— Hát az, hogy sokáig csak a fészekben ültek, oszt mikor egy nap kijöttek belőle, olyan félve lépkedtek a ház gerincén, mert még nem tudtak repülni, csak próbálgatták, oszt majd leestek.

Ragyogott a gyerek szeme, míg beszélte s a szavakat elharpadálta nevetésében.

A nagyapja elgondolkozott.

— Te se tudtál mindjárt járni, — mondta kis idő múlva. — Te is tanultad előbb, akár a gólyafiókák a repülést.

Ebéd után a gyerek sietett ki, nehogy elszalassza a gólya érkezését. Alig fordult ki az ajtón, elkezdett repesni:

— Nagyapám! Nagyapám!

— Mi az?

— A gólya! Megjött a gólya!

Erre már az öreg is kiment.

Lassan, nyugodtan.

— Ahol e, ott repül ni Nézzé, nagyapám! — ujjongott a gyerek. Az öreg számadó pedig nézte. Éppen a karám felett repült a gólya, magasan, nagy körben. Meg se lebbentette kiterjesztett szárnyát, csak kissé félre dől s olyan simán, olyan nyugodtan, olyan szeliden uszott a fényes napsütésben, mintha csak a pusztaszárnyra kapott álma lett volna. Repülésén melegség, derű támadt az öreg szívében. Ami komorságot még meghagyott benne a téli fagy, az most mind felengedett. Elégedetten, diadalmasan dűnyögte:

— Mondtam, hogy ma itt lesz? Pistának is túlaradó kedve kerelkedett. Ugrált s hangosan kiálta:

— Gólya, gólya, csiesogója!

Gólya, gólya, csiesogója!

A gólya pedig hálás volt a szíves fogadtatásért s egész délután ott szállt, ott lengett, ott körözött a fejük felett. Másnap egész

reggel csak azt leste Pista, fog-e megint repülni a gólya? S reggeli szalonnázás közben egyszer csak megint a feje felett látta. De most párja is volt s egymást vezetve köröztek. Pista megint csak őket nézte délig. Akkor a gólyák elunták a légi versenyt s elszálltak a Fekete-rét felé.

Másnap reggel hiába várta a gólyákat Pista, csak nem akartak jönni. Reggeli szalonnázás után végre nem győzte türelémmel s elindult a Fekete-rét felé, amerre elszállni látta őket. Sokáig ment, mikor egy nádás zombék hajlásánál egyszerre egy egész falka gólyát látott meg. A szíve verése is elállott pár pillanatra hirtelen örömeiben. Tapsolni, ugrálni kezdett, ujjongott, kiabált:

— Gólya, gólya, csiesogója!

Gólya, gólya, csiesogója!

A gólyák a hirtelen zajra megrebbentek, nagy ugrásokkal szárnyra kaptak, de pár lépéssel odébb újra leszállottak, előbb bizalmatlanul nézegették Pistát, de mikor látták, hogy csak nézi őket s elesenedesedett, lassan megnyugodtak s gondtalanul folytatták a szedegetést. Nagy, megfontolt lépésekkel lépegettek hosszú lábakon, hosszú esőreiket nyújtogatták s néha-néha felszedtek vele valami békát, vagy férget a zombékból. Egyik-másik neki-neki szaladt, mintha csak fel akart volna repülni, de azután meggondolta magát, félábára állt. Néha-néha egyet-egyet megkergettek, míg csak meg nem húzta magát a falka szélén.

Pista idáig csak a tanyán látott gólyát, ahol az apja béres volt s azt hitte, hogy másutt is csak egy-egy fészekalj gólya van s most, hogy egész nagy falkát látott együtt, alig győzött eleget csodálkozni, gyönyörködni.

Még a délebről is megfelekezett s csak estefelé vetődött haza. A nagyapja meg is szidta, de ő csak a gólyákra gondolt.

— Hát oszt merre jártál, hé? — kérdezte tőle az öreg haragosan.

— Messzire, oszt annyi gólyát láttam!

— Ebédre nem jöttél haza? — riadt rá a nagyapja. — De verés nem lett belőle. Másnap már

Irta: P. Ábrahám Ernő

hajnalban neki indult a gyerek gólyát látni s ettől fogva minden nap a Fekete-rét járta délelőtt. Mult nap-nap után, hét-hétre s egy napsütéses kora nyári napon, délben a gyerek repesve mondta a nagyapjának:

— Nagyapám! Annyi sok fiók-gólya van! Olyan furesa, mikor a repülést próbálgatják!

— Majd megtanulják! — felelte az öreg.

— Oszt akkor is ők csak olyanok lesznek, mint a nagy gólyák?

— Hát milyenek lennének? Persze, hogy olyanok.

A gyerek elgondolkozott, elkomolyodott.

— Nagyapám, — szólalt meg nagysokára s ragyogott a szeme.

— Mi az?

— En úgy szeretném, ha nékem egy kis fiók-gólyám volna!

— Mit csinálnál vele?

— Játszanék. Kergetőznék.

— De nehéz ám azt fogni.

A gyerek maga elé nézett, elmerült, azután hirtelen lángot vetett az arca s a szeme megvillant:

— En fogok egyet, nagyapám!

— Te? — csodálkozott az öreg.

— En!

— Nem tudsz te!

— Tudok én!

— Nem olyan könnyű azt! — mondta az öreg.

— Meglássa nagyapám, hogy én fogok egyet, — erősködött a gyerek. — De az öreg már nem törődött vele, hanem a dolga után látott. Pista pedig hulladék kórót, lécet gyűjtött s a karám egyik sarkánál földbe verte őket s elkerített egy kis tért.

— Ez lesz a gólyafiú lakása, — gondolta. — Egész délután csak azt tervezte, hogyan lesz, ha neki holnap kis gólyája lesz?

Másnap reggel korábban indult el a rendesnél a fekete-réti gólyaszállításra. Azért mire odaért, már mind felszárította a reggeli nap a harmatot. A gólyák ott szedegettek, ott áldogáltak, sütkéreztek a zombékban. Pista darab ideig a szokott helyéről gyönyörködött bennük s válogatta a nézésével a gólyafiúkat, hogy melyiket fogja el közülök? Végre kinézett egy fürge, játékos gólyafiókat. Nem gondolt mára, csak arra, hogy azt ő most el fogja fogni s hazaviszi. Repesve szaladt feléje. Az öreg gólyák csodálkozva nézték. Féldalt sandítottak rá s komoly, Jassu lépésekkel, egyet-egyet lendülve téregettek előle. De a gyerek nem engedett. Lihogva, bukdaesolva futott utánuk s szinte beérte a kinézett kis gólyát.

— Na most! Mindjárt megfogom már, — ujjongott az öröm a lelkében s még jobban szaladt. Már a kezét is kinyújtotta a kis gólya után, de a következő pillanatban ösztönszerűen az arca elé kapott. Az egyik öreg gólya felé vágott a esőrével s annak az ütését védte ki a karjával. A következő perben körülvette az egész gólyafalka s ütötték-verték. Pista sikoltzott, kapkodta a kezét, a fejét, míg leest a lábáról. A gólyák pedig csak vágták a esőrükkel a földön is.

Délután a nagyapja elindult a keresésére. Alkonyatra talált rá a gyerekre. Ott feküdt a fekete-réti zombék szélén élettelenül, vérebe fagyva. A zombék közepén pedig a piros alkonyati színekben esendesen, nyugodtan áldogáltak a gólyák. Várták az éjszakát s magas, karsu testük hosszú árnyékokat vetett.

Vasárnap és mindennap gondoljon arra, hogy a bankbetét a legbiztosabb.

MEGTAKARITOTT PÉNZÉT KÜLDJE BE HOZZÁNK MINT BANKBETÉTET.

Mi nemcsak megőrizzük, de kamatot is fizetünk. Anyagilag független csak úgy lehet, ha van megtakarított pénze. Meg van védve minden eshetőség ellen és soha sem szorul másokra.

BANKUNK SZIKLASZILÁRD.

Alapítke, tartalék és betétek összege \$2,857,097.76

Altalunk kiállított betétkönyv mindig készpénz, mert betétjét bármikor kamatostul visszafizetjük. Pénzküldés Magyarország minden részébe a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

NÉMETH ÁLLAMI BANK

NÉMETH JANOS, ELNÖK

FŐÜZLET:

A Bankpalotában

10 EAST 22nd STREET,

NEW YORK, N. Y.

FIÓKÜZLET:

1597 Second Avenue,

Corner 83rd Street

IRTA
CROKER M. B.

JASRA GYÖNGYÖK

(Folytatás.)

FORDITOTTA
NOVELLY RIZA

Mikor kiléptünk, a hajcsárok felzavarták az állatokat; mi az első ülésen foglaltunk helyet, míg máhámát a koesi belsejében helyezték el. Nemsokára hangos kiabálás és ostorpattogás között megindultunk s óránkint öt mérföldet téve haladtunk tova.

Utunk végtelenül kellemes volt, habár csak lassan jutottunk előre.

A tonga igen kényelmes szállítási eszköznek bizonyult s a körülötünk elterülő táj megkapóan szép volt a maga főszeles vadtságában. Itt nem találkoztunk gyorsan tovasurranó kerékpárosokkal, sem kényelmes hintókkal; lombozó dűcsök, őriási sajtókhoz hasonló kerekkel, vagy pedig száron ülő bennszülöttek vonultak el mellettünk birka és kecskenyájukat terelve maguk előtt.

Utunk nagy falvak mellett vitt el, helyenkint pedig esodálatosan féldiszített kezdetleges bálványt láttunk őriási lombos fáknak árnyékában, amelyeknek gallyain tarka rongyok, ájtatos zarandokok ajándékai lógtak. Evans ur igen olvasott, művelt ember volt s különösen az ország természetrajzában árult el nagy jártasságot. Utazásunk alatt számos ritka növénynek és madárnak nevével tudtam meg tőle, közben pedig az utunkba eső falvakhoz, folyókhoz és templomokhoz fűződő mondákkal mulattattott, úgy hogy az idő igen rövidnek tetszett az ő társaságában. Szeretettel utifársam elmondta, hogy közel husz éve van már az erdészetnél s valóságos lelkesedéssel csüggy pályáján. A fáit úgy szereti, mint a gyermekeit s különösen a faiskolák gyenge esemétei okoznak neki sok gondot.

— De hát mivel segítheti ön elő a fák fejlődését? — kérdeztem esodálkozva. — Nem nőnek az erdők az emberikéz segítség nélkül is!

— Az igaz, de mi emberek nem lehetünk el nélkülök s mivel nagy mértékben kihasználjuk az erdőket, igyekeznünk kell, fejlődésüket és termőképességüket lehetőleg elősegíteni, sőt fokozni, az elemi csapások ellen pedig meg kell őket oltalmaznunk. Majd meg látja, mennyi dolgot ad egy ilyen vadon. Nekem kell gondoskodnom, hogy elejét vegyünk az erdőégéseknek, vagy hogy tűz esetén az oltási munkálatokat kellő gyorsasággal eszközöljük. Én ügyelek fel a faiskolákra, kiültetem a esemeteket, védőgátakat emelek s az irtásokat is én rendezem; az öreg tölgyfáimat úgy szeretem, mintha régi jó barátaim lennének s fáj a szívem, ha némelyiket ki kell vágnom. Az évek felét a szabadban, sátrak alatt töltjük; most is így tanyázunk s félek, hogy kissé szokatlannak találja ezt az életmódot.

— Mindenesetre érdekes lesz s én hálás vagyok, hogy befogadnak otthonukba.

— Néhány kerületi hivatalnok kívül senkivel sem közlekedünk. A városokba sohasem jutunk, mert szabadságomat mindig otthon Loharában szoktuk tölteni. Nagyon egyhangú ez az életmód, különösen szegény nőmre nézve, aki hálás és boldog lesz, ha megosztja vele a magányát.

Ezek a szeretetreméltó szavak kissé megnyugtattak, de azért nem szándékoztam hosszabb ideig igénybe venni a jó emberek vendégszeretét.

Minden öt mérföldnyi távolságban pihenőt tartottunk egy fa-

luban s új előfogatot váltottunk. Az új ökrök már készen vártak s tulajdonsaik különös, vad népek, mint a kutyák futottak koscsink mellett a legközelebbi állomásig. Esti kilenc óra volt, mikor végre elérkeztünk utunk végcéljához. Hatalmas erdő szélén, pompás fensíkon fehér sátrak emelkedtek; előttük nagy tűz lobogott, amely körül lovak és tehenek voltak kikötve. Az ut szélén Evansné várt reánk, vörös-sárga kendőjébe burkolva.

Szívélyes, meleg üdvözlés után szeretetreméltó háziasszonyom egy nagy sátorba kísért, amelyben a nagy lámpa barátságos világságot terjesztett a csinosan terített asztal fölött.

— Ime, ez itt az ön lakása. — mondta s a párnázott függőnyt fölemelve bevezetett egy másik csinosan berendezett sátorba, amelynek falait narancssárga szövettel borította. A padozaton színes gyékények feküdtek; egy tábori ágy, egy mosdó asztal s néhány székek voltak e kellemes kis szoba butorzata. — Isten hozta nálunk, — üdvözölt Evansné szívélyesen. — igazán kedves öntől, hogy nem felejtkezett meg ígérteiről. Társasága valóságos jótétemény lesz reám nézve. — Ezzel gyöngéden megescólt.

— Nekem úgy tetszik, mintha évek multak volna el, amióta utol-szor láttuk egymást. — mondtam én könnybenesző szemekkel.

— Pedig még csak öt napja. De ön e rövid pár nap alatt bizonyára többet tapasztalt, mint mások évek hosszú során. No de most készüljön az ebédhez kedvesem;

előre mondhatom, hogy igen egyszerűen élünk, holnap azután kedélyesen beszélgethetünk.

A kitűnő ebéd után kényelmes karosszékekben elhelyezkedtünk a tűz körül.

— Pontban kilenc órakor le szoktunk feküdni, mert Robbie hat órakor már talpon van, — mesélte a többi közt Evansné, mi alatt a kávé szűresültük.

Én szívesen alkalmazkodtam ehhez a szokáshoz s, készségesen visszavonultam a szobámba, mert a vonaton eltöltött harminchat óra s a további negyven mérföldnyi ut az ökröfogaton szokatlanul kimerített. Különbem nem emlékszem, hogy életemben valaha jobban aludtam volna, mint akkor a kis fehér tábori ágyon. Mikor lehajtottam fejemet a párnára, az a boldog, megnyugtató érzés fogott el, hogy végre biztos révbé jutottam. Lelkem minden gondja elmúlt, amióta Evansné védőszárnyai alá menekültem.

Másnap reggel a tábori élet zaja, hangos kiabálás, ostorpattogás és parancsszó ébresztettek fel üdítő álmomból. A sátor ponyváján beszűrődött a reggeli világság s a hűvös, erőteljes levegő hamar kiűzte az álmat a szememből.

A reggelit hamarosan elköltöttük s miután Evans ur szolgálai a chuprassik kíséretében ellovagolt, felesége és én bejártuk az egész táborot, megeztettük Evansné fehér ponyját, a kutyákat és a papagájokat, azután a fősátor verandáján helyet foglaltunk. Háziasszonyom elővette kézimunkáját s nemsokára mindketten szorgal-

masan öltöztünk, közben pedig elmondtam neki baredai utazásom eseményeit.

— Talán kissé hirtelen voltam s nem gondoltam meg jól tettem következményeit, de Walterhoz feleségül menni igazán nem bírtam volna, — mondtam elbeszélésemet befejezve.

— Jól tette, édes gyermekem. Egy nő jogosan alapíthatja meg jövőjét a saját jó belátása szerint. Ez az elzúllott, alattomos, lelkiismeretlen férfi önt csak szerencsétlenné fette volna; hiszen úgy látszik, egy jó tulajdonságú sínes. S mi van azzal a másik fiatal emberrel? Milyen benyomást tett önre?

— Csak futólagosan láttam őt; idősebb mint Watty s a szeme sötétebb.

— Robbie ismeri névről Thorold urat. Azt mondja, hogy igen tehetséges és szorgalmas fiatal ember, akire gyönyörű jövő vár.

— Bánom is én, történéjek vele bármí, csak ne találkozom vele többé.

— Gondolja, hogy gyanít valamit?

— Hogy gyanít-e?... mindent tud! — S szégyenkezve kezembe tettemem lángoló arcomat. — Akaratom ellenére végig kellett hallgatnom a beszélgetés egy részét közte és Tizzie között.

— Bizony ezek a bungalowok nagy nyitott helyiségekkel nem a titkok megőrzésére valók. Csoda-e, hogy oly hamar kitudódik minden, ami a családokban történik. Édes gyermekem, ön szomorú tapasztalatot tett; csak annak örülök, hogy elég lelkiereje volt s felbontotta ezt az áldatlan viszonyt. Nem mindenképp leányunk lett volna ennyi bátorsága.

— Én azt hiszem, hogy a helyemben más is így tett volna.

— Meglehet. Tizenkét szer tettem meg az utat Anglia és India között; részint, hogy intézetbe vigyem gyermekeimet, részint, hogy meglátogassam őket. Sokat láttam én az életből az ocean hullámain, sok egyedül álló szegény leánnyal találkoztam s higgye el, ezeknek a sorsa a legrettenetesebb.

— S most én szaporítom ezen százalomraméltó teremteseknek a számát. De nem akarom elveszíteni a bátorságomat, valami jót csak tartogat a számomra is Fortuna istenasszony.

— A szerencse istennője nagyon szeszélyes, — válaszolta Evansné komolyan. — A régiek pompás templomokat emeltek a tiszteletére, indiai szolgálk pedig kakast, vagy gödölyét áldoznak neki, valahányszor kéressel fordulnak hozzá.

— Milyen különösen hangzik! Itt ülünk mi ketten, modern emberek, huszadik századbeli viseletünkben, előttünk folyóiratok és könyvek fekszenek, amelyek nemrég érkeztek Londonból, körülöttünk pedig a nép bálványainak áldoz épen úgy, mint Mózes idejében.

— Igen, ez csakugyan különösen tetszik, pedig higgye el édes Pamela, nem egy európai ösmerék, akinek modern ember létere ép úgy oktalán bálvány az istene, mint ennek a szegény tudatlan népnek itt a vadonban. Ők az aranyat, a pénzt imádják. Különbem én ezen nem esodálkozom, nem tekintik-e manapság a gazdagságot és a vagyonat a legnagyobb boldogságnak?

(Folytatjuk.)

NE BESZÉLJEN ARRÓL

hogy mit csinálna, ha pénze volna. Ne álmódjon arról, hogy ha pénze volna, házat venne, ha pénze volna földet vásárolna az óhazában, ha pénze volna ezt meg amart csinálna.

Legyen pénze! Kereseténnek egy részét tegye bankba, gyűjtse ott és vesse meg alapját annak a háznak vagy egyébnek, a mit építeni vagy venni akarna, ha pénze volna.

KISS EMIL

BANKAR

133 Second Ave., New York.

KISS
GULLIV

Valóságos tündér! A bábuját egy-kettő s pompás fekvőnekem a baba... kis teremtés a szonból (a mely a daróc) fehéren nekem. De nemessröl gondoskodott, memet is művelte, hogy az a renga... len lakunk, Bró... sághoz tartozik.

A majorság... esodálatos kaland... szép napsugaras... három óra hossza... folytatban a... kertben, midőn é... urnőnek, hogy... leánya készséges... egy fa alá, s bok... anyjának. Én g... lyedve üldögéltem... hirtelen egy gyon... gó libbent el elő... terjesztette két m... nyacskaít s ott it... jó ideig. A szing... annyira elkáprá... met, hogy észre... egyszerre ott tet... gazda kutyája. A... egyszerre csak a... s minden kapál... som ellenére m... Arkon-bokron, he... cipelt s jó ne... ura lábai elé h... réműlettől elvesz... letemet s nagyse... gamhoz. Már az... magam.

Kicsi urnő... nosz kutya után... a földön hevert... Persze csakham... tem, a házínép... re! Kicsi urnő... nyekkel áztatta... tül megfogadta... jobban fog rám... Nagyon-nagyon

Miért k... disznó

Egyszer az ő... paraszthoz... — Hallod-e te... meg tudom teni... dat sorba mind... hajjálalom.

— No, ez nem... terség! — szól... — azt én is me... — Nosza rajt... Mondta rá az ő...

A paraszt nem... minutáig sem... kához látott... egy disznót sike... ól tetejére föld... — Lásd, mily... vagy — mondt... dög. Kár olyan... ha nincs meg... nézz ide!

Azzal kapja... egymásután m... hurkot köt a... ban megmarkol... És csakugyan... tetejére mind... Anóta kunkor...

KIS LÁNYOKNAK KIS FIUKNAK

GULLIVER UTAZÁSA

FORDITOTTA:
DAVID MARGIT

Valóságos tündérújjai voltak. A bábuját egy-kettőre kilakoltatta, s pompás fekvőhelyet készített nekem a babaágyban. A jólkü kis teremtés a legfinomabb vászonból (a mely olyan volt, mint a daróc) fehéreműt is készített nekem. De nemcsak testi jólétemről gondoskodott, hanem a szellemem is művelte. Elárulta nekem, hogy az a rengeteg sziget, a melyen lakunk, Brobdengnag királysághoz tartozik.

A majorság kertjében sétálva csodálatos kalandon estem át, egy szép napsugaras délutánon. Vagy három óra hosszat járkáltunk egyfolytában a gyönyörű virágos kertben, midőn értésére adtam kis urnómnak, hogy elfáradtam. A leánya készségesen letelepedett egy fa alá, s bokrévét kötött édesanyjának. Én gondolatokba mélyedve üldögéltem mellette, midőn hirtelen egy gyönyörűséges pillangó libbent el előttem. A pillé ki-terjesztette két méter hosszú szárnyaeszkait s ott imbolygott előttem jó ideig. A szinpompás szárnyak annyira elkápráztatták a szememet, hogy észre se vettem, hogy egyszerre ott termett előttem a gazda kutyája. A hatalmas állat egyszerre csak a szájába kapott s minden kapálózásom, orditozásom ellenére magával ragadott. Árkon-bokron, hegyen-völgyön át cipelt s jó neveléshez illően ura lábai elé helyezte. A nagy rémületől elvesztettem az eszmeletemet s nagysokára tértem magamhoz. Már az ágyban találtam magam.

Kiesi urnóm sirva rohant a gonosz kutyá után s a mikor ájultan a földön hevertem, ágyba dugott. Persze csakhamar magamhoz tértem, a ház nép legnagyobb öröme! Kiesi urnóm pedig forró könyvekkel áztatta takarómat s szentül megfogadta, hogy a jövőben jobban fog rám ügyelni.

Nagyon-nagyon megszerettük

Miért kunkorgós a disznó farka?

Egyszer az ördög bement egy paraszthoz és mondta neki:
— Hallod-e te parasztember, én meg tudom tenni, hogy a disznódat sorba mind a disznóól tetejére hajjigalom.

— No, ez nem valami nagy mesterség! — szól bátran a paraszt, — azt én is megtésem.
— Nosza rajta! Próbáld meg! Mondta rá az ördög.

A paraszt nem késlekedett egy minutáig sem, hanem rögtön munkához látott. De csak egyetlenegy disznót sikerült neki a disznóól tetejére földobni.

— Lásd, milyen kérkedő ember vagy — mondta gunyosan az ördög. Kár olyan nagyon henecegni, ha nincs meg hozzá a virtus. Most nézz ide!

Azzal kapja magát az ördög, egymásután mindegyik disznónak hurkot köt a farkára, hogy jobban megmarkolhassa a disznókat. És csakugyan feldobálta az ől tetejére mind egymásután.

Azóta kunkorgós a disznó farka.

egymást kiesi urnómmal és csak neki köszönhetem, hogy ép bőrrel menekültem meg az óriások országából.

A köztünk levő barátságos viszony jellemzésére csak annyit említek fel, hogy e naptól fogva Glumdaklicsnek, anyuskámnak szólítottam kiesi urnómet, ő pedig engem becéző néven, Gildrignek, emberkének.

MÁSODIK FEJEZET.

Gullivert pénzért mutogatja szál-lásadója s még Brobdingnag királyságának is bemutatja. A birodalom főbölcsé alaposan megvizsgálja s miután értékesnek találják, azt tanácsolják a királynak, hogy vásárolja meg. — Glumdaklicset nevezik ki ápolónójává.

Azt talán mondanom se kell, kedves kis olvasóm, hogy az óriások országában egyébről sem beszéltek, mint az én csekély személyemről. Csodálatos hírek keringtek rólam. Azt mesélték, hogy a gazdám egy spolknukot fogott a szántóföldjén. Spolknuknak egy apró, másfél méteres állatkát neveztek az óriások. A spolknuk (már mint én) **vékonyka testű, ember formájú jószág, a melynek ezüstös hangoeskája és csinos arcoeskája van és "Gildrig" névre hallgat.**

Glumdaklics elmesélte nekem, hogy a majorságunk közelében az édes apjának van egy barátja, aki nagyon érdeklődik irántam. A gazdám családja nagyon okos embernek tartotta az öreg urat és sokat adott a véleményére. Az öreg ur egy szép napon meg is jelent és látni kívánt. Az urnóm ráállított az asztalra és megkért, hogy bókoljak egyet az öreg előtt. Erre kibuztam a kardomat és katonás mozdulattal meghajoltam vendégem előtt, aki pápaszemén át ámuló pillantásokkal méregetett.

Az öreg ember ezután levette a pápaszemét s így szólt: — No hát, akármilyen legyek, ez bizony nem egy spolknuk, hanem egy olyan lény, a mely Laputa szigetén ezrével röpök. Mondhatom, hogy annyi ostobaságot hordott össze a vén fickó, hogy akármily haragosan nézett is reám, kacagnom kellett rajta. A vén ember egy lát-szik, bosszút esküdött ellenem, mert egyre susogott a gazdámval.

A kutya és a hizott disznó irigykedése

Belenézett egy kutya a hizott disznó vályujába, amely tele volt főtt krumplicsal meg jó süreire kevert árpadarával, s irigykedve szemlélte, amint a disznó a pompás eledelt jó étvágyal kedvére babzsolta befelé, s mondotta neki:

— Hej, de boldog vagy, te renyhe, kóvér cimbor! A vályud mindig szüntől tele van. Pedig te a háznak nem hájtasz semmi hasznót, hanem még kárt csinálasz; míg én, szegény fejem, a házat és az udvart, meg a gazdám háznépét őröm. Engem még közel sem eresztenelek a vályuhoz, hogy jól megnézhetném, ami benne van; csak ittótt vetnek oda nekem egy-

s közbe-közbe rámpillantott. Tehát csak rólam lehetett szó! Alig hogy a vén gonosz kitette a lábát, sirva hozzám rohant Glumdaklics és azt ujságolta, hogy a vén gonosz azt a tanácsot adta atyjának, hogy mutogasson pénzért a legközelebbi vásáron.

— Ó, szegény kiesi Gildrigem, szomorodott Glumdaklics, mily könnyen bajba kerülhetsz! A durva vásári népség egy szempillantás alatt megnyomoríthat, kitörheti a kezéd, lábaid. Pedig apa, anya szentül megígérte nekem, hogy örökre az enyém maradsz; kiesi Gildrigem. Ép úgy tesznek most veled, mint azelőtt a báránykáimmal. A mint meghíztak a szegény kiesi jószágok, eladták őket a mészárosnak. Igaz, hogy az önzéretem föllázadt az ellen, hogy csodálény gyanánt a hetivásárban a bamba tömegnek mutogassanak, hanem azért még én vigasztaltam kétségbeesett anyáskámat.

A gazdám barátja tanácsára elszállított egy cifra dobozban a vásárra. Mivelhogy Glumdaklics a világról sem akart tőlem megvál-ni, hát őt is magával vitte. A skatulyám minden oldalról be volt fedve s az ajtaján szabadon járhattam volna ki és be, ha nem lett volna — bezárva. Lyukakat furtam a skatulyám falába, s hogy meg ne fulladjak, szóval úgy szál-lítottak, mint egy fogoly kanárimadarat.

A városba érve, egy vendégfogadóba szálltunk. A gazdám mindjárt megérkezésünk után suttogni kezdett a fogadóssal s rövid idő múlva közhírré tétetett a városban, hogy a "zöld sas"-ban egy splaknuk látható, Laputa szigetéről, a mely ember formájú és néhány szót tud beszélni.

Egyszerre csak harmine ember léphetett be a mutatványos bódéba, mert a gazdám attól tartott, hogy ha nagy a tolongás, akkor becsapják a beléptidijak szedésénél. Glumdaklics örökös föltötem mutatványaim alatt, a mely a következőkből állott: Körül-szálltam az asztalon; hajlongtam, ittam egy gyűszűből a közönség egézségére, elénekeltem a Hymnust s egy szalmaszállal hadakoztam a láthatatlan ellenséggel. A közönség csak úgy hempergett a kacagástól s a kivülálló türelmetlenségükben néhányszor be akarták törni az ajtót.

Egy csupasz esontot, hogy rágód-jam rajta. És azért kell az egész éjszakán esőben és hózivatárban a ház körül szaglásznom és szem-füleskednem, hogy el ne követhessen valaki valamelyes gonosz tettet.

Erre felsóhajtott a hizott disznó s mondta a kutyának:

— Semmi okod nincs, barátom, rám irigykedned, sőt inkább én irigyellek téged. Te még nem tudod, miért tartanak engem a háznál olyan jól krumplics árpadarával meg kukoricával, de majd meglátod, ha néhány nap múlva fölnyulod majd a véretem.

A gazdám, roppant meg volt elégedve velem s már előre kiszámította magának, hogy ha az egész királyságot bejárja velem, nagy vagyorra tehet szert általam. 1703. aug. 17-én fölkerekedtünk a háromezer mérföldnyi távolságban levő Lorbrulgrud (a világ büszkesége) az óriások országának fővárosa felé. A gazdám lóháton ült, Glumdaklice atyja mögött helyezkedett el s engem, skatulyástól egy erős szíjon a derekára erősített. Egy szolgaleány lovagolt mögöttünk, a kézipodgyászunkkal, ő zárta be a menetet.

"Anyáskám" anyai gondoskodással többször kiszedett szűk dobozomból s megmutatta nekem a vidéket. Tizennyolc nagy város és számtalan falun haladtunk át, tíz hétig tartó utazásunk alatt s október 26-án bevonultunk Lorbrulgrudba. Gazdám a legelőkelőbb szállóban fogadott lakást s az asztalunkat valósággal körülzártatta, hogy mutatványaim közben le ne pottyanjak róla. A mint híre terjedt a jelenlétemnek, csak úgy özönlött a kíváncsi nép a látásomra. Tízser napjában mutatnak meg a kíváncsiaknak, ám csodálatosképen: mennél több pénzt kerestem, annál kapzsibb lett a gazdám. Valóságos esontvázzá váltam a rettentő fáradalmak közepette. A kegyetlen gazdám a helyett, hogy megszánta volna vergődésemet, még hamarosan ki akart aknázni, mielőtt meghalok. Végső kétségbeesésemben mentőangyal jelentkezett. A királyné parancsára elszállítottak a palotába. Szerencsémre nagyon megtetszettem a felséges asszonynak, annál is inkább, mert már egész folyékonyan beszéltem az óriások nyelven s elmeséltem neki hazám sajtóságait, meg utazásom történetét. A királyné tenyerére ültetett s bevitt férje dolgozószobájába.

Adomák.

— No, Pista fiam, megdicsért-e a tanító urf. Kérdi az apa iskolából hazatérő fiától.

— De meg ám!

— S mit mondtott?

— Hát nekem nem szólt semmit, de a Miskának azt mondta, hogy ő a legnagyobb számár az iskolában, mert még én is többet tudok, mint ő.

Mama mutatja kis lányának a budai hegyeket.

— Nézd, leányom, milyen fenséges panorama.

— Ugy, én azt hittem, hogy ezek igazi hegyek.

Mikor halt meg Augustus?

Ezt kérdezi a tanár a nebulától. Sugják neki a szólróza minden irányából, hogy:

"Tizennygyben, Nólában."

És ő hiven el is mondja:

— Tizennygyben, nónában.

**Magyarországon égető szükség van egészségvédő szerekre. -
A közegészségi viszonyok roppant kedvezőtlenek. -
Ha vannak is segítő kezek, azok méregdrágák. -
Önnek is vannak bizonyára hozzátartozói,
Szülői, rokonai vagy jóbarátai odaát. -
Siessen segítségükre.**

Valódi, tiszta, hatásos egészségvédő szerek a PARTOS PATIKÁBAN, 160 Second Ave., New York, N. Y. méltányos áron szerethetők be. — Manapság majdnem minden telepről megy valaki haza. — Talán Ön is, vagy valamely ismerőse. — Gondoljon tehát a nélkülözőkre és vigyan, küldjön, vagy küldessen részükre az alant felsorolt kiválóbbnál kiválóbb szerekből és gyógyszerkülönlegességek-ből azt, amire az Ön belátása szerint legsürgősebb szükségük van. — Rendelje meg azonnal, még ma, hogy a szerek kezénél legyenek és a legelső kínálkozó alkalommal azokat rendeltetési helyükre juttathassa. — Vágja ki az alanti RENDELÉSI-IVET, jelölje meg az át-küldeni szándékolt szereket, azután küldje be a pénzzel együtt a következő pontos címre:

PARTOS PATIKA

160 SECOND AVE.,

NEW YORK, N. Y.

VÁGJA KI!

Rendeljen ezentul ezen iv szerint!

VÁGJA KI!!

PARTOS PATIKA, 160 SECOND AVE., New York. Kérem ezen RENDELÉSI-IV alapján a következőket azonnal megküldeni:		\$	c
PARTOLA, fertőtlenítő, vértisztító és hashajtó cukorkát, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00			
PARTOGLORY, idegerősítő kivonatot, üvege \$1.25, 5 üveggel \$5.00			
HERKULES, a legujabb és legfinomabb VALÓDI PARTOS-féle GYOMORERŐSÍTŐT, ára egy üveggel \$2.00, hat üveggel \$10.00, 12 üveggel \$18.00			
LIRO, fájása elleni otyyákat, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00			
KÖSZVÉNY fájdalmak elleni Partos-féle szereket, ára \$3.00, dupla adaggal \$5.00			
PARTONE vasostyát, vérszegénység ellen, ára \$1.50, 4 dobozzal \$5.00			
PARTONIC VASBORT, üvege \$1.50, 4 üveggel \$5.00			
PARTOWILL gyomor porokat, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00			
HOFFMAN CSEPPEKET, ára üvegenként 50 cent és 1 dollár			
PARTOBRACET gyöngye férfiak részére, ára \$2.00, 6 dobozzal \$10.00			
PARTOCYL kenőcsöt viszketés, pattanások ellen, ára \$1.00, 6 tégelylyel \$5.00			
PARTOZONET, sebek vérzése ellen, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00			
PARTOCOUGHOT köhögés ellen, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00			
PARTOSOOTH SYRUPOT (szörp) gyermekeknek fogzáskor, üvegenként \$1.00			
PARTOPINET, gyermekeknek köhögés ellen, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00			
PARTOMILKET por alakban, vízzel felhígítva kitűnő gyermek-tápszert, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00			
PEMETE cukorkát, köhögés és torokbaj ellen, ára 35c, 3 dobozzal \$1.00			
KÁRPÁTI MELL TEAT, ára 60 cent, 2 dobozzal \$1.00			
PARTOS-féle rheuma elleni RUMATIN porokat és PARTOPAINT, ára \$3.00, dupla adaggal \$5.00			
PARTOS-féle VÉRTISZTÍTÓ PISKÓTÁKAT, ára \$4.00			
PARTOACHE, fülbaj elleni porokat, ára 1 dollár, 6 dobozzal \$5.00			
PARTOSWEATEET lábizzadási ellen, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00			
TRIPLETS KEVERÉKET 3-as számú férfiak részére, ára 1 adaggal \$3.00, 4 adaggal \$10.00			
TRIPLETS KEVERÉKET 4-es számú, nőknek anyaméh bántalmak ellen, ára adaggal \$3.00, 4 adaggal \$10.00			
DODOT és DODOSZALAT, férfiak részére, 1 adag ára \$3.50, dupla adaggal \$6.00			
PARTOPILE aranyér elleni kenőcsöt, ára \$1.50, 4 tubussal \$5.00			
PARTOHERB vesefü és gyökérteát, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00			
PARTOPAIN 1 fájdalomcsillapítót, ára 50c			
PARTOPAIN 2 fájdalomcsillapítót, ára 50c			
PARTOCERIN kenőcsöt, ütés folytán támadt daganatra, ára \$1.00, 6 tégelylyel \$5.00			
PARTO-BALM OLAJAT, égési sebek ellen, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00			
PARTO-BALM KENŐCSÖT sebekre, ára \$1.00, 6 tégelylyel \$5.00			
PARTOWORMOT, giliszták elhajtására, ára \$1.00, 6 adaggal \$5.00			
PARTOTAPET, pántlika gilisztá ellen (felsőtek részére), dupla adaggal \$5.00			
NOVET, ágybavizelés elleni szert, ára \$1.50, 4 üveggel \$5.00			
PARTOS-ASTHMA, nehéz lélegzés elleni szert, ára \$1.50, 4 üveggel \$5.00			
PARTOS-féle SÓSBORSZESZT, ára nagy üveggel \$2.00, kis üveggel 50c és \$1.00.			
PARTOS-féle Egri Császár Szemvizet, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00			
PARTOLIN, haj, bajusz és szakál növesztőt (kenőcs), ára \$1.00, 6 tégelylyel \$5.00			
HAIRTONIC hajápoló vizet, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00			
PARTOS-féle HAJTISZTÍTÓT, ára 75c			
PARTOCREMÉT nappali használatra, ára \$1.00, 6 tégelylyel \$5.00			
PARTOCREMÉT, éjjeli használatra, ára \$1.00, 6 tégelylyel \$5.00			
PARTO-SZAPPANT, növény-balzsam arccsépítő szappant, ára 35c, 3 db. \$1.00			
PARTOPASTÁT a legkellemebb fogtisztítót, ára 35 cent, 3 darab \$1.00			
ELZA-VIZET, a haj természetes színének visszaadóját, ára \$1.50, 4 üveggel \$5.00			
PARTOS-féle valódi DÍÓFA OLAJAT, ára \$1.00			
FARFUMÖT, rozsdát, ibolyát, orgonát, rózsát, ára \$1.00 és \$2.00			
BAJUSZPEDRÓT, ára 35c, 3 dobozzal \$1.00			
BAJUSZKÖTÖT, ára 50c, 75c és \$1.00			
HAIRDYE hajfestéket, megfelelő színben, ára \$1.50, 4 üveggel \$5.00			
PARTOMINT szájmoscó vizet, egy üveg ára 50 cent			
PARTOCORN tyukaszemirtő és bőrkeményedés elleni szert, ára 35c, 3 üveggel \$1.00			
ARCFINOMÍTÓ PUDERT, fehérét, rozsmazint vagy krémet, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00			
PARTOS-féle speciális VILLANY GÉPET \$10-tól 15—20 és \$25.00-ig			
PARTOS-féle speciális GUMMIHARISNYÁT, egy lábra, 10 és 15 dollár, mindkét lábra 10, 18 és 28 dollár. (Mérték veendő és a pénzzel együtt beküldendő).			
PARTOS-féle speciális HASKÖTÖT, ára \$6.00-tól \$15.00-ig. (Mérték veendő és a pénzzel együtt beküldendő)			
PARTOS-féle ELSŐRENDÜ SÉRVKÖTÖT, egyoldalu \$5.00, kétoldalu \$10.00 (Mérték veendő és a pénzzel együtt beküldendő)			
PARTOS-féle SPECIÁLIS SÉRVKÖTÖT, egyoldalu \$12.00, kétoldalu \$20.00 (Mérték veendő és a pénzzel együtt beküldendő)			
A fenti rendelés árát dollár centet itten küldöm.		Összesen:	
Nevem		Házszám, utca vagy box	
Város		Állam	

TUDNIVALÓ!

AKI AZT AKARJA, HOGY CSOMAGJÁT BIZTOSITVA (INSURED!) KÜLDJEM, AZ CSATOLJON A FENTI RENDELÉSÉNEK ÖSSZEGÉHEZ KÜLÖN 20 CENTET. — BETEHETI A 20 CENTET BÉLYEGEKBEŒ IS A BORITÉKBA.
HA ÖN A 20 CENTET AKÁR KÉSZPÉNZBEN KÜLDI, AKÁR PEDIG A MONEY-ORDER ÖSSZEGÉHEZ CSATOLJA, LEVELÉBEN OK-VETLENÜL EMLITSE MEG, HOGY A 20 CENTET A CSOMAG BIZTOSÍTÁSÁRA SZÁNTA.